

„Modlitby v polarizované době“

„Žijeme v době, kdy je pro společnost, a nakonec i církev stále těžší hledat cestu k těm, s nimiž nesouhlasíme. Z nejrůznějších důvodů se společnost polarizuje a jsou mezi lidmi tak vysoké hradby, že je těžší a těžší slyšet, co druzí skutečně říkají a proč. Na významu nabývají nálepky, kterými škatulkujeme druhé a které komunikaci ihned činí obtížnější nebo ideologičtější. Sluníčkáři či pravdoláskaři, vítáci či islamofobové, liberálové nebo fundamentalisté, pražské kavárna, nepřizpůsobiví, feministky, tradiční nebo progresivní atd. Rozdělení se nevyhýbá ani církvi. Doktrinální spory provázely církev v jejích dějinách vždy a byly odrazem více či méně poctivého hledání biblické pravdy... Mnoho konfliktů v církvi je ale často hlubším symptomem našich charakterových vad, neschopnosti komunikovat, vnitřní nejistoty nebo naopak touhy po kontrole a moci“.

Těmito slovy Česká evangelikální aliance uvádí letošní pozvání k tzv. Aliančnímu týdnu modliteb, který proběhne v týdnu od 6. do 13. ledna.

Na něj od 18. ledna naváže „Týden modliteb za jednotu křesťanů“. Jeho téma je: „Budeš usilovat o spravedlnost, a jen o spravedlnost“ (Dt 16,18-20). V tomto druhém týdnu se budeme snažit setkat se s křesťany našich sousedních farností.

Obě témata naznačují, že vzniká, objevuje se či narůstá napětí do takové míry, že si uvědomujeme, že je potřeba (zase) se začít opravdu starat. Přeji nám všem, aby i v tomto byl rok 2019 plodný a zdárný!

Pavel Ruml

Obsah čísla

„Modlitby v polarizované době“.....1	Loučení.....11
Výťah z jednání staršovstva.....2	Ticho.....11
Novoroční ohlédnutí.....3	Daniel Henych, VII. část.....12
Zvláštní sborová slavnost.....4	Nenápadný bratr Alen Krčma.....16
K instalaci - poděkování.....7	Klub poznávání.....16
Vzpomínka a přání.....7	Nocleženky.....17
Alianční týden modliteb 2019.....9	Vánoční hra dětí a společný oběd.....18
	Kalendář na leden 2019.....20

Výtah z jednání staršovstva (6. 12. 2018 v 19:00)

1. Duchovenská práce a další shromáždění ve sboru (viz sborový web)

2. Ohlédnutí za instalací

- krátká diskuse, poděkování všem za přípravy i průběh

3. Finanční záležitosti - T. Černoهورský

Adventní sbírka 9. 12. – napůl na doplnění fondu bydlení seniorátních farářů a auto pro horácký seniorát 5 000,- Kč; NP odeslali dar – 5 000,- Kč

4. Křesťanská služba – 6. 1. po bohoslužbách

5. Hospodářské záležitosti

- od ledna zkrácený úvazek sborové sestry na 0,25

- úprava sborové kuchyně

6. Z došlé a odeslané pošty

- finanční dědictví po Miloši Jílkovi – jednání u notáře bylo 4. 12.

- SV, SR – žádost o pomocné kazatelství pro s. E. Härtelovou

- konference v Senátu 14.12.

- SV – mikroprojekty 2019

- JJ – “Posouzení stavu nemovitostí”

7. Další úkoly, různé

- “Ticho” – J. Stoklasová a spol., prosinec – článek ve sborovém časopise D.Molnár - v lednu, článek M. Světlíka – leden/únor, na jaře předpokládáme připravit nějaké setkání s meditací,...

- J. Stoklasová: znovuobnovit diskuzi o možnostech ozvučení sálu, dále školení pro řečníky

- květiny na stole Páně – s. Sleziaková se ujala ihned péče

- dokončení “agendy”pořadu bohoslužeb pro varhaníky

- Naši pěvci : Vánoční koncert 20.12. v 19:00 hod. 12.4.2019 velikonoční nešpory

- vaření polévky pro kuchaře 15.11. v Kobyliších – M. Jílková, D. Bošková, M. Petříčková, N. Sleziaková

- br. Molnár – maratón psaní dopisů pro AI do 16.12.2018

- oslovit revizory, aby zkontrolovali hospodaření sboru – br. farář zašle informaci br. Černoهورskému

- zahraniční partnerství – diskuse – jakýkoliv kontakt má smysl – většina presbyterů je pro navázání kontaktů (Lužice, Slovensko, Německo, Skotsko ...), průzkum v jednotlivých skupinách, vybrat jednotlivce, kteří by se o kontakty postarali

- děti u VP – návrat z NŠ; pozvání k plnému stolu pro školáky – otevření

diskuse – od určitého věku je možné přijímat chléb a nealkoholický nápoj – na rozmyšlení, diskuse začne v lednu 2019, faráři připraví podklady

- zřízení “hospodářské” komise - finanční hospodaření sboru, příprava na finanční odluku od státu - osloveni br. Mašek, br. Černoorský, br. Sýkora, br. Hejl
- fotky sboru od I. Prachenského – k prodeji členům sboru proti objednavce
- služby presbyterů – manuál (viz příloha) – klíče jsou putovní a presbyteri si je předávají mezi sebou – součinnost s b. f.
- skříň uzamykatelná pro s. Petříčkovou – fair trade obchod

8. Aktivity farářů

- P. R., M. T. – pastorální konference 11. 12.; ekumenická snídaně 5. 12.; 100 ČCE 16. 12.
- M. T. - účast na vernisáži obrazů Zdeňka Šorma ve Střešovickém sboru (29. 11.)
- P. R. – přednáška na řím. kat. teol. fakultě pro bohoslovce; Plzeň – živá knihovna; supervize; “panel” SR pro zahraniční hosty na oslavách ČCE; setkání s vojáky na praž. arcibiskupství; Suchdol – památka gen Pernického.

Novoroční ohlédnutí

Vstupujeme do nového roku, s mnoha očekáváními, s mnoha překvapeními. V každém případě, s návazností na rok, který právě skončil. Jaký podle mého soudu v našem sboru byl?

Dobry, i když s drobnými zaškobrtnutími. Nastoupila farářka Magdaléna Trgalová a jsem si jist, že to je výborná změna a že si nás již všechny získala, přes počáteční pochybnosti, zda druhého kazatele potřebujeme nebo ne. I díky ní se začíná realizovat plán na soustavnou podporu uprázdněného sboru v Chotiněvsi a tím celému ústeckému seniorátu.

Druhou, neméně dobrou a významnou zprávou je, že Pavel Ruml zůstává naším farářem. Myslím, že po překonání nedorozumění a pochybností v půli roku vyšel jak on, tak staršovstvo i celý sbor poučenější a s uvědoměním si, jak jej máme rádi. Nenastalo to, z čehož jsme měli určité obavy, že by snad někteří naši členové opustili sbor.

Za třetí. Našlo se dostatek lidí ochotných kandidovat do staršovstva. Také dobrovolná práce ve sboru fungovala dobře, učitelé Nedělní školy, varhaníci, atd. Za všechny chci vyzdvihnout a poděkovat bratru Jenčkovi, který obětavě, neděle co neděle, již přes deset let zajišťuje pokladnickou službu.

Koncem roku jsme také výrazně pohnuli s novým zařízením sborové kanceláře

a uspořádáním sborových prostor vůbec, i když mnohé věci ještě zbývá dodělat.

A konečně, oslavili jsme 100 let naší církve, přesněji řečeno, příslušné výročí generálního sněmu, který rozhodl o splynutí dvou evangelických církví pod novým názvem ČCE. I když jsme toto jubileum nijak zvláště neslavili na vlastní půdě, „dejvičáci“ byli hojně přítomni na všech akcích pořádaných na širší úrovni, v Pardubicích, u Klimenta a v Obecním domě.

Až druhořadou věcí je úspěch grantu, který na sebe dejvický sbor vzal, třebaže jeho plnění bylo spíše záležitostí komise „Truhlářská“. Projekt nemalou měrou přispěl k propagaci pražské toleranční modlitebny, nemenším úspěchem bylo rovněž vydání souboru pohlednic se středočeskými tolerančními modlitebnami. A na samý závěr roku přišel bonus – vstřícný postoj města ke snaze zřídit „muzeum českého protestantismu“. Jak ale vše dopadne, to ukáže až letošní rok.

Co se nám moc nepodařilo? Především to byly rozmišky, v podstatě zbytečné, které se projevíly rozhodnutími výročního sborového shromáždění. Tak jako tak však trvá přání mnoha členů sboru, podniknout něco s ozvučením sálu. Dříve nebo později se tím budeme muset zabývat znovu. A pokud jde o pořad bohoslužeb a způsob provedení sbírky, vyčkejme, jak proběhne diskuse o nové Agendě naší církve jako celku, pak se k této otázce také nejspíš vrátíme.

Druhým „selháním“, kterého si jsem vědom, jakkoliv omluvitelným jarními turbulencemi, bylo, že jsme úplně zapomněli na původní záměr pozvat roudnické někdy k nám. Teď to už je passé, myslíme spíš na bližší kontakt s Chotiněvsi.

Tolik k loňskému roku. A v letošním nám pomáhej Bůh vést si aspoň tak dobře, jako vloni.

Jan Mašek

Zvláštní sborová slavnost u nás v Dejvicích

V neděli 25. listopadu 2018 se v dejvickém sboru ČCE konala zvláštní slavnost, ke které dochází jenom jednou za několik let: Senior pražského seniorátu bratr Roman Mazur instaloval (tedy podle slovníků „slavnostně uvedl do úřadu nebo do funkce“) společně se seniorátní kurátorkou sestrou Zdenou Skuhrovou druhou dejvickou farářku sestru Magdalénu Trgalovou. (Podle „Řádu pro kazatele ČCE“ - oddílu A, článku 4, odstavce 13 - jsou faráři i jáhnové do služby sboru na novém místě uváděni instalací v bohoslužebném shromáždění.)

Na modré pozvánce byl nad obrázkem mořského korábu na vlnách, symbolizujícího církev Kristovu, a větrné růžice vytištěn pátý verš ze sedmatřicátého žalmu: „Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude

jednat.“ Po pozdravu a Introitu, který přednesl bratr kurátor, následovala první píseň, modlitba a první čtení z Písma, z první knihy Mojžíšovy, 32. kapitoly, verše 23 až 33. Jako druhá píseň zazněla část Sanctus z krátké mše od Zdeňka Lukáše v podání Našich Pěvců.

Pak přijal bratr senior Roman Mazur slib nově zvolené poloviny dejvického staršovstva a po první části třetí písně vykonal instalaci nové dejvické farářky. Liturgie k instalaci před stolem Páně byla pro celý dejvický sbor úplnou novinkou.

Úvodem připomněl Roman Mazur Magdalénin ordinační slib a pak Magdaléně položil několik otázek, týkajících se její služby. Další otázky byly určeny dejvickému staršovstvu, které bylo vyzváno, aby přistoupilo ke stolu Páně: „Milí presbyteri a milé presbyterky sboru v Dejvicích a Bubenči, přijímáte Magdalénu Trgalovou jako svojí farářku? A budete spolu s ní ve službě církve? Slibujete, že ji budete v její práci podírat?“ Starší odpověděli: „Ano s pomocí Boží.“ Následovala otázka určená celému shromáždění: „Vy, zde přítomní členové a přátelé sboru v Dejvicích a Bubenči, přijímáte Magdalénu Trgalovou jako svojí farářku?“

Chcete spolu s ní hledat prameny víry?“ Všichni odpověděli: „Ano s pomocí Boží.“

Novinkou bylo svěření Bible, konvičky a kalicha od presbyterů. Presbyterky a presbyteri sboru byli požádáni, aby nové farářce symbolicky svěřili to, co je pro nás nejvíce spojující. Člen staršovstva předal Bibli Magdaléně a řekl: „Skrze Písmo jsme pozváni k tomu, abychom tvořili společenství s Kristem. Vyučuj nás v tom, abychom mohli žít podle Evangelia.“ Farářka odpověděla: „Ano, chci spolu s vámi naslouchat Božímu slovu.“ a položila Bibli na stůl Páně. Další člen staršovstva předal Magdaléně křestní konvičku a řekl: „Skrze vodu křtu a skrze Ducha svatého jsme povoláni ke společenství s Bohem. Připomínej nám toto povolání, abychom byli Božím lidem v tomto světě.“ Farářka odpověděla: „Ano, chci spolu s vámi slavit křest, jako znamení Boží milosti a Božího přijetí.“ a položila konvičku na stůl Páně. Třetí člen staršovstva předal Magdaléně kalich a patenu a řekl: „Při slavení svaté Večeře Páně poznáváme, že Kristus je přítomen mezi námi. Shromážd'uj nás okolo jeho stolu, abychom mohli přijímat posilu na cestu.“ a farářka odpověděla: „Ano, spolu s vámi chci přijímat Boží blízkost v Kristu a být s vámi ve společenství jeho stolu.“ a položila kalich a patenu na stůl Páně. Liturgie k instalaci byla zakončena modlitbou a pozhěním. Poté pozval bratr senior Roman Mazur kolegy a kolegyně ve službě i kolegy z ostatních církví a zástupce seniorátního výboru i pastorační pracovníci, aby všichni předstoupili

a vytvořili - společně s již přítomnými presbytery - půlkruh otevřený směrem ke shromáždění.

Zazpívali jsme druhou část třetí písně a pak došlo na Magdalénino instalační kázání.

Druhé čtení, které bylo základem Magdalénina kázání, bylo z Janova evangelia, druhé kapitoly, verše 1 až 11. Kazatelka překvapivě propojila texty prvního a druhého čtení a našla několik „společných jmenovatelů“: překračování prahů, proměna jména a naděje v zlomech. V prvním čtení šlo o překračování hraniční řeky, ve druhém o oslavu svatby, která je i nadějí na pokračování. I vstupování do příběhu konkrétního sboru je překračováním prahu. Přes práh nás nese Bůh sám. Každá neděle je malým prahem na cestě dál. Necháme se naplnit Božím slovem tak, jako byly naplněny nádoby na očišťování vodou, aby bylo dost dobrého Božího vína pro hostinu života? Příběh z Janova evangelia nás ujišťuje o tom, že Bůh je v Kristu přítomen. A tak jako svatební hostina neskončí trapasem, ani rozezlený bratr nakonec Jákoba nezabije, ale přijme ke smíření. Proměna jména je i dnes spojena se svatbou. Proběhla i v Jákobově zápase. Jákob obstál a získal nové jméno Izrael. Vstup do nové etapy života, i života sboru, je jako vydat se přes Jabok, přes vody, a doufat, že mě, resp. nás, nestrhne proud. Každý z nás vedeme také členy svých rodin - jako on - přes různé osobní prahy v důvěře, že vše dobře dopadne. A i zde je Bůh v Kristu přítomen. Třetím společným jmenovatelem byla naděje v krizích. Máme pocit, že každý zápasíme sám za sebe a že ve zkouškách jsme osamoceni. A přece nejsme. Jákob si nepochybně připadal ve svém boji sám. A přece sám nebyl. Každý máme svůj vlastní boj, a přesto tvoříme společenství. Můžeme být zranění, nedokonalí a nezásobení. O to více vynikne, že dobré věci se nedějí naší zásluhou, ale Božím požehnáním. Bůh v Kristu je s námi při radostných oslavách i v bolestných chvílích. Boží přítomnost a Boží příklon k člověku je našťastí ničím neomezený.

Po čtvrté písni následovaly pozdravy a ohlášení, které vedl bratr farář Pavel Ruml. Za Magdaléniny předchozí sbory mluvili Lia Valková z Českého Brodu a David Sinclair za Church of Scotland. Za kolegy v jejím novém seniorátě i jako farář původního domovského sboru, v němž byla Magdaléna confirmována, Pavel Pokorný, farář střešovického sboru, a za její přátele kolega z pastoračního semináře vikariátu Jiří Weinfurter, farář sboru v Křížlicích.

V další, páté, písni „V království Božím místa dost“ od Svatopluka Havelky a Miloše Rejchrtu se spojili Naši Pěvci s celým sborem. Po přímlovkách bratra místokurátora, posláni a požehnání bylo shromáždění ukončeno zpěvem poslední, šesté písně.

Po skončení shromáždění pokračovaly při bohatém občerstvení rozhovory účastníků ještě velmi dlouho - jak už to při podobných příležitostech v církvi, která je i společenstvím (koinonia), bývá.

Daniel Heller

K instalaci - poděkování

Děkuji celému sboru a ostatním milým hostům za vřelé uvítání na instalační slavnosti se slibem staršovstva a za všestrannou spolupráci na přípravě bohoslužeb i pohoštění! Vzhledem k velkému počtu předem nahlášených proslovů se již nedostalo na další vzácné hosty, kteří by jistě také měli co říci. Jednoho z nich, prvního dejvického faráře samostatného sboru bratra Jana Čapka, jsme si dovolili o příspěvek poprosit do tohoto čísla Sutterainu. Jsme vděční za jeho slova.

Magdaléna Trgalová

Vzpomínka a přání

Evangelický sbor v Praze Dejvicích byl zřízen 1. října 1965 z předchozí kazatelské stanice mateřského sboru u Salvátora a sídlil v Kujbyševově ulici 1. Byl jsem vikářem pro obě části, od roku 1965 farářem v Dejvicích. Stále jsme měli podle Kristova evangelia na mysli tvořivé společenství, otevřené pro nové lidi, kteří sbor obohacují a posilují. Na základě bible byly živé otázky víry v Boha uprostřed tehdejší atheisticky ovlivňované společnosti, otázka zla, utrpení a neštěstí ve světě, smysl Božího díla, úkoly křesťanů, situace ve školách a v zaměstnání, ve společnosti a v rodinách. Byl položen důraz na rozhovor, na diskusi, v mládeži na samostatné vedení. Šedesátá léta byla navzdory komunistické nadvládě stále volnější. V programech ve sboru byla významná setkání s hosty z ciziny, filmy jako Obchod na korze, autoři jako R. Hochhuth, A. de Saint Exupéry, V. Gardavský, divadlo Semafor. Rok 1968 byl i pro církev hodně svobodný a byl možný další rozvoj společnosti, ale v srpnu toho roku došlo k okupaci naší země pěti armádami. V zimě 1969/1970 jsem studoval na vysoké ekumenické škole v Bossey ve Švýcarsku, sbor mně to umožnil a toho jsem si velmi vážil.

V roce 1971 se naše rodina se sborem vděčně rozloučila a odešli jsme do venkovského sboru v Sázavě na Vysočině. Na dejvický sbor velmi rádi vzpomínáme.

V neděli 25. 11. se konala instalace druhé farářky Magdaleny Trgalové

a pověření staršovstva. Shromáždění bylo radostné a plné naděje. Přeji faráři Pavlu Rumlovi a farářce Magdaleně Trgalové sílu od Pána Boha a dobrou spolupráci, staršovstvu a celému sboru Boží požehnání.

Jan Čapek

Foto J. Hlavsa

Alianční týden modliteb 2019 (6. 1.-13. 1. 2019)

Modlitby v polarizované době

Žijeme v době, kdy je pro společnost a nakonec i církve stále těžší hledat cestu k těm, s nimiž nesouhlasíme. Z nejrůznějších důvodů se společnost polarizuje a jsou mezi lidmi tak vysoké hradby, že je těžší a těžší slyšet, co druzí skutečně říkají a proč. Na významu nabývají nálepky, kterými škatulkujeme druhé a které komunikaci ihned činí obtížnější nebo ideologičtější. Sluníčkáři či pravdoláskafi, vítači či islamofobové, liberálové nebo fundamentalisté, pražské kavárna, nepřizpůsobiví, feministky, tradiční nebo progresivní atd. Rozdělení se nevyhýbá ani církvi. Doktrinální spory provázely církve v jejich dějinách vždy a byly odrazem více či méně poctivého hledání biblické pravdy. Jistě jsou mezi doktrínami jednotlivých církví významné rozdíly, které je třeba poctivě a s úctou k druhým pojmenovávat a diskutovat právě proto, že nám jde o co nejpravdivější porozumění Písmu a Bohu samotnému, i tomu, jak Ježíše Krista ještě plněji následovat. Mnoho konfliktů v církvi je ale často hlubším symptomem našich charakterových vad, neschopnosti komunikovat, vnitřní nejistoty nebo naopak touhy po kontrole a moci.

Politika stále více tíhne k nacionalismu a populismu, který využívá ta nejvíce štěpící témata vyvolávající co největší emoce – zvláště strach a hněv. Politická polarizace se pohříchu nevyhýbá ani církvi a je otázka, jak jako církve obstojíme v době „populistické a post-pravdivé“. Evropská církev má s populismem a nacionalismem asi nejbohatší zkušenosti, ale přesto je to i oblast našeho historicky největšího selhání.

Rozdělení a konflikty jsou ale i ohromnou příležitostí k následování Krista. Církev dělí mnoho štěpících témat – role žen v církvi, vztah k lidem jiné sexuální orientace, genderové otázky, porozumění roli lidské svobody a Boží svrchovanosti, vztah k islámu a imigraci, kreacionismu či evolucionismu atd. Mnozí rychle a nekompromisně kladou hranice pravověří podél těchto linií. Debaty o těchto tématech jsou jistě legitimní, ale pro jednu ortodoxii často obětujeme jinou – ortodoxii a zvláště ortopraxi našeho vztahu k našim oponentům a „nepřátelům“. Tam, kde tak snadno vznikají hranice mezi my a oni, je naprosto klíčové, s jakou láskou a pokorou jednáme s těmi, kdo mají naprosto odlišné názory a postoje. V době, kdy Evropě vládne „politika identity“ bude způsob, jak církve projevuje svůj respekt a lásku k těm, kdo s ní nesouhlasí, a jak jim bude schopna naslouchat, klíčovým svědectvím. Milujeme-li jen své přátele, nejsme následovníci Kristovi.

Letošní Alianční týden modliteb je pokusem o „Modlitby v rozdělené

a polarizované době“.

[Jiří Unger – tajemník ČEA]

Program Týdne modliteb za jednotu křesťanů (18. – 25. ledna 2019)

Budeš usilovat o spravedlnost, a jen o spravedlnost“ (Dt 16,18-20)

Sestry a bratři,

je pro mne velkou radostí, že Vás mohu poprvé jako nově zvolený koordinátor Rady pro ekumenismus při České biskupské konferenci oslovit u příležitosti Týdne modliteb za jednotu křesťanů.

Dostáváte k dispozici opět text vypracovaný pro celý křesťanský svět jako inspiraci pro konkrétní a autentickou modlitbu za dar jednoty, která bude stoupat k nebesům ve Vašich sborech či farnostech.

Papež František ve své - dá se říci - programové exhortaci „Radost evangelia“ o ekumenickém dialogu a o ekumenické modlitbě píše: „Musíme si stále připomínat, že jsme poutníci a putujeme společně. Proto je třeba své srdce očistěné od nedůvěřivosti otevírat před svými souputníky a upírat zrak především k tomu, co hledáme: pokoj ve tváři jediného Boha. Umění důvěřovat druhému má v sobě cosi řemeslného, podobně jako i pokoj má v sobě kus řemesla.“

Chtěl bych Vás, milé sestry a milí bratři, povzbudit k nepodeceňování této řemeslnosti. Je opakovanou zkušeností, že ekumenické modlitby v sobě nemají takový stupeň spontánnosti a přirozenosti jako standartní modlitby v našich domácích společenstvích. To je přirozené, protože nejsou neseny společnou modlitební zkušeností a žitou tradicí.

O to víc je třeba poctivě přijmout řemeslnost jako zásadní předpoklad k požehnanému dílu společné modlitby. Dar pokoj bude následovat.

Požehnanou společnou modlitbu za jednotu!

[Mons. Tomáš Holub, delegát ČBK pro ekumenismus]

Všechny potřebné informace naleznete na těchto odkazech:

Alianční týden modliteb proběhne od 6. do 13. ledna 2019 a pořádá ho Česká evangelikální aliance. Modlitební týden má letos téma „Modlitby v polarizované době“. http://www.ea.cz/144/aliancni_tyden_modliteb_2019

Týden modliteb za jednotu křesťanů je plánován v termínu 18. – 25. ledna 2019. Jeho téma je „Budeš usilovat o spravedlnost, a jen o spravedlnost“ (Dt 16,18-20). <https://1url.cz/8MNYl>

Pavel Ruml

Loučení

Krátce před druhou světovou válkou přistoupila do dejvického evangelického společenství novomanželská dvojice partnerů s ekumenickou tradicí. Tak začal život rozrůstající se rodiny Hřivnovy v našem sboru.

Dvě z dcer usadily ve sboru i své rodiny – ze skrovného kořínku tak vyrůstal košatý strom. Touto cestou jsem se dostal do sboru v roce 1964 i já – tak byly v Dejvicích položeny základy nadrchalovské větve. A ta ve sboru převzala štafetu, protože v téže době druhá větev – slámovská – přesídlila na Moravu.

Prožili jsme ve sboru radostné i smutné chvíle: křty našich dětí, ale i odchody, napětí při blížící se ztrátě sídla sboru a budování nového a mnoho dalšího. Účastnili jsme se mnoha činností - nejen pasivně, ale i aktivně: Eva učila v Nedělní škole a zapojila se do práce skupinky Křesťanské služby. Já jsem byl brzo po přistoupení zvolen do staršovstva a presbyterem jsem byl více než čtvrt století, po celou dobu jsem byl zapisovatelem. Však je těch zápisů celá kniha! Je z nich jistě cítit moje netrpělivost a sarkasmus nad vlekoucími se diskuzemi.

Po smutném odchodu našeho nejstaršího syna Igora Davida setrval ve sboru oslabený zbytek rodiny až do doby, kdy obě děti zakládaly své rodiny a odcházely jinam. Zůstali jsme ve sboru s manželkou dlouho sami. Ale teď musíme bohužel i my odejít!

Po té mnohaleté příslušnosti k dejvickému sboru se nám neodchází snadno a také nechceme zcela useknout kontakt se sborem a přáteli. Co však dělat, když kvůli Evině chorobě nemůžeme na bohoslužby docházet a večerních setkání se ani já sám nemohu účastnit!

Vstoupíme do sousedního střešovického sboru, v němž se s obětavou pomocí našich dětí a vnuků můžeme bohoslužeb i některých dalších setkání účastnit.

Jsmo tedy z rodiny v dejvickém sboru poslední. naším odchodem zmizí ze sboru kromě nadrchalovské větve i větev hřivnovská. Těší nás oba, že sbor vzkvívá a sílí; náš odchod ani nepozná.

Jaroslav Nadrchal

Ticho

Z podnětu naší milé sestry Judith Stoklasové sdílím a rozvíjím svoji nepatrnou úvahu nad otázkami z naší loňské elektronické diskuse v rámci staršovstva:

„Je pro Vás ticho před / po bohoslužbách důležité?

A tudíž: má smysl se s tím tématem dále zabývat?“

Ticho je důležité. Jeho nutnost a prospěšnost k odpočinku, spánku, studiu, atd. není třeba diskutovat. Avšak není ticho jako ticho:

Osamělí lidé si ticha užívají až až. Ale ticho samoty - ticho okamžiku, kdy je člověk někde sám, je jiného druhu, než ticho ve společenství.

Ticho ve společenství nebo v davu je jiné, je silné, mocné, nepřírozené - je podmíněno nějakou sdílenou emocí, nebo dohodou. Společné ticho emoce dle mého názoru rovněž prohlubuje. Soudím, že patří k obřadům, a to i k bohoslužebným. Snad je to to zvláštní společné sdílení, které v tom společném tichu nastane, které stojí za hlubšími emocemi prožívanými při tom nastalém tichu (které tedy já osobně občas prožívám).

Vzpomínám na ticho při skautském obřadu zapalování ohně: Skauti, vláčci, oddílový vůdce, přítomní oldskauti – všichni stojí za soumraku mlčky v táborovém kruhu. Tíží mě odpovědnost a pocta, která je mi v mých čtrnácti letech svěřena – zažehnout táborový oheň. Přítomné napjaté ticho a upřené pohledy cítím do morku kostí. Třesou se mi ruce, když si chystám svoje třecí dřeva. Dřík vrčí a skřípe, jak se zavrtává hlouběji do dřeva, ale to ticho a upřené zraky čtyřiceti skautů okolo jsou tu stále. Trvá další dvě nebo tři minuty, než se podaří doutnající jiskérku rozfoukat do plamene a ten na plátu kůry vložit do hranice. Napětí se mění v radost. Ruce všech se spojují a teprve písní na počest ohni ticho končí.

Nikdy nezapomenu na ticho, které nastalo po doznění posledních tónů uměleckého představení "Defiant Requiem" Murryho Sidlina (multimediální představení na počest a památku tichého vzdoru terezínského sbormistra Rafaela Schächtera a jeho sboru) v katedrále sv. Víta na podzim 2013. Celou minutu nebo dvě po představení stovky lidí seděli tiše v hrobovém tichu, pak se stejně tiše zvedly a v tichosti odcházely. Hovor se rozprádal až na nádvoří před chrámem. To bylo opravdu silné.

Nevím, jak docílit společné dohody a kázně, kterých je ke chvílce ticha třeba (ať už při zahájení nebo ukončení bohoslužby nebo v jejím průběhu), ale věřím, že stojí za to o chvílku společného ticha usilovat.

Tedy, Judith, ano, ticho je i pro mě důležité a má smysl se tím zabývat.

Daniel Molnár

DANIEL HENYCH (1931 - 2018)

VII. PODZIM A ZIMA ŽIVOTA

„Jednou z prvních věcí, které jsem po odchodu do důchodu (v roce 1991) udělal, bylo, že jsem zlikvidoval asi čtyři pětiny svých kázání - odhaduji asi 1300. Nic se

nedá dělat: kázání nesou stopy doby, kdy vznikla. A ta doba nebyla zrovna pro kázání příznivá. Komunisté ovšem tvrdili, že u nás církev působí zcela svobodně, a když k nám výjimečně pustili proslulého amerického evangelizátora Billy Grahama, zmocnili se ho zástupci ministerstva kultury a provázeli ho po opravených kostelích. Tím u něho vyvolali nejlepší dojem a když se Graham vrátil do USA, hlásal, že utlačování církví v socialistických zemích je pomluva. Opak byl pravdou. Každý farář musel složit „slib věrnosti“ tehdejší republice. (Já jsem jej skládal hned při svém nástupu v Hradci Králové spolu se Zdeňkem Sázavou z CČSH, pozdějším profesorem „husitské“ fakulty.) Mezi posluchači při bohoslužbách bývali často „informátoři“, kteří sledovali, zda farář nedělá narážky na stávající politický režim. Tato svázanost se pochopitelně musela projevit též na kázáních. Proto mám-li dnes občas kázat, připravuji si kázání zcela nové a vždy znovu oceňuji, že to mohu činit zcela svobodně.

Měl-li jsem pak, co se týká kázání, nějakou ctižádost, byla to co největší srozumitelnost všeho, co jsem posluchačům předkládal. Pro jednoduchost kázání jsem měl tři vzory: klimentského faráře Jana Mířejevského, synodního seniora dr. Viktora Hájka a poválečného vrchního rabína dr. Richarda Federa. Pokud jde o délku kázání, držel jsem se poučky, kterou jsem slyšel od svého maďarského spolubydlícího: „Deset minut pro Pána Boha, deset minut pro lidi a všechno zbývající pro ďábla.“

Je na čase, abych sepsal něco o své víře.

Vyrůstal jsem v ovzduší víry, slyšel jsem o Bohu doma i v církvi. Už asi ve druhé třídě jsem si vyškemral Nový zákon a začal si v něm číst. Přesto si myslím, že jsem v mnoha ohledech skeptik. Nevěřím v nadpřirozené úkazy ani v slepý osud, náhodu nebo pravděpodobnost, která se dá vyjádřit v procentech. Líbí se mi však životní vyznání zesnulého herce Josefa Kemra:

„Já věřím, že jsem veden, že nezáleží všechno jen na mně.“

Abych byl konkrétnější, přidám několik ilustrací z vlastního života:

Když mi byly asi čtyři roky, čistilo děvče, které u nás doma pomáhalo, okna. V nestřežené chvíli jsem vylezl také na okno, děvče do mne nechťic strčilo a já jsem spadl po hlavě na betonový chodník před farou. Mohl to být smrtelný pád, ale nebyl. Vzpomínám si, když jsem otevřel oči, jak se všechno kolem točilo a jak ke mně přibíhal náš známý. Ihned mě přenesli přes ulici k lékařce, ale i když mě prohlédla od hlavy k patě, nenašla ani bouli, modřinu nebo odřeninu.

Před několika desetiletími se mi objevila na prsou rudá skvrna s ostrými okraji. Několik lékařů si s tím neporadilo – dostal jsem pouze na ten flek mast. Skvrna se

ale rozrostla až do velikosti dospělé dlaně. A tu jsem si vzpomněl, že jsem si zcela nedávno vystříhl (což jindy nedělám) zprávičku o jakési „lymské nemoci“. Vzal jsem tedy výstřížek k lékařce, která naštěstí ze sebe nedělala vševěda, článek si pečlivě přečetla a předepsala mi tetracyklin. Po krátké době skvrna způsobená boreliózou zmizela.

Za mého působení v Jičíně se staršovstvo rozhodlo zavést do kaple plynové topení. Týdny ubíhaly, a objednaní topenářů nepřicházeli. Byl jsem velmi rozmrzelý a rozhodl se objednávku písemně urgovat. Uprostřed psaní dopisu se ozval telefon a vedoucí topenářů oznamoval, že příští týden přijdou vyvolžkovat komín. Jen jsem telefon odložil, rozdrnčel se znovu a ohlásil se kominík, který měl komín zkontrolovat. Kdo to tak výborně zorganizoval a zbavil mě starostí?

Víra však nepřináší jen takového šťastné „náhody“, ale i všelijaké problémy. Mne dlouhá léta zneklidňovala otázka, jak Bůh mluví dnes. Nakonec jsem dospěl k přesvědčení, že způsoby, jimiž Bůh promlouval a dodnes promlouvá, byly a jsou (s výjimkou působení Ježíše Krista) stále tytéž. Naznačil bych alespoň některé:

Bůh k nám promlouvá dějinnými událostmi.

Bůh k nám promlouvá skrze naše osobní zkušenosti.

Bůh k nám mluví krásou a účelností stvořeného makrokosmu a mikrokosmu.

Bůh k nám mluví skrze bibli, třebaže je to také jen nedokonalé médium a nese stopy lidské omezenosti svých autorů. (Bible však patrně obsahuje vše pro nás potřebné o Bohu, o jeho vůli a jeho plánech s námi a o těchto základních skutečnostech se zřejmě nic podstatného nového nedozvíme.)

Bůh k nám promlouvá i skrze svátosti – křest a večeři Páně.

Bůh promlouvá také skrze pobiblické osobnosti.

Bůh k nám mluví prostřednictvím lidské (umělecké) tvorby.

Nejdůtklivěji nás asi oslovuje skrze svědomí, jež však jsme schopni svým hříchem zdeformovat, otupit a přehlušit.

Někdy nás může Bůh oslovit sny a tušenými, ale tento způsob nesmíme přeceňovat, poněvadž nedovedeme spolehlivě rozeznat rozmezí mezi Boží náповědou a svou vlastní představivostí.

Osloveni býváme i tehdy, když se vydáme Bohu vstříc v modlitbě, třebaže Bůh nás na své odpovědi nechává často čekat i týdny.

Nebál bych se položit rovnítko mezi Boží slovo a Ducha svatého.

Normou a korektivem všech způsobů Boží „řeči“ nám však zůstává živé

a srozumitelné slovo Ježíše Krista, jenž - podle Janova evangelia - sám byl Boží Slovo.

A tak mi Pán Bůh zastoupil cestu – asi jako Mojžíšovi nebo Jonášovi, když měli spády uhnout jeho vyvolení a vedení. Když však nyní přehlížím zpětně život, zdá se mi: vždyť mě Pán Bůh od dětství formoval tak, abych mu mohl jednou v církvi sloužit. Vyrůstal jsem na faře a poznal jsem zblízka všechny klady i komplikace farářské práce. Když se moji spolužáci v pubertálních letech bavili o tanečních hodinách a podobných tématech, byl jsem dlouhodobě nuceně upoutaný na postel a hlтал jsem severskou literaturu, která měla luterské pozadí a silně mne ovlivnila. Když nás po absolvování teologie byl přebytek a nebyla místa, našlo se v Hradci Králové pro mne zapomenuté vikářské místečko. A u Salvátora, kde jsem rovněž vikářoval, jsem měl šéfa puntičkáře, u něhož jsem prodělal tu nejpřísnější „školu“ pro kazatele. Pak jsem se oženil s Liduškou a Pán Bůh nám přidal děti. I ony sedávaly mezi mými posluchači. Co bych vlastně ještě chtěl? I své drobné hříbny jsem mohl uplatnit. Když nám dospěly děti, začala se rodit vnoučata a koloběh se opakoval. Když bylo devátému vnoučeti 9 let, narodilo se opožděně ještě desáté. Můžeme tedy stále u nich asistovat. Jsme s tímto údělem moc spokojeni.

Jak se má však vůbec člověk vyjadřovat sám o sobě a vystihnout, jaký je? Vnučák Věna mi dal k 85. narozeninám žertem hrmeček s nápisem „Osobnost roste s věkem“. Já pokládám za osobnost toho, kdo dokáže být sám svůj, nepodléhá příliš svým náladám a svému okolí a je moudrý. Já se ale moudrý rozhodně necítím a s věkem se to nemění. Proto se nejednou modlím, abych alespoň ve stáří nemluvil a nejednal vysloveně nemoudře či hloupě.“

Tatínek Daniel Henych prožil v důchodu 27 let, díky Pánu Bohu naplněných až do posledních dní. V důchodu se věnoval nejen své rodině, ale též psaní (několik knížek vyšlo tiskem, řada povídek či článků, často doprovázených vlastními ilustracemi, v církevních periodikách; je také autorem různých písní – několik jeho textů je v Dodatku evangelického zpěvníku, hodně písní vyšlo ve zpěvnících Ztracené kapely či ve vánočních kancionálech). Zhusta navštěvoval staré nebo nemocné členy dejvického sboru.

V listopadu 2017 ho začaly sužovat bolesti způsobené přiskřipnutím nervu sesedající se kostrou. K lékařům docházel jen ambulantně, hůl nikdy nepotřeboval; ještě týden před smrtí (která přišla dost neočekávaně) zvládl se ženou Lídou, jež mu byla velkou oporou, dojet přes půl Prahy na kontrolu. Byla to právě manželka, která ho i ve chvíli smrti držela za ruku a která – jak se vyjádřil Miloš Rejchrt – jej předala z ruky do ruky: do ruky Boží.

Náš tatínek zcela jistě nevěděl o tom (data úmrtí si moc nepamatoval), že umírá

přesně v den 40. výročí smrti svého otce Bedřicha Henycha (27. února), který mu byl celoživotním vzorem a v jehož stopách jako farář kráčel. Čtyřicítka v bibli symbolizuje dospělost, zralost... Jako by mu těchto 40 let od smrti otce bylo dáno, aby dospěl a dozrál a byl připraven ke sklizni Boží.

(Ze vzpomínek „Koho to může zajímat?“ vybrala a doslov napsala líh)

Nenápadný bratr Alen Krčma

Rád čtu vzpomínky bratra faráře Daniele Henycha, uváděné v našem sborovém časopise. Ožívují mi vzpomínky na dlouholetou presbyterskou službu. Vzpomínám ale také na celou řadu vzácných a laskavých sester a bratří, ochotně se ujímajících potřebných služeb a prací ve sboru. Mezi ně neodmyslitelně patří muž nadmíru skromný, bývalý presbyter Alen Krčma.

Tento tichý a obětavý bratr, pravidelný účastník bohoslužeb, sedává v poslední řadě pod varhanami. Spolu s místokurátorem Janem Tůmou, byl vždy připraven pomoci s jakoukoliv úpravou a údržbou naší bývalé modlitebny ve Wüchterlově ulici. Vždy jsem obdivoval nejen jeho obětavost, ale především důkladnost.

Navzdory mimořádné skromnosti bratra Krčmy, musím děkovat a vzpomínat s apoštolem Pavlem: „Bůh není nespravedlivý, aby se zapomenul na práci vaší...“ (Žid. 6,10 v Kralickém znění)

Pavel Prosek

Klub poznávání

Letošní tradiční předvánoční schůzka Klubu poznávání byla skutečně zdařilá. Díky za to patří především sestře Lídě Henychové. Po mnoho let byl duší této adventní schůzky bratr farář Henych, který vždy vybral nějaké vánoční téma a svým poutavým způsobem je všem přiblížil. Jeho milá manželka Liduška pak přítomné pohostila vlastnoručně vyrobeným cukrovím a vánoční výzdobou zajišťovala také náležitou atmosféru celého setkání. Ani letos tomu nebylo jinak, i když bratru faráři Henychovi jsme mohli už jen věnovat vděčnou vzpomínku. Liduška nejen přednesla program z jeho vzpomínek, který proložila nahrávkami jeho písniček v interpretaci „Ztracené kapely“, ale připravila i velkolepé pohoštění v podobě 12 druhů vánočního cukroví. V krásné předvánoční atmosféře všech 19 přítomných vzpomnělo i na ty, kteří s námi nemohli být pro nemoc. Dvěma z nich, Drago Fišerovi a Evičce Muzikářové, jsme kolektivně popřáli požehnané svátky přes hlasitý odposlech telefonu sborové sestry. Všichni jsme za to krásné dopoledne sestře Henychové opravdu vděční a připomínáme, že Klub poznávání, který na lednové schůzce oslaví 10 let svého trvání, je otevřen komukoliv a jeho programy jsou obvykle velmi zajímavé.

Marta Petříčková

Klub poznávání se schází pravidelně každý měsíc. Adventní posezení si vzala na starosti sestra Hencychová. A to nejen programem duchovním, ale i potravou krásně voňavou a chutnou.

Marta Študentová

Nocleženky

- > Od: "Lucie Stejskalová" <lucie_stejskalova@czh.salvationarmy.org>
- > Komu:
- > Datum: 13.12.2018 10:36
- > Předmět: Vaše Nocleženky byly uplatněny

Vážený pane,
s velkou radostí Vás informuji, že Vámi zakoupené Nocleženky byly minulý týden uplatněny. Díky Vaší pomoci strávily osoby bez domova noc v teple Noclehárny Armády spásy, dostaly polévku a teplý čaj a měly možnost využít sprchu a provést osobní hygienu.

Děkuji Vám za to, že Vám není lhostejný osud lidí okolo Vás a že jste pomohli někomu pocítit, že na svůj osud není zcela sám.
Přeji Vám krásné Vánoce plné lásky a pohody.

Se srdečným pozdravem

Mgr. Lucie Stejskalová
fundraiser T +420 251 106 420 M +420 734 851 699

lucie_stejskalova@czh.salvationarmy.org

Ústředí Armády spásy

Petržilkova 2565/23, 158 00 Praha 5

www.armadaspasy.cz, www.noclezenka.cz

pravidelný čtenář Souterrainu

Vánoční hra dětí a společný oběd 23. 12. 2018

2 x foto IP

Foto --

Foto IP

K platbám darů sboru uvádíme číslo účtu našeho sboru :

2400319773/2010

variabilní symbol: salár =101, Jeronýmova jednotka =102, personální fond=103

Kalendář na leden 2019

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	1. 1. s VP P. Ruml, 6. 1. M. Trgalová, 13. 1. M. Otrfál 20. 1. P. Ruml, dětské bohoslužby 27. 1. P. Ruml 3. 2. s VP P. Ruml
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.
Děti	maminky s dětmi: 9. 1. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin
Konfirmandi	pátek 15 hodin
Nedělníci	20. 1. (vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách)
X-cátníci	8. 1. 19:00: „Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské“ (2. část)
Naši pěvci	středa 18:30
Křesťan. služba	6. 1. po bohoslužbách
Farářský kurz	28. 1.-1. 2. farářský kurz na téma „Sloužit?“
Klub poznávání	10. 1. v 9:30, oslava 10 let Klubu poznávání
Křeslo pro hosta	24. 1. v 19:00 gen. Aleš Opata, NGŠ
Staršovstvo	10. 1. v 19:00 hod.
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 20. 1. 2019.

Únorové číslo vyjde 27. 1. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

Černobílé...

není na světě a v životě nic; anebo jen máloco. Radujeme se konečně z pořádné bílé nadílky. Že vůbec je; že snad pomůže zmučené vyschlé zemi po minulých létech a doleje studně. Ale ani sníh už není co býval, pokud jde o bílou barvu. Ale bohudíky, hlavně že je!

Tmavé černoty ubývá, noci se krátí, zanedlouho se bude zase o trochu lépe vstávat. Ale ani ta tma už není co bývala, když slyšíme vědátory hovořit o světelném smogu.

Dvě skupiny křesťanů nám připomínají skutečně černou a opravdovou bílou. „Damas de blanco“, dámy v bílém, už roky horují na Kubě za svobodu pro své manžele a blízké a pro celou zemi. Během tzv. „Černého jara“ v roce 2003 kubánská vláda uvěznila 75 obhájců lidských práv, nezávislých novinářů a dalších odpůrců režimu, které odsoudila k mnohaletým trestům dosahujícím až 28 let. Příbuzní žen byli k vysokým trestům odsouzeni za to, že chtěli v referendu prosadit ustavení občanské společnosti se svobodnými volbami a svobodou tisku, projevu a vyznání. Naše církve se s dámami solidarizuje každoročně v březnu, kdy se organizuje tzv. Den pro Kubu.

Na konci loňského roku se stovky protestantů v Hongkongu zúčastnily svých bohoslužeb v kostele, oblečení v černé barvě, aby projevíly solidaritu s pronásledovanými křesťany v Číně. Myšlenka nosit smuteční černou vznikla s cílem zvýšit povědomí o osudech mnoha protestantských komunit v Číně. Jeden z pastorů se svou manželkou a stovkou dalších členů komunity byli zatčeni a obviněni z „podněcování rozvratu vůči státní moci“. Ve skutečnosti chtěli pouze uctívat Boha mimo oficiálně řízené komunitní církve (dle www.krestandnes.cz).

Jedna zbožná žena, když jsem okomentoval její kratičkou zpověď u katolického

Obsah čísla

Černobílé.....	1
Výtah z jednání staršovstva.....	2
Ticho.....	3
Ještě Nocleženy.....	4
Zamyšlení.....	5
Jiná sdělení.....	7
Kalendář na únor 2019.....	8

faráře slovy, že ona téměř svatá stejně nemá co vyznávat, mi odpověděla – „helejte, nikde není úplně vymalováno, nikde není úplně bílo“.

Je úžasné i zahanbující, že navzdory všem možným odstínům ještě občas můžeme zaznamenat opravdovou bílou i skutečně černou, díky solidaritě i statečnosti.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva (10. 1. 2019 v 19:00)

1. **Schválení zápisu minulé schůze**, datum příští porady - **čtvrtek 7. února 2019 v 19:00 hod.**, úvod bude mít M. Petříčková.
2. **Duchovenská práce** a další shromáždění ve sboru (viz Souterrain a sborový web)
 - 28.1.-1.2. zrušení sborových aktivit v týdnu (farářský kurz)
3. **Finanční záležitosti:** seniorátní sbírka 4 546,- Kč, sbírka na bohoslovce 6 336,- Kč, výnos vánoční soutěže 2 450,- Kč
 - osobní dary členů sboru Diakonii v r. 2018 16 000,- Kč
 - potvrzení o daru sboru – v únoru 2019
4. **Diakonie:** schváleny smlouva o spolupráci s pracovištěm Stodůlky a návrh smlouvy se školou
5. **Křesťanská služba:** M. Růžková předala vedení s. farářce Trgalové
 - rozšíření o mladší členky
6. **Z došlé a odeslané pošty:** úmrtí br. f. M. Balabána – pohřeb 11. 1. v Přelouči
 - konference ke strategickému plánování 1. 2. 2019 15:00 – 19:00 hod.
 - staršovstvo bylo seznámeno se směrnicí o GDPR vydanou Synodní radou s doplňujícími pokyny, vyžádáme pouze prohlášení členů, kteří pracují s osobními daty (kartotékou),
 - navrženo, abychom v případě personálních doporučení zvali doporučované k rozhovoru na schůze staršovstva
 - oznámena chystaná oprava stoupaček
 - schválena žádost psychologa Romana Peška o možnosti využití klubovny
 - kat. farnost Gothard žádá o prodloužení pronájmu do března 2019 – odsouhlaseno.
7. **Další úkoly, různé:** manželé Mixovi žádají o křest dcery Karolíny v III-IV, též s. farářka připravuje ke křtu
 - uzavírání sňatku pro nečleny církve –odsouhlaseno pro oba faráře, misijní příležitost
 - přijat pořádek bohoslužeb pro varhaníky
 - připravovaná celocírkevní Agenda bude od února bude probírána ve třech

- částech + v jedné závěrečné diskusi. Martin Prudký napíše krátké info do Souterrainu pro členy sboru.
- v rámci projektu „Ticho“ J. Stoklasová navrhuje přednášku Denisy Červenkové „o eneagramu“ – termín v úterý po biblické hodině
 - školení pro předčitatele (W. Dobrovská) – termín 28. 2. 2019 18:30 hod. - pro cca 10 lidí, vyvěsí se papír na nástěnkou. Další termín bude určen až potom.
 - bazar v týdnu po 13. 5. – MŠ již je v jednání - M. Petříčková v době konání nebude, nutno zajistit pokladní a další dobrovolníky na zajištění všech pomocných prací
 - zamykatelný prostor pro Obchůdek jednoho světa bude ve skříni vlevo v místnosti JAK
 - kávová služba – manuál visí na dvířkách v kuchyni, jen je třeba vždy kuchyň také uklidit
 - sborový web a FB – řešit v příslušné komisi!
 - rozhodnutí o partnerství se sbory v zahraničí – úkol trvá – bude jednáno se Sinclairovými
 - podáme návrh mikroprojektu pro Dejvické křeslo pro hosta.
 - vystaveny fotografie br. Hlavy ze života sboru –děkujeme

8. Aktivity sestry farářky a br. faráře:

PR: soustředění Dukla (13.-16. 1.); supervize 1x; pastorece 4x

MT: na pohřbu Aleše Mosteckého 29. 12. br. Balabána 11. 1.,

Oba: účast na výročí v Obecním domě 16. 12.

Farářský kurs 28. 1.-1. 2. (M. Trgalová vystoupení v panelu o hranicích služby far.)

Ticho

Také já si uvědomuji význam ticha ve svém životě. V tichu si srovnávám myšlenky, v tichu hovořím se svým nitrem, s tím jedinečným Bohem v sobě. Jedině v tichu mohu zaslechnout Jeho hlas.

Ticho mě vyživuje a léčí. Díky spočinutí v tichu mohu doopravdy vychutnat svoji existenci.

V tichu se rodí něco posvátného.

Ticho jsou tóny přírody zpívané poutníkům.

Ticho je absolutní vyrovnanost a rovnováha těla, myslí a duše.

Ticho je vždycky součástí krásné hudby.

Ticho je vždycky součástí krásného umění.

Ticho je vždycky součástí krásného života.

Jiřina Muzikářová

Foto s. Bošková.

Fotka z oslavy 10 let Klubu poznávání. Příští schůzka bude 14. 2. 2019 v 9.30 a sestra faračka Trgalová bude mít program o Skotsku.

Ještě Nocleženky

- nový kontakt:

Mgr. Nikola Bitalová fundraiser

Telefon: +420 251 106 420, Mobilní telefon: +420 734 851 699

E-mail: nikola_bitalova@czh.salvationarmy.org

Zamyšlení

nad textem z Lukášova evangelia 11. kapitoly, verš 1. až 13.

Je-li první životní potřebou nechat Pána Boha hovořit, pak hned druhou potřebou je, abychom my mluvili s Pánem. Naše největší dary k nám nepřicházejí automaticky - a žádného životního cíle nelze dosáhnout bezmyšlenkovitě. Nejsme pouhými částechkami otáčejícími se v složitém mechanismu, jenž si však svoji existenci neuvědomuje. Jelikož jsme osobami, které stvořil Bůh, jsme stvořeni se schopností s ním komunikovat a prohlubovat vztah s ním, což je smyslem a účelem stvoření. Zdá se nám to velkým divem, že on je ochoten hovořit k nám a že máme tu čest a výsadu, že můžeme k němu přistupovat s modlitbou a prosit ho o dary, které nám rád dá.

Přesto se někdy prodíráme pochybnostmi, zda je modlitba něco platná, zda nás Bůh slyší. Stále máme pochybnosti a nejasnosti, o co máme prosit a které jsou to ty naše nejdůležitější životní potřeby nebo oč máme usilovat nejvíce. Jsme v podobné situaci, v které byli i Ježíšovi učedníci, když se ptali svého mistra na vzor modlitby, tedy zač se mají modlit a jak řadit životní hodnoty. S touto otázkou máme neustále potíže, protože si vytváříme svá vlastní přání, plány, představy a cíle v životě, takže pro záměry a cíle Boží nám nezůstane dost místa.

Abyste Ježíš povzbudil k důvěrné modlitbě v jistotě, že Bůh se od ní neodvrací, užívá velmi názorného obrazu. Uvádí příběh o muži, k němuž o půlnoci přijde nečekaná návštěva, a on zjišťuje, že nemá, co nabídnout k jídlu (11:5-8). Jelikož má orientální smysl pro pohostinnost, tak se neostýchá jít teď v noci k příteli a chtít po něm, aby vstal a půjčil mu pro hosta jídlo. Přichází nevhod, přítel i jeho rodina už spí. Probuzený přítel, celý podrážděn, se všelijak vymlouvá a ostře ho odbývá. Žadatel se patrně nedá odradit, potřeba ho nutí. Nevstane-li jeho soused kvůli tomu, že je jeho přítel, vstane pro jeho neodbytnost.

Pro nás, Evropany ve 20. století, není potřeba nasycení hosta v noci dost naléhavá. My bychom spíše použili příklad, kdy budíme ze spaní našeho lékaře, aby v noci přišel podívat se na nemocného. V případě nějaké maličkosti by to byl trapas, ale v případě nějakého srdečního či jemu podobného ataku by člověk neměl výčitky svědomí volat lékaře v kteroukoli noční dobu.

Rozumí se, že Ježíše ani nenapadne přirovnávat Boha k pohodlnému sousedovi, který se jenom nerad nechá vyrušit ze spánku. Podobenství nemluví o Božím charakteru, ale má nám objasnit, jaký postoj máme mít, když jako prosebníci přicházíme k Otci se svými žádostmi. Máme jednat stejně neodbytně a naléhavě, jako prosící přítel v podobenství, když se objeví nenadálá potřeba, když nám

chybí něco, co může vyřešit situaci. Nejdůležitější výrok je zde pro nás tento: „Pravím vám, i když nevstane a nevyhoví mu, ač je jeho přítel, vstane pro jeho neodbytnost a dá mu vše, co potřebuje.“ Když takový neochotný soused na konec neodolá, ale – ač nerad – přece vyhoví neodbytnému příteli, čím spíše Otec nebeský! Oč spíše slyší Bůh ty, kdo jsou v těžké situaci a potřebují pomoc!

Odůvodnění prosby se nám nyní stává zřetelnějším: bez naléhavé potřeby přece nikdo nepůjde burcovat souseda o půlnoci o kus chleba. Ježíšovi záleží na tom, aby zdůraznil, že bez hledání ovšem nenajde člověk nic. Na druhé straně zaručuje, že ten, kdo důsledně a vytrvale prosí, hledá a klepe, bude určitě odměněn. Tato povinnost hledat stojí v popředí a jí, stejně jako povinností tlučení, chce zobrazit nutnost prosby, modlitby, a to naléhavé, neodbytné, vytrvalé, opětovné modlitby.

Následující Ježíšova ilustrace už nezdůrazňuje neodbytnost prosícího, ale dokonalost Otcovské povahy dárce. Ježíš líčí zlý charakter člověka (viz. 11:13), který přece umí dávat svým dětem dobré dary. Když lidští rodiče jsou ochotni dávat dobré dary svým dětem, co nám dává právo předpokládat, že Bůh je méně laskavým a milujícím než otec tělesný? Není snad Bůh ve všem dobrém nekonečně dokonalejší než člověk? Ač člověk je ve svém jednání postižen přirozenou zlobou a sobectvím, přece dovede obdarovat své děti dobrými věcmi. Žádný normální otec, když jej hladové dítě poprosí o chléb, mu ho neodepře ani ho neoklame něčím bezcenným nebo nebezpečným. To by dovedlo jen necitelné srdce zákeřného otce. Jestliže se lze na nedokonalého otce spolehnout, že dá svému dítěti dobré dary, oč větší jistotu můžeme mít, že první a dokonalý Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí? (11:13) Žádní rodiče se nikdy nezastávali tak usilovně svého chybujícího dítěte, jako prosí za hříšníky Kristus. Nikdo z lidí nevěnoval nekajícímu hříšníku tak vřelý zájem a tolik laskavých pozvání, jako on. Všudypřítomný Bůh vyslechne každou modlitbu, sdílí s každým jeho starosti a bolesti. Stará se o to, co je pro nás nezbytné.

Ježíš nás učí spoléhat se na Boha jako na svého věrného přítele a snad více i jako na svého Otce. Nestydí se nás nazývat bratry, jak je to psáno v Židům 2:11. „Těm, kteří ho přijali, dal moc se stát Božími dětmi“ (J 1:12), kteří přijali jeho vládu, a před ním poklekli. Bůh si přeje nás uvítat jako členy Boží rodiny. Již oslovením Otce náš, které máme používat, když se přibližujeme k Bohu, nám dává ujištění o naší příbuznosti s nebeským Otcem, který nás miluje jako své vlastní děti, jak to vyjádřil Ježíš v jedné ze svých posledních modliteb: „Zamiloval sis je tak, jako mne“ (Jan 17:23).

Ježíšovo tvrzení o boží ochotě dávat prosebníkům, oč žádají, je velmi silné. Je

pro nás nejen zaslíbením, nýbrž i varováním, že Bůh neplní lidská přání, jak se člověku zamane. Když Bůh neodpoví, jak očekáváme, neměli bychom dělat ukvapené závěry, že modlitby neslyší. Jako všemohoucí Bůh slyší všechny modlitby, které jsou mu adresovány, ale ani on nemůže splnit všechny požadavky z několika příčin. Uvedu jen dvě, které zapadají do našeho kontextu. Z našeho textu, kde je zmínka o „dobrých darech“, nás napadne myšlenka, že děti nemusí vždy prosit o „dobré věci“, a proto moudří rodičové svým dětem právem odepřou splnit nemoudrou prosbu. Je to fakt, že my sami často nevíme, co je pro nás z Boží perspektivy nejlepší, a tudíž můžeme prosit o nemoudrou věc, a pokud pro nás Bůh plánuje lepší, nedá nám horší.

Druhá příčina je v tom, když se naše modlitby stávají něčím formálním a rituálním, což je pravý opak neodbytného naléhání, jak jsme to viděli v našem textu. Na této rovině se může modlit jen ten, kdo v hloubi srdce přesně ví, co žádá, a stojí si úpěnlivě za tím, bez pochyb o vhodnosti či nevhodnosti takto k Bohu přistupovat. Tím neříkáme, že chceme-li od Boha něco přijmout, musí být naše chtění neobyčejně silné, vášnivé a vytrvalé, aby byl Bůh s námi spokojen, ale jde o výraz našeho obecenství s ním, které je důležitější než splnění našich proseb. Tedy jinak: intenzivní a vytrvalé žádání nám má poskytnout určitý rámec, abychom trvale zůstávali u Boha.

Martin Volný

Jiná sdělení

- **sborové shromáždění** 10. 3. 2019
- kvůli jarním prázdninám Prahy 6 **uzávěrka Souterrainu** výjimečně již **ve čtvrtek** 14. 2. 2019
- pište, mailujte, na Vaše příspěvky se těší redakce i čtenáři

K platbám darů sboru uvádíme číslo účtu našeho sboru :

2400319773/2010

variabilní symbol: salár =**101**, Jeronýmova jednota =**102**, personální fond=**103**

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

Kalendář na únor 2019

Bohoslužby	3. 2. s VP	P. Ruml,
ve sboru -	10. 2. dětské	M. Trgalová, (P. Ruml v Chotíněvsi)
neděle 9:30	17. 2.	P. Ruml
	24. 2.	Z. Šorm, (P. Ruml na Vínohradech)
	3. 3. s VP	P. Ruml
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.	
Děti	maminky s dětmi: 6. 2. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	17. 2. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	12. 2. 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	10. 2. po bohoslužbách	
Farářský kurz	28. 1.-1. 2. farářský kurz na téma „Sloužit?“	
Klub poznávání	14. 2. v 9:30, sestra farařka Trgalová: Skotsko	
Křeslo pro hosta	21. 2. Zdeňka Procházková	
Staršovstvo	7. 2. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 14. 2. 2019.

Únorové číslo vyjde 24. 2. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

http://dejvice.evangelnet.cz, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

„Naberu dech a půjdu,

rázem zbavený pout, svobodu, volnost cítím, dřív jsem se nemoh' hnout ...“

Tato slova ze své písňe nám několikrát autorsky zazpíval bratr Tomáš Najbrt na biblických hodinách pro dospělé. Písň interpretuje osvobození apoštola z vězení a nám velmi dobře zapadala k průběžné četbě knihy Skutků. Čteme ji společně již rok a je strhujícím dokumentem o vzniku a prvních desetiletích církve. Je pro mě také „důkazem“ Božího působení v dějinách lidstva a obrazem každodenního života obyčejných lidí. Není mrtvým dokumentem, ale přibližuje nás k ději, který kdysi začal a v křesťanských sborech se dodnes dokonává a „dopisuje“.

Máme mnoho společného s křesťany prvotní církve. Jejich příběhy i údeľy byly velmi rozmanité. Jen občas mohl Lukáš – autor Skutků – napsat: „církev měla klid... protože ji Duch svatý posiloval“; rád opakovaně uzavíral jednotlivé díly vyprávění obratem jako: „zpráva o tom se rozšířila ... a mnoho lidí uvěřilo v Pána“. Jindy ovšem zachycuje pronásledování, útrapy i zmíněné vězení. („V té době král Herodes krutě zasáhl proti některým bratrům. Mečem dal popravit...“).

Pro Výroční sborové shromáždění právě dostáváte do rukou podklady a informace o nedávno uzavřeném roce. Je to slušný výčet mnoha událostí, které nás loni potkaly; docela dost stránek. Při pohledu zpátky nezbyvá než děkovat Dárci takového života, jaký jsme mohli žít. Loni jsme se ve vzájemném se sžívání dozvěděli mnoho o druhých, ale i o sobě. Některé obtíže jako bychom zvládli i v duchu zpěvákových, básníkových slov – naberu dech a půjdu. Pojdme tedy dál s vděčností v zádech a s vírou v srdci do dalšího roku.

Pavel Ruml

Obsah čísla

Naberu dech a půjdu.....	1	Ještě TICHŮ.....	12
Výtah z jednání staršovstva.....	1	Náčelník g. št. Ing. Aleš Opat v Křesle. .	14
Čím jsme žili v roce 2018.....	2	LEGO párty pro děti.....	15
Statistika za rok 2018.....	7	Kalendář na březen 2019.....	16

Výtah z jednání staršovstva (7. 2. 2019 v 19:00)

1. **Schválení zápisu minulé schůze**, datum příští porady - **čtvrtek 7. března 2019 v 19:00 hod.**
2. **Duchovenská práce** a další shromáždění ve sboru (viz Souterrain a sborový web)

3. **Finanční záležitosti (T. Černohorský):** určen **termín celocírkevní sbírky** na Křesťanskou službu – 10. 2. 2019
 - vydávají se potvrzení o daru sboru
4. **Diakonie (K. Sýkora, D. Caldová):** smlouva se školou po stylistických úpravách schválena
5. **Z došlé a odeslané pošty:** úmrtí br. far. Lud'ka Rejchrt
 - Noc kostelů 24. 5. – rozhodnuto, že nebudeme pořádat
 - ČČSH – pozvání na konferenci k výročí narození T. G. Masaryka 4. 3. 2019
 - poděkování z horáckého seniorátu za sbírku na auto
 - pozvání na SR – jednání o výši nájmu za přízemí a byt – farář a kurátor 13. 2.
6. **Další úkoly, různé:** přednáška Denisy Červenkové: Ticho v životě křesťana – v jednání některé úterý v březnu nebo dubnu, po biblické hodině
 - připomenuto hlasové školení pro předčitatele (W. Dobrovská 28. 2. v 18:30 - 20:00 hod.)
 - křest Karolíny a Žofie Langšádlových bude 24. 3. 2019
 - uzávěrka příspěvků do časopisu – 14. 2. 2019, na zadní stranu doplnit údaje o s. farářce
 - žádost E. Henychové o články do Souterrainu, které by měla v rezervě pro budoucí použití
7. **Připravovaná celocírkevní Agenda:** zahájena diskuse a probrána první část navrhované podoby bohoslužeb – diskuse proběhne ve třech částech v následujících schůzích; 29. 3. se zúčastníme Seniorátní konference, která bude věnována témuž tématu
8. **Příprava VSS:** schváleny zprávy o životě sboru: „Statistika“ a „Čím jsme žili“ pro otištění v Souterrainu
 - uzávěrka, rozpočet, revise – TČ; inventura hotová;
 - seznam hlasovných údů – bude vyvěšen do 24. 2. (bez adres).
9. **Aktivity sestry farářky a br. faráře:**

PR: supervise 3x

MT: panel o hranicích služby na far. kursu, organizace akce „lego party“ 9. 3. s bránickým sborem

Oba: účast na konferenci o strategickém plánu, předkřestní a předsvatební přípravy.

Čím jsme žili v roce 2018

LEDEN

- rozloučení se sestrou Milenou Tůmovou

- konfirmandi se střešovickými jsou na Hvozdnici
- Naši pěvci při bohoslužbách
- U Matěje ekumenická slavnost k Týdnu modliteb za jednotu křesťanů
- po připojení střediska Diakonie Zvonek ke středisku Diakonie Praha je podepsána nová smlouva o spolupráci společně se strašnickým a nuselským sborem, volba nové dozorčí rady proběhne v únoru
- dejvický sbor získal vnitrocírkevní grant (DaRP) „Seznámení veřejnosti s modlitebnou na Truhlářské 8”
- úvahy o nové formě chrámových sbírek
- staršovstvo pokračuje v přemýšlení o zviditelnění sboru zvýrazněním fasády domu
- Dejvické křeslo pro hosta: Jindřich Šídlo – aktuální politická situace před prezidentskými volbami
- Klub poznávání: návštěva výstavy o arcivévodovi Ferdinandovi
- X-cátníci: teologie knihy Daniel

ÚNOR

- diskuze o obsazení druhého far. místa a rozhovor s kandidátkou M. Trgalovou
- zkusíme možnosti ozvučení sálu
- společná oslava 95. narozenin Hany Adamové
- probíhá rozhovor o významu ztišení při bohoslužbách
- Dejvické křeslo pro hosta: hudební kritik Jiří Černý
- Klub poznávání: Jana Kohoutová – o světle a stínu v obrazech
- X-cátníci: teologie knihy Daniel
- Amnesty International děkuje za zapojení se do maratonu psaní dopisů
- Výstava Diakonie v JAK

BŘEZEN

- rozloučení s bratrem farářem Danielem Henychem
- výroční sborové shromáždění
- oslava 80. narozenin Lídy Janské, sbírka konaná u této příležitosti vynesla 8 550,- Kč a byla věnována na podporu ústeckého seniorátu
- koncert NP u Salvátora – výběr z oratoria Saul od G. F. Händela
- setkání u pomníku škpt. Morávka spolu se střešovickými
- do Souterrainu vloženy seniorátní letáky o financování církve
- nové postříbření kalichů na VP

- vaříme polévku pro bezdomovce
- Dejvické křeslo pro hosta: Jakub Čech
- Klub poznávání: M. Šudentová - O Kapucínech na Novém Světě
- X-cátníci: teologie knihy Daniel

DUBEN

- slavíme Velikonoce
- ekumenické bohoslužby ke Dni země – katolický kostel sv. Salvátora
- zpíváme a svítáme s Dejvickým evangwingem
- katoličtí sousedé od sv. Gotharda nás požádali o přístřeší pro své aktivity v týdnu, rekonstruují faru
- do sboru přicházejí manželé Sinclairovi ze Skotska, působící nyní na SR
- Dejvické křeslo pro hosta: Michael Otrísal
- Klub poznávání: N. Sleziaková – O životě v rodině faráře na Slovensku
- výstava panelu o projektu Truhlářská

KVĚTEN

- volební shromáždění, na kterém byla zvolena M. Trgalová druhou farářkou našeho sboru
- confirmace
- bazar šatstva pro Diakonii Praha ve Stodůlkách, po odečtení nákladů bylo odesláno 100 000,- Kč
- koncert syrského kytaristy Aymana Jarjoura pro Diakonii, výtěžek koncertu 26 285,- Kč
- hudební nešpory NP, promluvil vojenský kaplan Jaroslav Kníchal
- zasedání synodu v Litomyšli
- společná oslava 60. narozenin Čestmíra Muzikáře
- ekumenická bohoslužba za krajinu
- Dan Molnár organizuje plavení v dračích lodích po Vltavě
- Dejvické křeslo pro hosta: PhDr. Petr Janyška
- Klub poznávání: Martina Jeličič – Hudba léčí
- X-cátníci: Skutky apoštolů

ČERVEN

- br. farář staršovstvu a následně celému sboru oznamuje, že zvažuje možnost své rezignace ke konci roku, staršovstvo namítá, že pro to není důvod, a že má jeho plnou podporu

- výlet dětí na Petřín a do kostela sv. Vavřince – téma Po stopách sv. Vavřince (J. Stoklasová, M. Študentová)
- charitativní koncert Našich pěvců u Boromejek v Řepích
- společná oslava životního jubilea Františka Jelínka
- vyhlášen generální úklid sborových prostor
- X-cátníci: Apokalypsa

ČERVENEC

- sborová dovolená v Alpách (organizovali manželé Tichých Jr.)
- staršovstvo opakovaně a rovněž mnozí členové vyjadřují br. faráři podporu, četné rozhovory v tomto duchu
- mažeme chleby pro bezdomovce

SRPEN

- děti a Pavel Ruml na táboře společně s nosislavskými
- připravujeme volby poloviny staršovstva

ZÁŘÍ

- Pavel Ruml potvrzuje rozhodnutí pokračovat v práci ve sboru, váží si všeobecné podpory
- oslavy 100 let založení ČCE v Pardubicích
- bazar oblečení po Maruše Uhlířové ve prospěch naší křesťanské služby
- začínáme vyplňovat GDPR
- zdárně proběhla seniorátní revize hospodaření sboru
- Klub poznávání: Jana Kohoutová – O vděčnosti
- Dejvické křeslo pro hosta: koncert Slávka Klecandra u nás ve sboru
- X-cátníci: Víra

ŘÍJEN

- nastupuje nová farářka Magdaléna Trgalová na půl úvazku
- přespání dětí v kostele (M. Trgalová a B. Hejl)
- bazar podzimních plodů ve prospěch křesťanské služby (Draga Bošková, Jana Cihlová, Marta Petříčková, Nad'a Sleziaková, Jana Poláčková)
- Dejvické křeslo pro hosta: Petr Kukul – básník, pedagog, správce twitterového účtu
- Klub poznávání: Nad'a Sleziaková – život v rodině faráře na Slovensku II
- V rámci našeho grantu o Truhlářské přednáška Marty Procházkové v Klubu

pro starou Prahu v Juditině věži

LISTOPAD

- volby poloviny staršovstva
- kurátorem zvolen Jan Mašek, jeho náměstkem Daniel Heller
- ve staršovstvu ukončil svoji práci dlouholetý kurátor Pavel Prosek
- instalace Magdalény Trgalové spojená se slibem staršovstva a se sbírkou na auto pro faráře Horáckého seniorátu Filipa Boháče
- Naši pěvci při bohoslužbách
- začínáme s pravidelnou kazatelskou výpomocí uprázdněnému sboru v Chotiněvsi
- slavnostní celopražské bohoslužby ke vzniku ČCE
- Den otevřené kanceláře
- manželé Jílkovi začínají s úpravami ve sborové kuchyni
- začala výstava malířky Petry Fischerové
- Vlčí máky. Den veteránů - výtěžek pro Paměť národa
- vaříme polévku pro bezdomovce
- Naďa Sleziaková si bere na starosti organizaci květin na stůl Páně
- Dejvické křeslo pro hosta: Jan Mašek – O tolerančním sboru a modlitebně v Truhlářské
- Klub poznávání: Pavel Prosek – O Dr. Boháčovi
- X-cátníci: Křest
- zpíváme a svítáme s naším Evangwingem

PROSINEC

- během celého adventu je vysluhována VP o každých bohoslužbách (vyjma dětských)
- Naši pěvci při bohoslužbách
- prodej výrobků ze Stodůlek
- prodej Obchůdku jednoho světa
- jednání o finančním dědictví po Miloši Jílkovi
- 3. adventní neděli dětské bohoslužby (Magdaléna Trgalová a Judith Stoklasová) a společný oběd
- maraton dopisů pro Amnesty International, organizuje Dan Molnár
- vánoční koncert Našich pěvců u Salvátora a účast na adventním koncertu ČT
- koncert skupiny Syringa v našem sboru
- Vánoční besídka ve škole a ve středisku ve Stodůlkách

- štědrovečerní ekumenické setkání s Biblií a koledami v Suchdole
- Klub poznávání: adventní posezení s Ludmilou Henychovou
- X-cátníci: Blaze chudým v duchu
- Silvestrovské posezení na téma Radost, připravil Pavel Prosek
- prodej společné fotky sboru (foto Ivan Prachenský)

Statistika za rok 2018

K bohoslužbám jsme se sešli celkem 57 x za průměrné účasti 87

VP jsme slavili 19 x za průměrné účasti 82

Nedělní škola byla 45 x za průměrné účasti 10 dětí

Počet členů sboru s hlasovacím právem: 206

Biblická hodina (organizaci má na starosti Pavel Prosek)

od podzimu do svatodušních svátků každé úterý v podvečer

celkem 26 x za průměrné účasti 9

v roce 2018 jsme s naším farářem četli knihu Skutků sv. apoštolů

Biblická hodina pro mladší děti (Pavel Ruml, Magdaléna Trgalová)

scházejí se ve čtvrtek v předvečer, celkem 15 x za průměrné účasti 5

Maminky s dětmi (od konce roku organizuje M. Trgalová)

setkání 9 x, průměrná účast 3 maminky a 3 děti

Děkujeme sestře Petříčkové za „babičkování" a panu faráři za příspěvky.

Konfirmační cvičení (Pavel Ruml)

Skupina na jaře konfirmovaných, od začátku školního roku 14 x, 4 konfirmandi.

Jeden víkend jsme se střešovickými konfirmandy strávili na Hvozdnici.

Konfirmace se konala v květnu, ve dvou po sobě jdoucích nedělích (svědectví

před sborem; svatodušní svátky s VP). Nova skupina konfirmandů od září: 10 x, 5 konfirmandů.

V konfirmačním cvičení 2018-2020 jsme se spojili dohromady s předcházející skupinou a doděláváme to, co jsme nestihli v uplynulém období. Starší také pomáhají mladším svou zkušeností. Současně míříme k tomu, aby děti vytvářely větší kompaktnější skupinu. V tomto ohledu je naše setkávání čím dále lepší - plné diskusí i radostí. Ohrožuje je - jako v minulé skupině - nedostatek volného času dětí, a to dokonce i v pátek odpoledne. Žel tedy, jen výjimečně se nám daří, abychom se sešli všichni a na celou hodinu. V příštím roce v tomto bude musí dojít ke změně. Jedenkrát se konalo setkání faráře s rodiči konfirmandů.

Náboženství v ZŠ Suchdol (M. Trgalová, P. Ruml)

od září 2018 11 x za průměrné účasti 4

Klub poznávání (organizovaly M. Petříčková, D. Bošková a J. Kohoutová) celkem 11 x za průměrné účasti 12 lidí

Otevřená skupina aktivních seniorů, schází se ve školním roce většinou druhý čtvrtek v měsíci, zamýšlí se nad různými tématy s hosty a navštěvuje výstavy s odborným výkladem.

X-cátníci

organizaci a většinou i program má na starosti Martin Volný - celkem 8 x za průměrné účasti 8

Mezigenerační skupina se schází 1x měsíčně a zamýšlí se nad základními biblickými tématy a pojmy. V roce 2018 dokončila téma biblický kánon (z předchozího roku), kdy se na každém setkání vykládala teologie vybraných knih (Daniel, Skutky, Zjevení). Ke konci roku se zamýšlela nad „křtem“ a vykládala smysl a význam textu z Matouše 5:3.

Dejvické křeslo pro hosta (organizuje Marta Študentová, Pavel Ruml)

celkem 7 x za průměrné účasti 37, plus 1 x koncert Slávka Klecandry
Otevřená skupina jak generačně, tak i vně církve, hosté jsou zváni tak, aby pokrývali aktuální, závažná či zajímavá témata. Schází se 1 x měsíčně ve školním roce.

Nedělníci

scházeli se pravidelně 1 x za měsíc, nově v neděli po bohoslužbách celkem 12 x za průměrné účasti 8

Program si zajišťují sami. Koordinátor Filip Härtel, f.h.hartel@gmail.com

Staršovstvo

sešlo se k jednání 10 x v řádném termínu a 2 x na mimořádné schůzi s pravidelnou účastí také náhradníků

V podzimních volbách poloviny staršovstva byli opět uvoleni kurátorem Jan Mašek a jeho náměstkem Daniel Heller. Předsedou staršovstva je Pavel Ruml. Ve staršovstvu ukončil svoji práci dlouholetý kurátor Pavel Prosek.

Máme 16 řádně zvolených členů, 2 faráře a 4 náhradníky

Křesťanská služba (organizuje Mirjam Růžková) - celkem 10 x

Křesťanská služba se stará o doručování přání k narozeninám seniorům. První přání dostanou 60letí, pak v 65 letech a od 70 výše každý rok. Jde o to, že tímto způsobem mapujeme situaci seniorů i na okraji sboru. Poznatky se zapisují a jsou pak dále vyhodnocovány.

Dále se snažíme pomáhat členům sborů v nouzi, navštěvovat nemocné a také být skupinou, na kterou se s důvěrou lidé mohou obrátit.

Od roku 2019 setkání organizuje farářka Magdaléna Trgalová.

V křesťanské službě působí: Mirjam Růžková, Ludmila Henychová, Jana Jasná, Jana Poláčková, Jana Oliveriusová, Jindra Zukalová, Jana Kohoutová, Hana Volná, Jarmila Nedvídková, Jana Cihlová, Magdaléna Trgalová, Bohunka Minárová, Eva Javornická, a Marta Študentová

Hodina pohybu (Jana Prosková)

celkem 12 x za průměrné účasti 7

Určeno pro všechny, kteří mají v pondělí odpoledne čas. Skupina se schází zpravidla 1-2 x do měsíce a pod vedením Jany Proskové cvičí-tančí při hudbě.

Naši pěvci (v roce 2018 vedl Filip Hanuš Härtel a Lydie Härtelová)

Členů: 45-50, ø účast - vystoupení: 41, zkoušek: 40, ø účast - zkoušky: 35

Zkouší každou středu, vystoupení v Dejvicích (4 x za rok v rámci bohoslužeb vedené F. H. Härtelem)

Koncerty vedené Lydií Härtelovou:

(Händel: Saul 23. 3.), Dejvice (2. 12.), ČT

Adventní koncert (2. 12.) a Salvátor (20. 12.- Vivaldi: Gloria aj.)

Dejvický Evangswing

Pavel Prosek (kapelník), Kryštof Sýkora, Daniel Heller, Michal Heller, Hana Chvojová, Wanda Dobrovská

2 x vystoupení Zpíváme a svítáme ve sboru v Dejvicích, průměrně 30 hostů
Swingová skupina zkouší v prostorách našeho sboru zpravidla v pondělí navečer.

Diakonie ve Stodůlkách

33 x, průměrná účast 20-40 klientů a personálu

Pavel Ruml, Michal Heller, Karolína Härtelová, Honza Machovec, Magdaléna Trgalová

účast na besídkách; uvedení aut do provozu; 1 x svatba pro personál; rozhovory s personálem

Za kazatelnou jsme přivítali tyto kazatele:

Pavel Ruml 35 x

Magdaléna Trgalová 6 x

Martin Prudký 2 x

Michael Otrfál 2 x

Zdeněk Susa 1 x

Andrew Prasad 1 x

Petr Macek 1x

David Sinclair 1x

Petr Firbas 1x

Olga Navrátilová 1 x

Joel Ruml 1x

Alžběta Hanychová 1x

Gerhard Reininghaus 1x

Petr Gallus 1x

Jana Plíšková 1x

Olga Mrázková 1x

Jaroslav Knichal 1x

děti z NŠ

Naši faráři a výpomocní kazatelé kázali mimo náš sbor:

Pavel Ruml Vinohrady, Roudnice+Libkovice 3 x, Horní Počernice, Škvorec, Děčín, Chotíněves, 12 x svatební shromáždění mimo sbor

Magdaléna Trgalová 1 x Chotíněves, **Zdeněk Susa** 6 x

Od listopadu soustavně kazatelsky pomáháme sboru v Chotíněvsi.

Na varhany nás doprovázeli:

Pavel Prosek	22	Vít Henych	5
Lydie Härtelová	10	Tomáš Najbrt	4
Filip H. Härtel	10	Tomáš Černohorský	3

V Nedělní škole učili:

K. Härtelová, A. Hejlová, B. Hejl, I. Hellerová, M. Hellerová, D. Heller, M. Petříčková, J. Petříček, M. Stoklasa, K. Sýkora

Probírali jsme Matouše, Lukáše a Skutky. Organizačně zajišťuje Ivana Hellerová

Setkání katechumenů

1 x s účastí 4, vedla M. Trgalová. 1 x P. Ruml

Posezení u kávy a čaje připravovaly sestry a bratři:

Marta Petříčková, Jiřina Černohorská, Bohunka Minárová, Naděžda Sleziačková, Martina Jílková, Wanda Dobrovská, Eva Javornická, Jindra Zukalová, Dana Caldwellová, Marie Susová, Květa Jechová, Ludmila Janská, Jarmila Nedvídková, Josef Cimpa, Dylan, Marta Študentová a Jan Mašek

Organizačně zajišťuje Marta Študentová

Pokladnu vede Vladimír Jenček, zástupce je bratr Svatoň

Hospodáři sboru Petr Hejl, Jan Petříček, Dan Molnár

O církevní tisk a prodej knih se stará Marta Petříčková

O zásoby v kuchyni a vaření pro bezdomovce se stará Martina Jílková

Souterrain připravují a vydávají manželé Eva a Dan Henychovi

Přání pro křesťanskou službu maluje a dodává Madlena Prachenská

Sborová fotodokumentace Jiří Hlavsa, Ivan Prachenský

Ozvučení akcí Kryštof Sýkora

Kontakt se střediskem Diakonie Praha zajišťují: Kryštof Sýkora (předseda DR) a Dana Caldwellová

O finance se starají manželé Černohorští

Květiny na stůl Páně Nad'a Sleziačková

Ekumenická a mimocírkevní setkání:

Naše prostory ke shromážděním v týdnu využívá římsko-katolická farnost sv. Gotharda (oprava fary).

Bohoslužba za krajinu na Sedleckých skalách.

Setkání s Bibli a koledami na Suchdole.

Ekumenická snídaneň farářů Praha 6: 1 x.

Koncert Podané ruce – s farn. sv. Gotharda (Týden modliteb za jednotu křesťanů).

Farní ples s farností sv. Vojtěcha.

Práce s fotbalovým dorostem klubu Dukla Praha P. Ruml (2 x týdně Po a Čt)

Charitativní akce:

- oslava životního jubilea Lídy Janské, do ústec. seniorátu jsme poslali 8 550,- Kč
- bazar šatstva – po odečtení nákladů jsme do Stodůlek poslali 100 000,- Kč
- polévka a chleby pro bezdomovce 4 x
- bazar plodů pro křesť. sl. (Bošková, Cihlová, Petříčková, Sleziaková, Poláčková)
- prodej šatstva po Maruše Uhlířové, výtěžek pro naši křesťanskou službu
- koncert syrského kytaristy Aymana Jarjoura pro Diakonii
- sbírka na auto faráře horáckého seniorátu Filipa Boháče v rámci instalace M. Trgalové
- charitativní koncert Našich pěvců u Boromejek v Řepích
- “Maraton psaní dopisů” pro Amnesty Int. – odesláno 84 dopisů (D. Molnár)

Celosborové akce:

- sborová dovolená v rakouských Alpách (60 účastníků)
- společný předvánoční oběd (110 účastníků)
- Silvestrovské posezení s Pavlem Proskem (40)
- dětský tábor společně s nosislavskými, Pavlem Rumlem, Eliškou Henychovou, Karolinou Härtelovou a Benjaminem Hejlem

Úpravy sborových prostor

- dovybavení sborové kanceláře
- rekonstrukce kuchyně

Významné události:

- volba a instalace faryčky Magdalény Trgalové

Ze sboru se odstěhovali:

manželé Ženatí, manželé Nadrchalovi, Jiří Hejlek s rodinou

Do sboru se přistěhovali:

rodina Trgalova

V říjnu se manželům Mixovým narodila dcera Karolína

Pokřtěni byli: v roce 2018 u nás nebyl křest

Požehnání sňatku: 13 x pro nečleny sboru (z toho 1 x voj. kaplan Jan Blažek)

Rozloučili jsme se s devíti sestrami a bratřími:

Leden: Milena Tůmová

Březen: Daniel Henych, Drahomíra Doutlíková, Dana Pelková

Květen: Jana Mejsnarová, Petr Holub

Červen: Milada Betková, Josef Blažek

Srpen: Václav Tichý

Informace ze seniorátu, povšechného sboru a Diakonie Praha:

V loňském roce byli instalováni v našem seniorátu tito kazatelé:

Salvátor – Tomáš Trusina

Vinohrady – Zdeněk Šorm

Dejvice – Magdaléna Trgalová

Nusle – Dan Páleník

Horní Počernice – Alžběta Hanychová

Dan Heller pracuje v předsednictvu synodu a je 1. místopředsdou konventu.

Kryštof Sýkora byl zvolen předsdou dozorčí rady Diakonie Praha

Marta Študentová byla znovu zvolena členkou školské rady MŠ a ZŠ speciální

Zemřel bývalý synodní senior Pavel Smetana

Ještě TICHŮ (jen ne hrobové... či kantorské)

Před 14 lety, utíká to, když jsem chystal Sborník k oslavám 80. výročí vzniku kazatelské stanice v Dejvicích a Bubenči, do úvodníku jsem napsal větu v tom smyslu, že nikdo nemá čas na jeho přípravu, neboť ve sboru se pořádá a koná tolik podniků a shromáždění, že na nějaký sborník čas prostě není. Ta věta neměla naprosto žádný jiný význam. Redakční rada ji však tehdy z úvodníku vyškrtla. Prkotina - prostě jsem se jen pokoušel vyjádřit mnou dodnes obdivovanou i tehdejší nadšenou činností dejvického sboru - v letošním lednovém čísle Českého Bratra jsem objevil krásný pojem jurodivou -, s níž jsem se v mládí mezi svými vrstevníky, prostě dejvickými jurodivými sestrami a bratřími, vždy halasně chlubil, až jsem mnohým sám připadal jurodivý. Nicméně ve sborovém archivu se dočteme, že při vánoční besídce např. v roce 1934 se dětem rozdalo 125 balíčků! Byl zřízen, a aktivně se s ním nakládalo, sociální fond, fond nedělní besídky či chrámový, a mnozí z nás mohou ještě vzpomínat na široký kruh sester, který ve sboru působil i společensky. A to jsme byli jen pouhá kazatelská stanice. I to jsem tedy měl tehdy na mysli. Avšak především to bylo tehdejší kazatelské působení faráře Jana Čapka, za nímž se stahovali hosté z celé Prahy. On svá kázání a své odvážné farářské politikum bohatě dokládá soudobou hodnotnou

literární i jinou uměleckou tvorbou, jak ostatně dokazuje i jeho poslední příspěvek v našem časopise, a obojím dejvickou kazatelnu mimořádně obohacoval a zušlechťoval. Avšak z té i mimořádně živé doby sboru, jak jsem se pokusil naznačit, si nevybavuji dnešní halas před bohoslužbami. A tak dnes na přípravu všeho sborového konání hledím již střídměji. Pozoruji také, a nedávne příspěvky na toto téma v Souterrainu mi to potvrdily, že nejsem sám, kdo na tu horečnou aktivitu před bohoslužbami hledí poněkud zdrženlivě, a rád bych se vám v té věci svěřil se svými zkušenostmi. Toto mé vědomí potvrdila sestra Judith Stoklasová když se nedávno opět podílela na vedení shromáždění.

Vždyť nad veškerou horlivost ve sborové činnosti vystupuje především poslušnost Slova Božího, které nám napomáhá uvědomit si vše zlé v sobě a navzájem se vést ke **vzájemnému respektu a usmíření**. Ostatně k soustředění na Boží slovo nás nabádá i prohlášení Synodní rady k 100. výročí naší církve. A ono ještě přímo před bohoslužbami kvapné dojednávání všech těch bohatých činností našeho společenství, byť radostné a přese všechno potěšující, na mě tak nyní o to víc působí rušivě. Nemyslím si však, že to je dáno mým věkem...

Během léta, když sborový zpěv tehdy doprovázel bratr Černohorský, jsem si s povděkem uvědomil, jak po příchodu duchovního ke stolu Páně bratr varhaník svou hrou sboru ponechal vskutku dostačující časový prostor k ztišení. Duchovní i sbor se tehdy po tu výrazně prodlouženou dobu introitu jedinečně soustředili na vnitřní přípravu pro zvěstování i naslouchání Božímu slovu. Vnímal jsem, že v tu chvíli to vděčně pociťovali snad i všichni přítomní. A na samém počátku letních prázdnin jsem byl vděčen sestře Judith Stoklasové, která se při svých ohláškách vymkla sborové rutině, kdy se po závěrečné modlitbě ponechává prostor pro osobní prosby, jenže tak nanejvýš na pár vteřin. To pociťuji jako formalitu, která naprosto vylučuje smysluplnost tohoto duchovního sebevyjádření. Pro osobní prosby sestra Stoklasová tehdy ponechala **prostor i delší než minutu**. Tyto zkušenosti jsem okamžitě popsal staršovstvu, aby si takové liturgické kroky na nejbližší schůzi uvědomilo, nechalo upřesnit a zhodnotilo.

Sestry a bratři, v žádném případě neberte některá má vyjádření jako jakési žehráni! - Tato poznámka mě napadla až teď, po úpravě textu, když si uvědomuji různé souvislosti, a tak mi to tak vystupuje. Není však tomu tak! Má slova nemají žádný žehravý podtón.

A ke svému zamyšlení si dovoluji přidat prosbu Bohu Otci, aby skrze působení Ducha svatého náš sbor i nadále uchovával v horlivosti pro jeho dílo, podle nadání jednoho každého z nás, v tichosti a pravdě.

Marek E. Světlík

Náčelník gen. št. Ing. Aleš Opatá v Křesle pro hosta

Po velmi uvolněném a příjemném zahájení společenského večera organizátorkou paní Martou Študentovou seznámil generál Opatá přítomné s novodobou historií AČR, která je spojena se vstupem České republiky do NATO a zdůraznil nutnost zapojení ČR do této nejsilnější bezpečnostní aliance. V této souvislosti bylo připomenuto již 20. výročí od přijetí ČR do NATO. V průběhu velmi otevřené a přátelské diskuze se přítomní zajímali nejen o nové armádní trendy, způsob doplňování personálu, postavení žen v prostředí naší armády, zapojení vojáků do zahraničních operací, ale také o aktuální informace o případném stahování amerických vojáků z Afghánistánu či postavení Turecka v NATO.

Poutavé vyprávění o průběhu služby armádního generála Opaty, jeho začátcích a zkušenostech ze zahraničních operací zanechalo na přítomných hostech hluboký dojem. V rámci večera byly také promítány záběry z prvních misí AČR na území Balkánského poloostrova, které byly působivě komentovány válečným veteránem a zároveň moderátorem večera panem Pavlem Rumlem.

V samotném závěru se hovořilo o plánech armádního generála Opaty po skončení jeho služebního poměru, rybaření, kynologii a také o rodině. V průběhu celého pořadu Křeslo pro hosta jsme se měli možnost přesvědčit, že v čele

Armády České republiky stojí velmi respektovaný a erudovaný generál, kterému není bezpečnost občanů České republiky lhostejná a který chce, aby se na Armádu České republiky mohli naši spoluobčané za všech situací spolehnout.

plk.gšt. Ing. Petr Čepelka

LEGO párty pro děti

Milí rodiče dětí 5-14 let, srdečně vás zvou i jménem učitelů Nedělní školy na sborový výlet 9. března tohoto roku, který bude mít letos poněkud netradiční podobu. Po dohodě s učiteli nedělní školy a s branickým sborem ČCE jsme se rozhodli pro akci "Lego párty", která se bude konat na půdě právě branického sboru ČCE. Nebude tedy na překážku ani velmi špatné počasí. Tento program je vhodný pro větší skupinu dětí, které naše dva sbory spolu právě vytvoří. Navíc to bude příležitost pro náš dorost, poznat i další děti z ČCE v pražském seniorátu.

Lego párty je osvědčený program koncipovaný jako jednodenní akce pro děti z nedělních škol s možností pozvat i „mimosborové“ děti, sprátnit se s nimi a navázat kontakt s jejich rodiči. Děti i dospělí si při něm hrají na dělníky, jsou rozdělení do pracovních týmů a pod „odborným“ dohledem stavbyvedoucích plní úkoly během celého dne. Více zjistíte na odkazu <http://www.detskamisie.cz/pro-deti/legoparty/> (dopoledne plnění úkolů po stanovištích, oběd, který připravíme pro děti na místě, zvěstná část, stavení městeček z Lega a na závěr velká "kolaudace") Organizaci zajišťují především členové naší církve, přestože vznikl na půdě jiné denominace.

Děti se mohou zúčastnit s rodiči nebo samostatně. Bude možné je předat dospělému doprovodu před našim dejvickým sborem v 8:45 a taměž si je odpoledne vyzvednout v 17.15 hodin. Hledáme pro tento účel alespoň 2-3 dospělé na doprovod dětí a pomoc s organizací na místě během dne. Druhá možnost je odvézt si děti přímo do branického kostela na 9.30 a vyzvednout si je tam v 16.30. Předškolní děti 5-6 let prosíme o účast pouze v doprovodu dospělého. Pokud máte ještě mladší dítě, které by se chtělo s vámi účastnit, prosím zeptejte se hlavní organizátorky za branický sbor paní Adély Bedrníkové 605 375 764 nebo adela.bedrnikova@gmail.com.

Na adresu z příloženého letáčku (branik@evangnet.cz) prosím přihlašujte své děti do 2.3. 2019. Zároveň mi na mou adresu trgalova@gmail.com dejte vědět, že se vaše dítě účastní a zda žádáte doprovod od našeho sboru. Já pojedou na místo už na 8.30, abych pomohla s přípravou prostoru. Pokud by někdo chtěl pomáhat touto formou a přijet o hodinu dříve na místo, rovněž bude vítán. Děkuji a těším se na viděnou!

Se srdečným pozdravem Magdaléna Trgalová, vaše 2. farářka

Kalendář na březen 2019

Bohoslužby	3. 3. s VP + křest	P. Ruml
ve sboru -	10. 3. Výroční sborové shromáždění	M. Trgalová
neděle 9:30	17. 3.	Blahoslav Hájek (P. R. Chotíněves)
	24. 3. s dětmi + křest	P. Ruml
	31. 3.	M. C. Putna
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.	
Děti	maminky s dětmi: 6. 3. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	17. 3. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	12. 3. 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	17. 3. po bohoslužbách	
Klub poznávání	14. 3. v 10.00 Návštěva výstavy „100 let čs koruny“ v Císařské konímě. Sraz zájemců je u restaurace Lví Dvůr.	
Křeslo pro hosta	23. 3. Jakub Čech	
Staršovstvo	7. 3. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 24. 3. 2019.

Dubnové číslo vyjde 31. 3. 2019

Pište, mailujte, na Vaše příspěvky se těší redakce i čtenáři

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Quo vadis,

Domine? Tato legendární otázka jako by se vznášela nad Ježíšem už při jeho posledním předvelikonočním putování do Jeruzaléma, které ještě ke všemu prokládal svými opakovanými předpověďmi o vlastním utrpení... Podle knihy Skutků podobnou cestu vstříc Jeruzalému a utrpení o pár desítek let později nastupuje apoštol Pavel a křesťané, s kterými se loučí mu opakovaně říkají – nechod' tam...

Vzpomněl jsem si na tuto otázku, když jsem na webu www.krestandnes.cz četl toto: „Křesťanská historie je často jen kulturní ozdobou,“ říká německý teolog Rodemann v reakci na průzkum Pew Research, který potvrzuje rychlý pokles protestantismu v zemi. Německo je jedním z nejjasnějších příkladů toho, jak Evropa opustila svou křesťanskou identitu, aby přijala nový druh nedefinované, moralistické a terapeutické víry. Průzkum zaměřený na sebeidentifikované protestanty ukázal jejich nedostatek biblických znalostí a překvapující důvěru v New Age a pohanské praktiky, které jsou v rozporu se základy křesťanské víry... Německý teolog reagoval na výsledky průzkumu, že více protestantů věří v astrologii (33 %) a reinkarnaci (24 %) než se denně modlí (9 %). Podle teologa „víra v Ježíše Krista jako živou, v současnosti přítomnou bytost v tomto světě“ je dnes „nemyslitelná pro drtivou většinu protestantů v Německu“. Křesťanství se tak podle něj změnilo v morálku, kdy Bůh po člověku chce dobré chování. „Němečtí protestanti do značné míry ztratili svou křesťanskou identitu a křesťanská historie je často jen kulturní ozdobou,“ a země tak potřebuje „novou reformaci“. Quo vadis, křesťanství či evangelictví?

Oddech! jsem si; ještě že je to tak daleko od nás ☺...

Pavel Ruml

Obsah čísla

Quo vadis.....	1	Ticho.....	6
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Nejenom pro učitelky a učitele.....	8
Jak se lidem svítí? To se jen lítá a oni vidí....	4	Chotiněves – Úštěk – Habřina.....	10
		Kalendář na duben 2019.....	12

Výtah z jednání staršovstva (7. 3. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

Všechny sborové akce v předchozím měsíci proběhly podle plánu

A-1. Duchovenská práce (viz Souterrain a sborový web)

A-2. Další shromáždění mimo sbor (viz Souterrain a sborový web)

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

Trgalová: katecheze, „legopárty“, svatebčani 1x; návštěva 5x; vikariátní komise; setkání s delegací ze Skotska

Ruml: svatebčani 2x; pastorece 2x; návštěva 2x; supervize 1x; instalace části nově zvoleného SV; PO SR ekumenický (včetně zprávy o činnosti pro 35. synod)

B. K PROJEDNÁNÍ

- *doklady GDPR pro vybrané členy staršovstva – trvá*
- *rozběhnout práci hosp. komise*
- *obchůdek jednoho světa – již funguje*

B-1. Příprava VSS 10. 3. 2019

B-2. Diakonie a křesťanská služba

- 3. 3. a 14. 4. – účast nových sester Javornické, Muzikářové, Příbylové
- B. Dukátová, nástupkyně Terezy Háčkové („fundraiser“ Diakonie), prosí o setkání se zástupcem sboru za účelem utužení vztahů, odeslán e-mail

B-3. Finanční záležitosti

- termín celocírkevní sbírky na tisk a jinou publikační činnost, má být na postní neděli 10. 3.
- výzva Diakonie k vykonání postní sbírky
- žádost Petra Hudce o finanční pomoc jičínskému sboru na adaptaci fary
- „mikroprojekt“ – dotace 15 000,- Kč nebyla udělena
- možnost investování sborových prostředků – uložit k předjednání hosp. komisi

B-4. Nájemné

13. 2. proběhlo jednání na UCK o požadavku zvýšit nájemné ze sborových prostor a farního bytu - odpovědět SR dopisem s vyčíslením nákladů na investice a obětavosti sboru

B-5. Hospodářské záležitosti

- kuchyň, pokračujeme, objednaná pracovní deska
- oprava stoupaček (sklep, předsíň) hotová – D. Molnár dokončí po vyschnutí zdi na podzim

B-6. Trvající a nové úkoly

- rozhodnutí o partnerství se sbory v zahraničí, úkol trvá
- H. Härtel řeší s truhlářem úpravu stolu Páně a skříňku v koutu

B-6. Z došlé pošty a různé

- 17. 3. oslava jubilea D. Čurdy 90 let
- 24. 3. ve 13:00 hod. u pomníčku štkpt. Morávka se střešovickými
- PRE vyúčtování elektřiny – byt přeplatek 1 613,- Kč; přízemí přeplatek 2 791,- Kč
- Bohemia energy – plyn – byt přeplatek 30 785,- Kč; přízemí přeplatek 22 818,- Kč
- Diakonie – postní sbírka (obětím války v Sýrii) – termín – 7. 4. s VP
- SR ČCE – Léto 2019 s ČCE – propagační letáky
- NP - římskokat. farnost sv. Gothard – 29. 5. 19:00 hod. nešpory u nás, káže M. Szabó
- 13. 6. benefice NP u Gotharda (Nsango Malamu + pěv. sbor Gothard) na podporu sirotků Kongu
- nabídka výletu s katolickou farností sv. Vojtěcha – jednáním pověřen Filip Härtel

C. TÉMA

- v rámci diskuse k Agendě – „služba Stolu“ se budeme věnovat také možnosti VP pro děti v našem sboru

Návštěva Zdenky Procházkové

V křesle pro hosta nás navštívila 21. února herečka Zdenka Procházková. Na příkaz kamarádky jsem zaujala místo v první řadě, hned proti přednášející, připadala jsem si tedy skoro jako v dialogu s ní, dávala jsem jí asi nejvíc otázek a omlouvám se všem, kterým jsem případně „skočila do řeči“.

My jsme totiž byly – už je to zatraceně dávno! – kolegyně v jednom divadle, totiž v Městských divadlech pražských, tehdy sestávajících ze dvou scén: Komorního divadla a Divadla komedie, od r. 1962 také Divadla ABC (kdy jsem se tam vmezeřila i já jako lektorka). Paní Procházková zde setrvala šestnáct let (1952-68) a byla jeho výraznou a významnou členkou. Vybavuji si ji zejména jako dokonalou představitelku rolí v konverzačním repertoáru, kterým se někdejší MDP mimo jiné vyznačovalo (Shaw, Wilde, Priestley, Becque, Labiche). Představovalo to výtečnou schopnost reakcí na repliky, smysl pro vtip a pointu a samozřejmě naprostou srozumitelnost (což v současnosti velmi často bolestně postrádám).

V době, kdy se k MDP přidružovalo ABC, nastudoval tehdejší ředitel a režisér Ota Ornest, mimo jiné z diplomatických důvodů, pro první sblížení souborů, hru pro dvojici herců „Drahý lhář“ od Angličana Jeroma Kiltyho, a to v trojí alternaci.

Hra vycházela z mnohaleté korespondence G. B. Shawa a herečky Campbellové, byla zajímavá, vtipná i prostořeká. Jednou z dvojic byla Jaroslava Adamová a Felix le Breux, druhou významnou Zdenka Procházková a hostující Karel Höger, její tehdejší manžel. (Tento svazek se v polovině šedesátých let rozpadl.) Pí Procházková s K. Högerem navštívili s touto komedií české obyvatele Vídně a později tam pí Procházková také hostovala s monodramatem André Guelmy „Jean a já“, které jsme hráli v Komorním divadle (také v alternaci – dalšími představitelkami byly Irena Kačírková a Libuše Švormová). Pí Procházková zaujala divadelníky nejen mezi českou menšinou, ale také v německé oblasti, jak svým herectvím, tak i svou dokonalou němčinou, postupně zde začala hostovat, až se zde usadila nastálo, také posléze i v souvislosti se sňatkem s rakouským občanem p. E. Hartmannem. Tak nám na léta zmizela z obzoru, v 70. letech se sem kvůli své mamince opět vracela a přijímala občasně role v televizních inscenacích. Což ráda činí dodnes, při své trvalé vitalitě: v dubnu bude mít devadesáté třetí narozeniny!

Popovídání s paní Zdenkou bylo velmi příjemné a nejvíc se vracelo k jedné z jejích posledních filmových rolí, v Renčově snímku o Lídě Baarové. Já osobně jsem souhlasně přijala její hodnocení charakteru oné kdysi proslulé herečky. Nu, a teď se budu znova těšit na každé další setkání s touto obdivuhodnou osobou, která stále zdobí svou přítomností mnohou pražskou divadelní premiéru.

Se srdečnými pozdravy všem Lída Janská

Jak se lidem svítí? To se jen lítá a oni vidí...

*31.ledna 2019 uplynulo 90 let od úmrtí protestantského teologa, duchovního, učitele a spisovatele **Jan Karafiáta**.*

„Jan Karafiát-pěkný muž živých pohybů a chůze hladké, v černém šatstvu vždy vybraný s bílou vázankou pod krkem, a rukavičky, v celém chování pak gentleman. Ani mi nešlo do hlavy, jak si všechny ty způsoby mohl zachovat, když byl zahrabán dvacet let na ztracené valašské vesnici. Vyjížděl přímo z těch ubohých hor mezi vzácné a vysoké lidi v Německu, Anglii a Skotsku a byl jeden z nich.“ Tak popsal Jana Karafiáta jeho současník, politik, spisovatel a historik Jan Herben ve své *Knize vzpomínek*. Byl to zvláštní úkaz zřejmě už v tehdejší době - člověk se vzděláním na světových univerzitách se rozhodl žít s obyčejnými lidmi a pracovat pro ně, ba co víc, cítil se tak spokojen a naplněn.

Jeho otec se oženil s vdovou, která už měla čtyři děti, a spolu si jich pak pořídili ještě dalších šest (ano, dětí bylo u nich doma právě tolik jako malých broučků a Jan měl stejně jako Brouček nejraději zelnou polévku). Rodina nebyla bohatá, ale Jan se tak dobře učil, že s pomocí mecenášů a stipendií studoval na školách v Berlíně, Bonnu, Vídni a Edinburghu. Celý život pak zasvětil pastorační činnosti.

Obec Jimramov na Vysočině, v níž se narodil a vyrůstal, leží v oblasti, kde byly tradičně silné reformační snahy. *„Celý kraj během náboženských a selských válek od katolické víry odpadl a částečně k Husitům, částečně k Lutheránům přistoupl,“* píše se ve farní kronice. Jan Karafiát v těchto reformačních snahách v rámci evangelické církve pokračoval. Dvacet let působil jako farář v zapadlé valašské vsi Hrubá Lhota. Byl přesvědčen, že je lepší žít v chudém kraji a pomáhat lidem mít Boha v srdci než ve velkém městě plném honosných domácností a falešných náboženských úkonů.

Když se pak po nemoci přestěhoval do Prahy, deset let sám psal a vydával *Reformované listy*, a zejména dokončil své životní dílo – revizi *Bible kralické* (pro tento úkol musel být nejen teologem, ale také jazykoznačcem; kromě němčiny a angličtiny, v níž si psal své deníkové záznamy, ovládal řeckou, hebrejskou i latinskou gramatiku).

O vzniku *Broučků* Karafiát napsal, že *„byl k tomu spisku inspirován na mezi, když se za parného dopoledne ubíral z Peček do Bošina. Odpočívaje nedaleko Hořátve, pozoroval ten veselý rej a shon všelijakých broučku a nosil odtud s sebou zárodek toho spisku po několik roků“*.

Kým myslíte, že se cítil být Karafiát? Tím malým Broučkem na mapě světa. V něm zobrazil lidské zrání – od dětské nevědomosti a rozmařilosti k duchovnímu probuzení a vědomému přijetí poslušnosti ne proto, že by mu ji někdo nakázal, ale proto, že sám pochopil její smysl a své místo v řádu světa. Broučkova maminka má mnoho společného s matkou Jana Karafiáta – je plná starostlivosti, ochoty, pochopení a něhy – *„tak, jak matka těší, nikdo jiný na*

světě těšit nedovede“. A jeho dcera Beruška je zase „*na jednu nožku chromá, ani nemůže na ni stoupnout, běhá však přece dost*“ jako Karafiátova sestra Marie, která se stala diákonkou v Kaiserswerthu a bratrovi na studiích pomohla. Pro broučka zlatohlávka, který je vždycky poblíž, když se koná nějaká svatba, našel Karafiát inspiraci ve svém známém Petrovi z Jimramova „*s tím rozdílem, že Petr byl mnohem skromnější a stydlivější – kdyby byl kdo na své slavnosti Petra zahlédl a chtěl mu z domu přinést koláč, než by se on z domu vrátil, kde pak by už Petr byl! Někde za lesem*“. O Janince ve svých denících a pamětech nepíše Karafiát nic, ale je zřejmé, že má společné rysy se šlechtičnou Joan Denistoun Buchanan of Auchentorley, o dvacet sedm let starší ženou, kterou poznal při studiích ve Skotsku a která mu celý život byla duchovní a finanční podporovatelkou. Janinka je „*sama svá*“, neprovdala se, je diskrétní důvěrníci u níž je možné vypovídat se ze svých myšlenek i vyplakat svá trápení, ale je také „*udržovatelkou řádu*“, která zasahuje tam, kde mu chování lidí neodpovídá.

Jan Karafiát *Broučky* vydával anonymně, a tak se ozvaly hlasy, že nejspíš nejde o dílo originální, ale inspirované anglickou literaturou. Proti tomu se Karafiát veřejně ohradil: „*Je to dílo zcela původní. A proč jsem se na tom spisku nejmenoval? Tak se mi to líbí. Mně samotnému ten spisek znamenitě posloužil. Více nechci. Kdyby si jej pak chtěl český národ prohlásit za svůj majetek, rád mu své právo postoupím... Broučci jsou šťastná náhoda, která se v ledakterém jazyku nepovede. Mnohé české zdobňovací slůvko nám přímo voní, v překladu se však musí vypustit. Ba už ten šťastný název Broučci se nedá přeložit. Každý český otec vidí hned při tom slově své dítě v tom půvabném jeho věku, kdy čtvermo lezlo po zemi a tolik toho nabroukalo. Chtějte nechtějte, vám se tu probudí celá česká nátura; vycítíte, že jsme všichni jedna rodina; a jste rádi, že jste také Češi.*“

Jan Karafiát se narodil **4.ledna 1840** v Jimramově na Moravě a zemřel **31.ledna 1929** v Praze.

Pohřben je na Vinohradském hřbitově v Praze.

(ve zkrácené verzi převzato z Magazínu Práva, autor Ludmila Korecká, zaslala Eva Javornická)

Ticho

Jako pro někoho, kdo se celý život z pozice své profese pohybuje vědomě v akustické realitě, je pro mne ticho velmi důležitým tématem. Lze je pojednat z mnoha úhlů pohledu a všechny mi připadají zajímavé. Za možnost diskutovat v našem sboru o „společném tichu při bohoslužbách“ jsem nesmírně ráda. Za podstatnou položku v tomto ohledu považuji pospolitost. Ticho v pospolitosti. Ticho ve společenství, do něhož přivádí lidi Pán, je možné vnímat jako součást

duchovní dimenze našeho bytí. S Pánem komunikujeme (většinou) v tichu, ztišení je nutné k soustředění, ztišením se člověk otevírá Bohu i druhým lidem (jen když se ztiším, mohu naslouchat).

Jistěže se umíme každý sám za sebe ztišit ke komunikaci s Pánem – ale zaslechnout Jeho hlas všichni najednou je úplně jiná, mocná a silná zkušenost. A je to také vzácný okamžik – kde jinde jej lze prožít nežli v modlitebním shromáždění?

Během bohoslužebných setkání je pro ztišení několik příležitostí a takto je beru já osobně:

Ztišení PŘED bohoslužbou mi připadá těžko dosažitelné, ale tak moc mi to zase nevadí, protože mám pocit, že vědomí všech přítomných (každého jednotlivě) je už nastaveno na „jdu na bohoslužbu“ a přepólování do duchovní dimenze přijde pak – přes varhanní vstup při příchodu faráře, úvodní žehnání a píseň – snáze. O individuální ztišení se pokouším (někdy na to zapomenu), ale moc se mi to nedaří, na ztišení potřebuji delší čas a fakticky i klid kolem sebe.

Prostor ke ztišení BĚHEM bohoslužby jednoznačně vítám, mezi přímluvnými modlitbami a modlitbou Páně někdy nestíhám.

Ticho PO bohoslužbě je pro mě navýsost důležité. Během bohoslužby se duchovní identity mnohokrát opravdu dotkneme a ve spirituálně otevřeném stavu je možné (dokonce myslím, že nutné) ještě chvíli setrvat – pokud bychom v něm setrvali všichni pospolu, dovedu si představit, že by to mohlo být hodně silné (mám zkušenosti s několikadenními pobyty v úplném ztišení).

Snažím se tedy – alespoň sama pro sebe – podržet ještě po dobu varhanní dohry ticho v sobě. Po bohoslužbě se mi to – navzdory všeobecnému švitoření – docela daří.

Setrvání v tichu po závěrečném požehnání bych přirovnala k doznění skladby v koncertní síni. Stává se, že v první polovině koncertu jsou na programu dvě skladby, první mě něčím chvějivě křehkým zaujme a než mi to v mém systému stačí dorezonovat, přijde na pódium něco úplně jiného a po zpřítomnění čehosi živoucího, co aktivovala ta první skladba, je veta. Osvícený dramaturg zařadí působivé dílo – a jeho sdělení může být závažné, ale i třeba opojně radostné – na závěr koncertu a vnímavý dirigent si dá pěkně na čas, než nechá klesnout ruce – pokyn, že lidé mohou začít tleskat.

Skotská hráčka na bicí nástroje Evelyn Glennie po posledním úderu do gongu ve skladbě Jamese MacMillana zlehka položila ruce na nástroj a čekala. Evelyn je hluchá a hudbu vnímá jako zvukové vibrace. „To bude na dlouho,“ pošeptal mi tenkrát do ucha nestor naší perkusionistické školy Vladimír Vlasák. Nepočítala jsem to, klidně to mohly být dvě nebo tři minuty. Je to bezmála třicet let – a pamatuji si to dodnes.

Nemluvit nebo přestat na chvíli mluvit není totéž jako ztišit se. Usebrat se. Pohroužit se. Mám-li neklidnou mysl, nedaří se mi ztišit k modlitbě ani doma, kde mám ticho. Zatímco společné ztišení mi pomáhá přeměřovat se z mysli k srdci a přináší mi (nejen) inspiraci. Doufám, že všichni členové našeho sboru vnímají sbor jako úrodné pole sociální identity: opravdu doufám, že si nikdo u nás nepřipadá osamělý. Zároveň je mým velkým přáním, aby pobyt v našem sboru přispíval i k prožívání duchovní identity každého z nás. Ticho – ztišení – v pospolitosti je v tom velkým pomocníkem.

Wanda Dobrovská

Nejenom pro učitelky a učitele

Nedělní školy aneb o „Kostelních myšičkách“ a „Biblických lištičkách“

Dovolím si začít trochu ze široka. Řada lidí v různých církvích si stěžuje na to, že ekumenické hnutí „přešlapuje na místě“, nebo se alespoň pohybuje vpřed velmi pomalu. A jsou z toho zklamáni. Méně lidí vnímá veliký pokrok ve vztazích mezi církvemi, který je patrný zejména tehdy, když si uvědomíme, jaké tyto vztahy byly např. před sto lety. Někdo čeká nějaké převratné změny, které stále nepřicházejí, ale já jsem přesvědčen, že k těm nejdůležitějším změnám dochází postupně, pomalu a nenápadně. Protestantské i katolické (římské i řecké katolíci, i starokatolíci) církve se tiše a nenápadně inspirují „u sousedů“ a ani se to jako „pokroky ekumenismu“ nevykazuje. Z protestantské strany je již několik desetiletí zřejmá touha slavit Večeři Páně častěji (jako příklad připomenu jenom liturgickou iniciativu Coena naší ČCE) a všeobecně rostoucí zájem o Eucharistii. Katolíci si rozhodně nebudou brát příklad z husitského obrazoborectví čili ikonoklasmu, ale se zájmem sledují, jak je stále více oslovuje protestantská biblistika. Pravidelná četba Bible, práce s Biblií, to je leckde trend. Vzpomínám na to, jak jsem byl už před lety v jednom jihočeském městečku s necelými čtyřmi tisíci obyvatel překvapen, když jsem se dozvěděl, že na místní římsko-katolické faře se každý týden konají pravidelné biblické hodiny. Od těch dob takových far výrazně přibýlo. A pochopitelně nejenom v jižních Čechách, ale také - například - v Rakousku.

Každoročně jezdíme v zimě lyžovat do Alp, většinou do Solnohradska (podle hlavního města Solnohradu, německy Salzburgu), do oblasti zvané „Salzburger Sportwelt“ nebo „Ski Amadé“ podle Wolfganga Amadea Mozarta. Letos bylo u našich známých ve Wagrainu (odkud pochází píseň „Tichá noc, svatá noc“) plno, takže jsme si nechali doporučit ubytování v nedalekém Altenmarktu, nejstarší obci v údolí řeky Enže (německy Enns), dnes překrásném městečku o čtyřech tisících stálých obyvatelích. Dominantou obce je farní římsko-katolický kostel Narození Panny Marie (německy Unserer Lieben Frau Geburt), pro zájemce o bližší informace a fotografie viz:

https://de.wikipedia.org/wiki/Pfarrkirche_Altenmarkt_im_Pongau.

Dočtete se tam i o slavné a krásné gotické soše Altenmarktské Madonny, vytvořené neznámým českým umělcem, která je od 14. srpna 1393 díky tehdejšímu pražskému papežskému nunciovi Ubaldinovi da Torres spojena zvláštním způsobem s pražským Vyšehradem.

Ale nepíší tento svůj příspěvek proto, abych se vyznal ze svého obdivu ke gotickému umění. Altenmarktská farnost je pozoruhodná i úplně jinak. Na jejích webových stránkách (<http://www.pfarre-altenmarkt.at/>) se dočtete leccos o životě farnosti: o dvou pěveckých sborech (dětském a dospělém), o tom, jak mají „presbyteri“ rozdělenou celou farnost na 14 okrsků (německy Wohnviertel) a jak pravidelně navštěvují farníky, o tom, že 90minutové tematické biblické hodiny se jmenují „Bibelrunde“ a konají se jednou měsíčně, o tom, že naši Nedělní škole odpovídá „Kinderkirche“ a spoustu dalších zajímavých věcí.

Nejmladší děti si říkají „Kostelní myšičky“ („Kirchliche Mäuschen“) a jsou ve věku do pěti let. „My jsme ještě malé, ale už víme, že patříme ke kostelu. Jsme ‚Kostelní myšičky‘, a i když jsme ještě malé, tak víme, že nejsme jenom maminciny a tatínkovy, ale také Boží. Patříme i Pánu Bohu, kterému patří náš krásný kostel a On o nás ví. Ještě nevíme, čím budeme, až vyrosteme, ale to, že jednou vyrosteme, víme jistě. A i potom budeme patřit ke kostelu. A protože ‚Kirche‘ neznamená jenom náš kostel, ale také všechny jiné kostely a lidi, kteří do nich chodí, jsme nejenom ‚Kostelní myšičky‘, ale i ‚Církevní myšičky‘. Patříme k celé velké církvi na tomto světě.“ Kdybych měl „Kostelní myšičky“ charakterizovat jedním klíčovým slovem, byla by to IDENTITA.

Prostřední skupina dětí si říká „Biblické lištičky“ („Biblische Füchslainen“) a jsou ve věku od pěti do deseti let. Přiznávám se, že mne ten neobvyklý název velmi zaujal. „My jsme ‚Biblické lištičky‘ a náš pan farář, který byl mimochodem vysvěcen v roce 1991, by Vám vysvětlil, že podle - jak on říká - předporozumění společného naší kultuře a celé civilizaci je liška zvíře spojené s chytrostí, zvědavostí i zvědavostí. I s dalšími zajímavými charakteristikami. Liška se jenom tak nedá. My ale nejsme jenom tak nějaké lištičky. My jsme ‚Biblické lištičky‘. Chceme se toho hodně dozvědět, především o Bibli. Nám nestačí jenom opakovaně slyšet: ‚Slyšeli jsme slovo Boží.‘ To jsme jistě slyšeli, ale co dál? Čteme a vykládáme si každou neděli příběhy z Bible. A dozvídáme se, co nám ty staré příběhy mohou říci dnes. Biblická lištička se jenom tak nedá. Biblickou lištičku nikdo neopije rohlíkem. Biblická lištička o všem přemýšlí. A náš pan farář by řekl - z pohledu Bible.“ Kdybych měl „Biblické lištičky“ charakterizovat jedním klíčovým slovem, bylo by to POZNÁNÍ.

Nejstarší skupina dětí, ve věku deseti až patnácti let, si říká „Následovníci“

(anglicky „Followers“, německý název ani nepoužívají). Je v tom připomínka „Následování Krista“ od nizozemského augustiniána Tomáše Kempenského i knihy „Následování“ od Dietricha Bonhoeffera, jednoho z nejdůležitějších teologů dvacátého století, ve které osvětluje vztah křesťana a Ježíšova učení. Kdybych měl „Následovníky“ charakterizovat jedním klíčovým slovem, nemohlo by to být nic jiného, než právě NÁSLEDOVÁNÍ.

Po „Kinderkirche“ se všechny tři skupiny dětí vždycky vracejí do kostela na Bohoslužbu oběti čili Eucharistii čili Večeři Páně.

V neděli dopoledne jsme již odjížděli, ostatní už šli do auta a já jsem ještě „ztratil“ pár slov (nebo „nalezl“?) s jednou Biblickou lištičkou, která po rodinných bohoslužbách skládala velký pestrobarevný poutač před kostelem, který zval do kostela právě děti (podle věku): do „Kostelních myšiček“, do „Biblických lištiček“ i do „Poutníků“. Římsko-katolická církev u našich jižních sousedů nespolehá na to, že formálně se k ní hlásí stále ještě přes 64 procent rakouského obyvatelstva (evangelíků je celkem 3,8 %) - podle sčítání lidu v roce 2017 něco přes 7 a tři čtvrtin milionu lidí. Návštěva některých rakouských farností může být povzbuzením i pro českého bratra. Dobu „feldkurátů Katzů“ má rakouská římsko-katolická církev - Chvála Bohu! - definitivně za sebou.

Daniel Heller

Chotiněves – Ústěk – Habřina

Náš sbor se již několik let zapojuje do podpory ústeckého seniorátu. Začalo to tím, že manželé Černohorští na sebe vzali účetnictví sboru v Ústí nad Labem, který byl v dlouhodobém útlumu, a to ještě před tím, než byl tento sbor prohlášen strategickým místem. Situace tam už vypadala beznadějně, ale – na poslední chvíli – se v loňském roce našel odvážlivec, který se ústeckého sboru ujal. Novým farářem se stal a v lednu byl slavnostně instalován Tomáš Jun. Pak nevěřte na zázraky, na Boží prozřetelnost.

Od loňského podzimu jsme převzali „patronát“ nad uprázdněným sborem v Chotiněvsi. Naši dva kazatelé se střídají a jednou měsíčně v Chotiněvsi zajišťují službu slova. Děje se tak s plnou podporou staršovstva. Jsme si dobře vědomi, že jedním z úkolů početných pražských sborů je právě pomoc slabším a potřebným společenstvím našich bratří a sester. Teď, a o to více v budoucnosti. Co o tomto sboru víme?

Po vydání tolerančního patentu vznikl na Ústecku jeden z prvních německojazyčných sborů v Habřině. Tamější evangelíci, kteří navzdory jezuitské vrchnosti udrželi svou víru po celou dobu před tolerančním patentem, se přihlásili k augsburskému vyznání a vytvořili sbor s rozsáhlou diasporou, zahrnující přes 50 obcí. Zdejší pastor Jan Borott z Boru dojížděl v roce 1783 jednou měsíčně kázat až

do Kovance na Boleslavsku! První modlitebna v Habřině byla dřevěná. Sbor si později, v letech 1850-1853, místo ní postavil kostel a zároveň novou faru s jednotřídní školou, která sloužila až do roku 1924, kdy byly obě konfesijní školy nahrazeny školou obecní. Sbor zanikl v roce 1945 vyhnáním Němců. Habřina se pak stala kazatelskou stanicí sboru v Třebenicích. Kostel, na rozdíl od jiných, které byly dány k dispozici mj. naší církvi, byl přidělen místnímu JZD, které jej používalo jako seník a zcela zdevastovalo. V devadesátých letech to už byla ruina, kterou se podařilo zachránit novou střechou pořízenou v roce 2008.

Sbor v Chotiněvsi je, stejně jako náš dejvický, jedním z nejmladších v naší církvi. Vznikl v roce 1947 z iniciativy repatriantů z ukrajinského Boratína pod vedením borotínského duchovního Jaroslava Opočenského. Bohoslužby se zprvu konaly po bytech. V letech 1950-1951 se sboru podařilo prosadit a realizovat stavbu vlastního kostela. Habřina, a rovněž blízké Encovany, se pak staly kazatelskými stanicemi sboru v Chotiněvsi, sídlo habřinské ale bylo brzy přeneseno do města Úštěku. Když už je řeč o Encovanech, i zde utvořili jádro místního společenství reemigranti, tentokrát ale již prvorepublikoví z polského Zelova.

Od roku 1957 byl zdejší farářem Jan Dus (Ejhle, jak je evangelický svět malý!), který zde žil a působil i poté, co mu byl v roce 1964 odebrán státní souhlas. V posledních letech byla Chotiněves sídlem ústeckého seniorátu.

S současné době jde o „dvouhlavý“ sbor, podobně jako třeba Uhříněves s KS Říčany. V Chotiněvsi se konají pravidelné nedělní bohoslužby, v Úštěku jsou jednou za 14 dní ve večerních hodinách. Obě společenství jsou malá, ale živá. S postupující rekonstrukcí budov v Úštěku, kde jsou vedle sborových prostor zařízeny i místnosti k ubytování rekreantů (podíleli jsme se před časem na jejich vybavení) začínají úvahy o možném přenesení sídla sboru tam, tedy do města. Jsou to zatím ale jen plány. V nejbližší době budou bohoslužby v Chotiněvsi pokračovat a je dobře, že naši kazatelé, Pavel Ruml i Magdaléna Trgalová, se mohou podílet na jejich zajištění. Posledně jsem se k cestě do Chotiněvsi připojil a jsem tomu moc rád.

A tak mne napadá: když už do Chotiněvsi jede auto, že by nebylo od věci, kdyby to auto bylo plné. Chotiněveským by určitě udělalo radost, kdyby se jejich kostelík (nebo sborová místnost v patře) občas více zaplnil. A nám Pražákům by nijak neuškodilo, kdybychom si někdo čas od času poslechl své duchovní v Chotiněvsi - místo doma, kdybychom měli příležitost poznat sboreček, jehož chceme být partnerem, i starosti našich venkovských bratří. Také je možné využít nabízených možností rekreace v Úštěku.

Jan Mašek

Kalendář na duben 2019

Bohoslužby	7. 4. s VP	P. Ruml (celocírkevní sbírka pro Diakonii)
ve sboru -	14. 4. Květná neděle	P. Ruml
neděle 9:30	19. 4. VP, Velký pátek	Pavel Ruml (P. R. i Chotíněves)
	21. 4. VP, Velikonoční neděle, křest	M. Trgalová (celocírkevní sbírka na hlavní dar lásky JJ, P. R. Chotíněves)
	28. 4.	Michael Otřisal (P. R. Žižkov-křest, M. T. Rokycany-křest)
Biblická hodina	úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: 3. 4. v 9:30 děti - každý čtvrtek od 17 hodin	
Konfirmandi	pátek v 15:00	
Nedělníci	14. 4. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	9. 4. v 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30, Nešpory 12. 4. v 19:00	
Křesťan. služba	14. 4. po bohoslužbách	
Klub poznávání	11. 4. v 9:30 L. Henychová - Architekt Josef Hlávka	
Křeslo pro hosta	25. 4. Daniel Hermann	
Staršovstvo	4. 4. v 19:00	
Zpívání	Diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 21. 4. 2019.

Květnové číslo vyjde 28. 4. 2019

Pište, mailujte, na Vaše příspěvky se těší redakce i čtenáři

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Den země

jsme si letos mohli připomenout právě na „pomlázku“. Jsou to narozeniny? nebo vzkříšení? nebo ukřížování? Od roku 1970 se slaví či připomíná. Asi by se na něj hodily všechny tři zmíněné možnosti. Původní myšlenka byla vnášet, přenášet či vnucovat otázku péče o životní prostředí do politických kruhů.

Tři věci mě v této souvislosti jdou hlavou. Pomlázku jsem měl letos krásnou, uprostřed nádherně rozkvetlých stromů, s trochu mrazivými rány a blankytem vybarvenými teplými dny. Celou tu krásu kazila mi vzpomínka na v těch dnech zveřejněnou mapu naší země s výhledem na množství letošních srážek. Při pohledu na červené odstíny znázorňující sucho... mrazilo. A zrovna tak, když jsem v těch polích viděl suché plochy a zemědělce, kteří někde něco přeorávali, protože to nevěžlo.

V televizi jsem viděl reportáž s informací, že šestnáctiletá švédská ekologická aktivistka Greta Thunbergová byla nominována na Nobelovu cenu za mír. Školačka inspirovala v posledních měsících celosvětovou studentskou kampaň, která má přimět politiky k důslednější ochraně klimatu a snižování emisí. Je to obdivuhodná slečna, jejíž cílevědomost a aktivita mě zahanbuje. Přeji jí nejen tu cenu, ale nezměrný úspěch v celém jejím snažení. Ono totiž jde o hodně, jde o život. Na Nobelovu cenu za mír navrhli Thunbergovou tři norští poslanci ze Socialistické levicové strany. „Nominovali jsme Gretu, protože klimatická hrozba je možná jednou z nejvýznamnějších příčin válek a konfliktů,“ řekl poslanec Freddy André Övstegård norskému listu Verdens Gang. „Masivní hnutí, které Greta spustila, je velmi důležitým příspěvkem ke světovému míru,“ dodal.

Od počátku slavení Dne země do této nominace uplynulo téměř padesát let. Mnoho se v péči o Zemi změnilo k lepšímu. Ty změna k lepšímu jdou ale „proklaté“ velmi pomalu.

Poslední vzpomínka, kterou mi evokoval zmiňovaný den, patří informaci o záplavách, které postihly před pár lety New Orleans. Na jakémisi vojenském

Obsah	Díky	8
Den země.....	Malá osobní vzpomínka.....	8
Výtah z jednání staršovstva.....	Cestovatelské promítání Jakuba Čecha.....	9
K výročí konce 2. svět. války v Evropě.....	Oznámení.....	11
Znovuotevření modlitebny v Hořátku.....	Kalendář na květen 2019.....	12

vzdělávání nás řečník informoval, že při povodních v USA velice rychle začalo rabování v obchodech a v New Orleans zaznamenali případ, kdy se státní policajt třetí den záplav rozhodl neodejít do práce, ale se „státní“ zbraní sedět před svým domem a hlídat svůj majetek...

Naše církve prostřednictvím poradního odboru SR pro otázky životního prostředí připravila krásné materiály a podněty pro práci s dětmi. Pro nás dospěle existuje nepřeberné množství „půdy“, kde se lze nejen vzdělávat. Ale také konat. Přeji nám všem „tak akorát“ jaro i léto. Tzn. aby aspoň občas normálně, mírně zapršelo.

Lidstvo se zachvělo. V Paříži hořel Notre Dame; sbírky solidarity a dary se shromažďují na hranici hysterie. Že nám nad hlavou hoří krov chrámu Země vnímají zatím jen děti...

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva (4. 4. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

Wanda Dobrovská: **hlasové školení pro předčitatele** 28. 2. – další termín – 30. 5. 2019 v 18:30 hod.

vývěska na domě – jedna na pravidelné akce a druhá na novinky, aktuality – J. Mašek

A-1. Duchovenská práce, A-2. Další shromáždění mimo sbor (viz Souterrain a sborový web)

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

Trgalová: 10.-12. 3. Seminář osobnostního rozvoje-Běleč- vedení pastoračního semináře vikářů 15.-25. 3. postní pout' farářů-Izrael; přednáška na pastorační konferenci v Jihlavě na téma Pastorační inspirace; příprava katechumenů- křest 28. 4. v ČCE Rokycany

Ruml: pastorage; svatebčani; katecheze; přednáška P. Hoška „Současná spiritualita“; SR ČCE - Den pro Kubu; polévka pro bezdomovce

oba: 29. 3. Žižkov - sen. konference o nové agendě; 7. 7.-9. 4. – Praha - seminář supervize. Staršovstvo souhlasí s plánem svatebního shromáždění

B. K PROJEDNÁNÍ

- JM, PR: *dokoupení zpěvníků Svítá - dle ceny*
- PR, JM: *dopis synodní radě ohledně nájemného – splněno*

B-1. Diakonie a křesťanská služba (K. Sýkora a D. Caldwellá, M. Trgalová a M. Študentová)

- E. Javornická – povede administrativní agendu
- smlouva o spolupráci s S Diakonií ČCE středisko Praha

- stavebnice pro školu Diakonie ve Stodůlkách-sbírka dětí v NŠ-předána při bohoslužbách
- příprava inzerátů na bazar a jejich distribuci

B-2. Finanční záležitosti

- celocírkevní sbírka na tisk a jinou publik. činnost 10. 3. vynesla 5 106,- Kč
- sbírka na pomoc jičínskému sboru na adaptaci fary 49 100,- Kč
- obdrželi jsme přeplatek od Bohemia energie 53 603,- Kč

B-3. Hospodářské záležitosti

- dokoupení nábytku do kanceláře (police, nástěnka, stolek pod tiskárny)
- oprava WC u kanceláří a výměna podlahové krytiny v předsínce u kanceláře – odsouhlaseno
- změna dodavatele plynu - výpověď
- pořízen nový kávovar – poděkování s. Jílkové

B-6. Z došlé pošty a různé

- Nadace života umělce – NP – 10 tis. Kč – Janovy pašije
- Trans World radio – korespondenci vrátit zpět – nadále nezasílat
- ekumenický výlet s farností sv. Vojtěcha–v jednání FH
- 6. 10. podzimní sborový výlet -bohoslužby v Libiši, Mělník, Labe, Vysoká
- Noc kostelů 24. 5.
- náplň práce sborové sestry – schváleno
- byla otevřena otázka o ceně plynu, diskutovaná již na VSS. Br. farář mimo jiné znovu uvedl na pravou míru údaj o jeho spotřebě v bytě za rok 2018 (cca 13 tisíc Kč.)
- 18 míst volných na dovolenou do Rakouska – do konce dubna závazný počet míst - MT

C. TÉMA

- dokončení probírání nové Agendy
- děti u VP – staršovstvo se seznámí se závěry staršovstev z minulosti

K výročí konce druhé světové války v Evropě

I letos, po 74 letech od konce druhé světové války v Evropě, se bude vzpomínat. Jak běží čas, pamětníků valem ubývá. Rád bych k tomuto výročí přispěl textem, který jsem v Souterrainu publikoval v roce 2005, tedy před 14 lety, kdy se slavilo šedesáté výročí. Při probírání mých starých textů do Souterrainu mne překvapilo jednak to, jak je i dnes aktuální, jednak to, že bych na něm po letech nezměnil ani čárku. Text byl součástí delší série nazvané „**Střípky z cest**“, měl pořadové číslo XXVIII. a jmenoval se:

Z Vídně aneb pátý sektor

Tak jsem byl v září po dvou letech na dva dny a dvě noci ve Vídni. Hlavní město bývalého společného státu s jedním milionem a šesti sty tisíci obyvatel (20% z 8 milionů Rakušanů) sice trpí expanzí automobilové dopravy jako jiná evropská velkoměsta, ale už před třemi lety mělo 700 km cyklostezek, kterých stále přibývá. Parkování na povrchu je nejdražší, v obrovských podzemních garážích podstatně levnější. Veřejná zeleň je chloubou obyvatel. V muzejní čtvrti se otevírají nová muzea. Velkoryse se prodlužují stávající a stavějí se nové linky metra, které měla Vídeň až po Praze – od roku 1978. Přibývá pěších zón a rozšiřují se chodníky. Na celé dlouhé a široké Mariahilferstrasse jsou chodníky více než dvakrát širší než na jeden pruh v každém směru zúžená vozovka. Vídeňáci jsou hrdí na to, že v úrovni kvality života (posuzované podle mnoha různých kritérií) již několik let soupeří s americkým Seattlem o druhé a třetí místo (první na světě je v této soutěži švýcarský Curych, jenže ten má „jenom“ 300 tisíc obyvatel a tak to má podle Vídeňáků podstatně snazší). Vídeň patří úrovni životních nákladů k levnějším metropolím a školský systém i zdravotnictví jsou na vysoké úrovni. Naše generace už se dívá na Rakousko střízlivě jako na blízké sousedy, se kterými máme mnoho společného (nejenom kuchyni) a ve vztahu ke společné historii nám připadají směšné krajní postoje od „tři sta let jsme trpěli“ po „staré dobré Rakousko-Uhersko“.

Celé Rakousko letos slavilo a slaví. Slaví padesát let od získání svobody podepsáním státní smlouvy 15. května 1955. Rakouská státní smlouva uzavřená mezi vítěznými mocnostmi druhé světové války (SSSR, USA, Velkou Británií a Francií) a Republikou rakouskou o obnovení nezávislého a demokratického Rakouska, která deset let po skončení války ukončila okupaci a rozdělení Rakouska čtyřmi vítěznými mocnostmi, obsahovala mj. zákaz politického a hospodářského sjednocení s Německem a uznání práva menšin (zejména Slovinců a Chorvatů) v Rakousku. Rozhodující pro uzavření smlouvy však byla připravenost Rakouska přijmout statut neutrality (ústavní zákon o trvalé neutralitě Rakouska z 26. 10. 1955). V posledních letech byla, respektive je, rakouská neutralita některými politiky zpochybňována, ale velká většina Rakušanů je za ni vděčná, váží si jí a rozhodně se jí nechce vzdát.

Rakousko tenkrát dostalo svobodu, demokracii a tržní hospodářství za slib trvalé neutrality, ale cesta ke státní smlouvě byla trnitá a trvala osm let. Celých osm let složitých a zdoluhavých vyjednávání. Teď si dovolím na jeden odstavec odbočit.

Vždycky se v cizině snažím mluvit co nejvíce s místními, se starými lidmi, s pamětníky, kteří se dobře pamatují, jak to tenkrát bylo, a naslouchat jim a jejich

vzpomínám. Tzv. orální historie je dnes mezi historiky dokonce v módě. Tyto autentické výpovědi často kontrastují s tvrzeními politologů, kteří - v mnoha případech - tenkrát dokonce ještě ani nežili a hodnotí věci a události z dnešního stanoviska. Nikdy například nezapomenu na oběd u jedné staré dámy v Londýně na začátku devadesátých let, která si ještě velmi dobře pamatovala nálety německých zbraní V1 a V2, včetně toho, kdy to které sousedy zabilo. Když jsem si dovolil zeptat se jí na to, jak by se podle ní byla vyvíjela válka v případě německého vylovení v Anglii, zvedla hlas a rezolutně prohlásila: „Ale my jsme přece měli Churchilla!“ A pak pro „mladíka z kontinentu“, který to samozřejmě nepamatuje, dodala: „Všechny bychom je byli zahnali zpátky do moře, do jednoho!“ A tím byla veškerá debata ukončena. Nejsem historik, abych spekuloval o tom, zda by to tak bylo doopravdy a proč se Němci nakonec o vylovení nepokusili. Mne zajímalo prožívání té staré dámy. A jistě to tak neprožívala sama, naopak.

A tak jsem se i ve Vídni ptal pamětníků na to, jak to tenkrát bylo. Vídeň byla dobyta či osvobozena (jak se to vezme) sovětskou Rudou armádou jako Berlín a po dobu deseti let byla rozdělena podobně jako Berlín. Ale zatímco v Berlíně existovaly (do vytvoření spojeného Západního Berlína z amerického, britského a francouzského sektoru) čtyři sektory, ve Vídni kromě těchto čtyř „standardních“ sektorů existoval i pátý sektor. Oficiálně se jmenoval „Interallierter Sektor“, tedy „mezispojenecký“, ale běžně se mu říkalo a říká „mezinárodní“. Vítězné mocnosti si v roce 1945 rozdělily vídeňské městské okresy, ale první okres - Staré město - zůstal nerozdělený a byl spravován společně. Jeho hranice jsou někde (například na nábřeží dunajského kanálu) dodnes vyznačeny na chodníku velmi vytrvalou bílou barvou a čitelným nápisem „Interallierter Sektor“ napsaným tiskacími písmeny.

Pátý sektor byl zvláštním místem, prostorem, kde spolu lidé, resp. spojenci, kteří ho spravovali, museli nějak vyjít, a proto spolu museli mluvit. Museli si naslouchat a museli se naučit se domluvit a dohodnout. Bylo potřebí se domlouvat o takových praktických věcech, jako byla například údržba a opravy kanalizace. A o mnoha jiných každodenních záležitostech. V době, kdy spolu spojenci v Berlíně nemluvíli, např. když SSSR vyhlásil blokádu Západního Berlína, která trvala od 24. 6. 1948 do 12. 5. 1949, kdy zásobování Západního Berlína zajišťoval letecký most (celkem 277 569 letů), ve Vídni spolu komunikovali. Se skřípajícími zuby a zaťatými pěstmi, ale komunikovali. Neměli se vůbec rádi, ale museli spolu mluvit. Vídeňáci dobře vědí, že cesta k velkým dohodám vede od malých dohod. Pamětníci, ale i jejich děti, jsou dodnes

přesvědčení o tom, že pátý sektor sehrál klíčovou roli při zvozusjednocení Rakouska. Ta schopnost a vůle dohodnout se přes protichůdné představy, názory, postoje a zájmy, se po letech z vídeňského prvního okresu - Starého města - rozšířila na celou zemi.

Osm dlouhých let to trvalo, než se podařilo dosáhnout té velké dohody. Zkuste si představit, že se o něčem důležitém, co za to stojí, budeme domlouvat dlouhých osm let! My jsme dnes se vším (a bohužel někdy i s každým) hned hotovi. Chceme všechno - nebo nic. Představme si, že se o něčem, na čem nám opravdu záleží, dohadujeme spolu v rodině, mezi příbuznými nebo v práci osm let! Když už je dohoda na dosah, všechno ztroskotá na nějaké „prkotině“ a musíme se začít pracně domlouvat znovu od začátku. Překonávat hlubokou nedůvěru a zklamání, protikladná východiska i představy o cíli, ke kterému jsme se zase nepřiblížili ani o onu příslovečnou píď. Před měsícem jsem na těchto stránkách psal o trpělivosti. A dnes jsem tomu tedy „nasadil korunu“. Dávat za vzor osm let trpělivosti - to ten „poutník“ po naší planetě přece nemůže myslet vážně!

Nevím, kolik procent z osmi milionů Rakušanů a z více než milionu a půl obyvatel Vídně je přesvědčeno, že pátý sektor byl pro získání svobody tím nejdůležitějším faktorem (těch dalších faktorů bylo mnoho, v neposlední řadě jistě i pevný postoj tradiční, silné a opravdu demokratické rakouské sociální demokracie, která nikomu „nesedla na vějíčku“). Z lidí, se kterými jsem o tom mluvil, byli o zásadní roli pátého sektoru pro budoucnost Rakouska přesvědčeni všichni. I o tom, že jsou věci, které za osm let trpělivosti při vyjednávání stojí. Rakouská státní smlouva letos slaví padesát let a naši jižní sousedé nevidí důvod, proč by nemohla platit třeba dalších sto let. Za pátý sektor v letech 1945 - 1955, ten zvláštní prostor pro komunikaci, jsou vděční a z některých jsem měl pocit, že jsou na tento jedinečný fenomén své historie svým způsobem i hrdí.

Často mám pocit, že takový pátý sektor bychom potřebovali i dnes. V manželstvích, v rodinách, v širším příbuzenstvu, ve společnosti - a upřímně řečeno či napsáno - i v církvi.

Poutník (listopad 2005)

Oslavy znovuotevření toleranční modlitebny v Hořátvi

V neděli 14. dubna jsme se společně (Hellerovi, Dan s Ivankou roz. Jasnou, a já) vypravili na odpolední oslavy v Hořátvi na Poděbradsku. Hořátev není v dejvickém sboru úplně neznámá. Před pár lety s. Jana Jasná vydala knížečku „Z farského koutku“ se vzpomínkami svého dědečka JUDr. Bedřicha Molnára, mj. prvního předsedy dejvické kazatelské stanice, která Hořátev a tamní

atmosféru v polovině 19. století popisuje. Hořátev je také na jedné ze souboru pohlednic, který náš sbor vloni vydal. Výletu rozhodně nelitujeme.

Hořátev je dnes kazatelskou stanicí sboru v Nymburce, kde je farářkou Kateřina Roskovcová. Zdejší modlitebna je jednou z nemnoha tolerančních staveb, které se dochovaly v téměř původním stavu a stále slouží ke shromažďování, podobně jako v Libiši. Vnitřní uspořádání je stále původní, se stolem Páně uprostřed. Vcelku logicky se jedná o chráněnou památku. V posledních třech letech ale prodělala náročnou rekonstrukci krovu, podle všeho pocházejícího z roku 1792, kdy byla postavena. Ten byl vážně poškozen vlhkostí a hmyzem. Při opravě byla snaha zachovat co nejvíce původního materiálu, k tomu jsme si vyslechli poutavý výklad o truhlářských „figlech“ s nastavováním trámů apod. V rámci slavnostních bohoslužeb vystoupily děti z místní mateřské školky a zaznělo vystoupení nymburského flétnového souboru, prokládané recitací mj. z Písma, a konečně představení a poděkování všem, kteří se o rekonstrukci zasloužili. Ta zatím přišla asi na 2 ½ mil. Kč, ale ještě bude pokračovat úpravami interiéru, omítek a zejména stropu. Zde památkáři pod bílou přemalbou objevili výzdobu pocházející nejspíše z doby těsně po vydání Protestantského patentu v roce 1861 – v té době docházelo ke zkrášení mnoha dalších modliteben v širším okolí, např. v Lysé, ve Vtelně, nebo v Nebuželích. Právě s ohledem na cenný strop nelze vnitřní opravy uspěchat, je třeba asi 2 roky počkat, až si střešní konstrukce „sedne“.

Něco z historie. Hořátevský sbor se ustavil jako jeden z prvních v Čechách již v roce 1781, třebaže formální přihlášky místních evangeliků před příslušnou komisí proběhly až 2. dubna 1782. Zahrnoval 15 vesnic převážně z poděbradského panství. Z počátků sboru je zajímavé, že patřil k těm, kde došlo ke konfesijnímu konfliktu. Třebaže sbor se přihlásil k helvetskému vyznání, povolal si kazatele ze Slovenska a ten byl augsburského vyznání. Když vyšlo najevo, jak „moc“ se jeho jednání liší od představ členů sboru, lidé se zděsili, nechtěli ani slyšet jeho kázání a pokládali jej dokonce za tajného jezuitu (!). Musel na jejich žádost odejít, novým duchovním se stal Ladislav Baka z Uher, který přijel 30. června 1783. Ubytoval se v čp. 10, bohoslužby konal ve stodole čp. 7. Fara a škola byly postaveny r. 1786 a kostel byl odevzdán svému účelu 30. září 1792.

Dalším správcem sboru se stal 23-letý Jan Molnár, Bedřichův otec, který zde sloužil v letech 1820 – 1852. Za něj byla r. 1824 postavena nová fara. Po něm se v rychlém sledu do r. 1868 vystřídali Jindřich August a Heřman z Tardy. Za jejich nástupce Františka Kociána se oddělily sbory v Poděbradech a v Nymburce. V letech 1910 - 1919 byl hořátevským farářem Rudolf Kalda,

kteřý nechal postavit novou faru, která sboru slouží, byt' neobydlená, dosud. Fara i škola prodělaly řadu změn, zato modlitebna prakticky žádná. Ví se jen o proražení druhého vchodu ve štítu v roce 1811 a lze, v analogii s dalšími modlitebnami a s ohledem na dnešní prostor modlitebny, předpokládat její zvýšení. Ke zvednutí krovu přitom docházelo (viz Vtelno) jako celku, bez jeho rozebrání – i dnes těžko představitelný výkon. Teď tedy probíhá první opravdu gruntovní oprava, na kterou ještě budou potřeba nemalé prostředky, zcela jasně nad možností nymburského sboru.

Jan Mašek

Díky ...

Pašijový týden byl pro mne týdnem opravdu neběžným, měla jsem neustále nové příčiny k vděčnosti. Prožila jsem mnoho radostí. O jednu se poděluji, třebaže se udála ještě před Květnou nedělí.

Koncert Našich pěvců pod vedením Filipa Härtla v Salvátorském kostele. Janovy pašije od Jiřiny Dvořákové - Marešové byly něco jako Zjevení. Seděla jsem tak, že jsem viděla do tváře Jana Potměšila. To nebyl „umělecký přednes“, jak bylo uvedeno v programu. Jan Potměšil slova evangelia žil. Cítila jsem, jak vroucně Ježíš pronáší „Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali, jako já jsem miloval vás.“

Nejsem hudební kritik, ale k procítění hudby a zpěvu Našich pěvců a sopranistky Ludmily Vernerové to není třeba. Varhanní hudba a zpěv se prolínaly se slovem a úžasná režie celého koncertu jistě nenechala nikoho z nás bez hlubokého prožitku. V jednu chvíli nás zalila lítost, když sbor pronášel „Hle člověk“, a pocit vlastní viny při „UKŘÍŽOVAT!“.

Chci ještě znovu poděkovat všem, kdo nám tak silný zážitek připravili. Je jen velká škoda, že další příležitost slyšet znovu tak nádherný a opravdovou vírou prodchnutý koncert, bude snad až za rok o Velikonocích

Jana Jindrová

Malá osobní vzpomínka...

S velkým zájmem jsem si přečetl v dubnovém čísle Souterrainu připomínku devadesátiletého výročí úmrtí faráře a spisovatele Jana Karafiáta. Autor nestárnoucích Broučků mladá léta prožil v Jimramově. V tomto malebném vysočinském městečku se prý již v roce 1608 konaly evangelické služby Boží a byla vysluhována Večeře Páně. Ani protireformační tažení nezměnilo vyznání jimramovských. Jistě také proto, helvetský sbor, v němž působili významní

kazatelé a moravští superintendanti, vznikl téměř ihned po vydání Tolerančního patentu. Čtrnáct let můj tatínek ve sboru působil jako farář a já do svých deseti let jsem vyrůstal na faře, kam kdysi chodil Karafiát do školy. Ve svých Pamětech o tom píše: „*Vkročte do fary průjezdem vedoucím do uličky kostelní. Vlevo v tom průjezdu vstoupilo se do školy. V přízemku, hodně hluboko v zemi, byla třída první... Strop byl nízký a nahoře byla třída druhá, oddělená od spodní třídy jednoduchými deskami, takže dole bylo shora slyšet každý hluk a každé pohnutí. Když děti z příbytků mnohem příznivějších do takovéto školy přece rády chodily, to znamenalo mnohem víc, než když do školy rády chodí děti dnes...“.*

Naproti faře, přes ulici, bydlely dvě staré dámy, neteře Jana Karafiáta. Byly velmi vzdělané a měly svého strýčka ve veliké úctě. Mého otce často zvaly na návštěvu. Jednou mu dokonce dovolily nahlédnout do truhly, v níž objevil rukopis stále vydávaných, mnoha generacemi oblíbených Broučků!

Pavel Prosek

Cestovatelské promítání Jakuba Čecha

Filmař a cestovatel Jakub Čech byl našim hostem už podruhé. Na závěr jeho první návštěvy v naší modlitebně (22. 3. 2018) – vyprávěl nám při ní především o Pacific Crest Trail – mu pan farář Pavel Ruml udělil požehnání na další cestu, na niž se v té době chystal, 4500 kilometrů dlouhý Continental Divide Trail. Vyrazil měsíc po té, strávil na něm přes čtyři měsíce, z deníkových záznamů, které si pořizoval, připravil k vydání knihu Jakubův cestovní deník II (Nakladatelství XYZ, 2019) a letos 23. března se s námi přišel podělit o nové zážitky a zkušenosti.

Continental Divide Trail je dálková turistická trasa vedená přes pět amerických států – od jihu k severu Nové Mexiko, Colorado, Wyoming, Idaho a Montanu – Skalnatými/Skalistými horami (Rocky Mountains). Musíte být tak trochu dobrodruhem, abyste se na ni vydali, protože na mnoha úsecích je tam putující odkázán jen sám na sebe. Musíte to zároveň mít v hlavě dobře srovnané, protože bez řádné, všestranné průpravy a sofistikované výbavy byste se nejspíše nejmohli octnout v situaci, kdy vám nejde „jen“ o rozum, ale doslova o život.

Čtyřicetistupňová vedra, v noci pod nulou, nádrž s hnusnou vodou nebo úplně vyschlá, stoupaní k hřebenu, bolavá kolena při sestupech, medvědice s medvíd'aty či jiná zvířata, domestikovaná i divoká, za 146 dnů toho zažijete opravdu hodně. Jakub Čech po celou dobu pilně fotografoval a co nestihl nafotit, odilustroval a všechno nám to v perfektně připravené prezentaci předvedl.

Osobní projekt typu CDT je i spirituální zkušenost. Na cestě se vám ukáže – nebo pokud to víte, připomene nebo potvrdí se vám – co je opravdu důležité. Náš host hovořil o sociálním rozměru cesty, o schopnosti fungovat v týmu, o nutnosti či ochotě takovou schopnost si osvojit, o umění dělat kompromisy.

(Veledůležitý je ovšem také třeba funkční filtr na vodu.)

Kdo jednou začlení do svého života mnohaměsíční pěší putování, vypěstuje si údajně na takové aktivitě závislost. Jakub Čech mluvil mimo jiné o tom, že ještě mnoho týdnů po návratu byl doma sice tělem, ale hlava dosud prodlévala kdesi na CDT. A o cestě přes Rocky Mountains se mu pořád čas od času zdává. Takže lze předpokládat, že Kontinentální trek nebyl zdaleka poslední výzvou, na niž přistoupil, a troufám si za celé naše dejvické společenství popřát mu hodně štěstí na dalších výpravách a těšit se na vyprávění – zase někdy příště.

Wanda Dobrovská

Rádi informujeme, že náš host v "Křesle" Jakub Čech vydal druhý deník ze svého putování.

Deník z loňského přechodu Continental Divide Trail je na světě. Radost!!!

[#jakubvcestovniděnik](#) [#continentaldivide trail](#) [#thruhiking](#) [#thruhike](#)
[#mybook](#) [#continentaldivide trail2018](#) [#cdt2018](#) [#jakubvcestovniděnik2](#)
[#rockymountains](#) [#frommexicotocanada](#) [#hiking](#) [#ultralightbackpacking](#)
[#nalehko](#) [#nalehkodotcom](#) [#gossamergear](#) [#zpacks](#)

Oznámení

“Hospodine, Bože můj, jsi neskonale velký, oděl ses velebnou důstojností. Halíš se světlem jako pláštěm, rozpínáš nebesa jako stanovou plachtu. Mezi vodami si kleneš sině, z mračen si vůz činíš a vznášíš se na perutích větru.” (Žalm 104)

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s občanskými sdruženími a s městskou částí Praha Suchdol zvou na již dvanáctou

● EKUMENICKOU BOHOSLUŽBU ZA KRAJINU

v **sobotu 18. května 2019 v 17.00** na levém břehu Vltavy, na zahradě **nad Sedleckými skalami**.

Bohoslužbě předchází pouť od kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech v 13 hod, dále pěšky krajinou se zastávkami. Kostel bude otevřen již od 12 hod. **Kázáním poslouží Martin Gruber**, jáhen Církve československé husitské v Jindřichově Hradci a oblát anglikánského benediktinského kláštera Holy Cross ve Švýcarsku. Po bohoslužbě **následuje beseda** s názvem „**Napít se z řeky**“ kterou uvede hydrobiolog Mgr. **Ondřej Simon, Ph.D.**

Místo je jako obvykle na zahradě nad Sedleckými skalami (GPS 50°08'22.1"N 14°23'32.4"E, <https://mapy.cz/s/3pWbv>) nedaleko žlutě značené cesty ze Suchdola do Roztok, je dosažitelné ze zastávek MHD v Praze-Suchdole (Kamýcká, Budovec, Suchdol, K Drsnici), od železniční zastávky Praha-Sedlec nebo od přívozu v Praze-Sedlci (odtud po poměrně prudkém výstupu). Více na www.drahan.chabry.cz

Anna Hejlová

● Hudební nešpory

Naši Pěvci zvou na již tradiční ekumenické hudební nešpory, které se budou konat ve středu 29. května v prostorách naší modlitebny. Letos je organizujeme společně s katolíky od sv. Gotharda, kteří s námi sdíleli společné prostory a na konci května se vrací do vlastních, zrekonstruovaných.

Filip Hanuš Härtel

● Dobročinný bazar pro Diakonii 13. 5. - 15. 5.

Blíží se květen a s ním i oděvní bazar (předpokládáme i porcelán a sklo). Pozvěte své přátele, známé i neznámé. Budeme se na všechny těšit.

Jana Kohoutová

Kalendář na květen 2019

Bohoslužby	28. 4.	G. Reininghaus
ve sboru -	5. 5. s VP	P. Ruml
neděle 9:30	12. 5.	M. Trgalová (P. Ruml Velim)
	19. 5.	P. Ruml
	26. 5. rodinná s dětmi	P. Ruml (M. Trgalová Chotíněves)
	2. 6. s VP	P. Ruml
Biblická hodina	úterý 17:30 hod.	
Děti	děti - každý čtvrtek od 17 hodin náboženství v Suchdole - každý pátek 13:30	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	19. 5. (vždy 3. neděle v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	14. 5. 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30	
Křesťan. služba	12. 5. po bohoslužbách	
Klub poznávání	9. 5. v 9:30 S. Hřebíčková - o D. Bonhoefferovi	
Křeslo pro hosta	23. 5. Tomáš Sedláček	
Staršovstvo	2. 5. v 19:00 hod.	
Zpívání - Stodůlky	každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 19. 5. 2019.

Červnové číslo vyjde 26. 5. 2019

Pište, mailujte, na Vaše příspěvky se těší redakce i čtenáři.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděle předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Libeň
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Přijďme v červeném

Již Demokritos prý říkal, že „život bez svátků je jako dlouhá cesta bez hospod.“ Svátky jsou místem duchovního občerstvení, místem duchovních podnětů v našem pomyslném putování církevním rokem. Jeho hlavní body si asi všichni vybavíme: začínáme dobou adventní, následují Vánoce, doba postní a Velikonoce. Ty v širším pojetí nekončí pomlázkou, ale trvají celých radostných 50 dní (Pentecoste). Jsou završeny svátkem seslání Ducha svatého. 40 dní je tedy od Vzkříšení do čtvrtku Nanebevstoupení Páně, dalších 10 dní pak do Letnic, neboli svatodušních svátků. Liturgický rok pak pokračuje klidným údobím až do svátku Díkčinění za úrodu.

Vždy jsem měla dojem, že křesťanské svátky více či méně registruje i vnější společnost, byť třeba jen dýňovými slavnostmi a kreslením plodin z úrody ve školce a škole. Česká společnost má nicméně ve zvyku urychlovat běh věcí a ztrácet kontakt s obsahem svátků. A tak advent směšuje s Vánoce a půst s Velikonocemi a oba svátky viditelně končí, když pro křesťany teprve začaly. Jako jednoznačně největší Popelka mezi svátky v tomto smyslu mi vždy připadaly svátky svatodušní. To, že se blíží a na které připadnou datum, někdy nevíme ani my v kostele, natož lidé venku. Svatodušní neděle letos připadá na 9. června. Myslím, že je naším úkolem jako křesťanů smysl svátků připomínat a jejich symbolickou hodnotu tradovat, zvláště proto, že je nyní celoevropským trendem vzdávat se svých duchovních tradic. Dobrou ilustrací jsou pohlednice s přáním „Season’s greetings“. Setkávala jsem se s nimi běžně při pobytu ve Velké Británii, ale šíří se v anglicky mluvících firmách a obchodech i tady v Praze. Tato slova znamenající něco jako „sezónní pozdravy“ jsou většinou doprovázena nic neříkajícím obrázkem. Z obav, abychom se nedotkli náboženského citění nebo necitění druhých, přecházíme k tomuto „sezónnímu výprodeji“ vlastní identity. K ničemu přejeme druhým nic.

Jednou z možností, jak si svátky připomenout, je liturgická barva. Zvláště u pozapomenutých svatodušních svátků, kdy jiné symboly nejsou zakořeněny, bychom mohli jejich červenou barvu využít. Ve skotském reformovaném sboru,

Obsah	Tak nebo tak.....	12	
Přijďme v červeném.....	1	Charitativní bazar 2019.....	15
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Archa Jeana Vaniera.....	16
Pouštěj chléb svůj po vodě.....	4	Seriál o hospodaření sboru – část první.....	17
Kázání J. Rumla, Oráčov, 18. května 2019.....	5	O Večeři Páně – o spovedi.....	17
Památce mučedníků z 21. června 1621.....	8	Koncert pro Afriku.....	19
Křeslo pro hosta – D. Herman.....	10	Kalendář na červen 2019.....	20

kde jsem působila, si lidé oblékli na svatodušní svátky něco červeného. Tato skutečnost přitáhla pozornost v městečku a často znamenala možnost zapříst hovor na téma významu těchto svátků. Chtěla bych vás pozvat k něčemu podobnému. 9.června bude u nás ve sboru kázat David Sinclair, který ze zmíněné církve pochází (byť v jeho sboru se tato tradice zatím nepraktikuje). Zkusme si při těchto zvláštních skotsko-českých bohoslužbách zakusit tento nový „rituál“ a přijďme v červeném oblečení. Třeba se to ujme a poselství svatodušních svátků nezůstane jen uvnitř kostela.

Liturgické barvy mají hluboký, prastarý význam a poukazují na charakter každého slaveného tajemství víry. Barevně se odlišují příkrývky oltářů, ambonů, ve většině luterských církví také barvy svíců, štól a někde (např. v Americe a Skandinávii) také liturgických oděvů. Červená je barva ohně, barva lásky, krve (Kristova oběť, mučednictví, porod), barvy vycházejícího slunce (připomíná vznik církve). Navíc podle vědeckých výzkumů je červená barva pro lidský zrak a mozek nejzajímavější. Značí sílu, vášně, touhu po životě, přitahuje pozornost a působí naléhavě, dodává pocit sebedůvěry, vůle a aktivity. Můžeme si tím připomenout, že to vše potřebujeme i v životě církve, jejíž „narozneniny“ si svatodušními svátky připomínáme.

Magdaléna Trgalová

Výtah z jednání staršovstva (2. 5. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

MŠ, MT, JM: příprava výletu 6. 10. do Libiše – JM ještě před prázdninami navštíví Libiš a Mělník/Vysokou

TČ: rozběhnout práci hosp. komise – zatím shromažďování podkladů

MT – byla upravena místnost NŠ – díky M. Prachenské, I. a M. Hellerové (fotky dětí, nástěnky, mapa, koberec)

A-1. Duchovenská práce A-2. Další shromáždění ve sboru (viz Souterrain a sborový web)

A-3. Další aktivity farářů

MT: spolupráce na koncepci psychologického vzdělávání teologů na ETF UK; vystoupení s NP u Salvátora; večer s hostem o životě na sboru ve Skotsku v ČCE v Uhříněvsi a v Rokycanech.; rozhovor s uchazečkou FAMU o důvodech vstupu do farářské profese - plán natočit interiér kostela; příprava pastoračního semináře pro vikáře 2019; výlet s jabloneckými rodinami na Bílou sobotu;

PR: předvelikonoční návštěva věznice Ruzyně; kázání u Martina ve Zdi; konference nemocničních kaplanů;

Oba: pastore; představební příprava; katecheze; 4 křty; supervizní setkání na Spořilově, pastorální konference u Klimenta

B. K PROJEDNÁNÍ

- H. Härtel: úprava stolu Páně a skříňka v koutu – pravděpodobně do prázdnin
- Eliška Härtelová – kázání s nedělníky 16. 6. 2019 – staršovstvo souhlasí
- židle TON – 4 typy, provedeme inventuru, ocenění, prodej členům sboru po bazaru
- br. Geier navrhne - pokladnu u vchodu – odsouhlaseno; - zpěvníky po bohoslužbách – najít prostor v sále, kam by bylo možné zpěvníky ukládat; - podsedáky - návrh na umístění

B-2. Volba delegátů na konvent

- Výsledek volby: konventuálové: Mašek, Tichá, Heller (virilní, letos jej zastoupí náhradník Härtel); další náhradníci: Študentová, Volný

B-3. Diakonie a křesťanská služba (K. Sýkora a D. Caldová, M. Trgalová a M. Študentová)

- Komise pro péči o Mejsnarovy – s. Študentová, br. Ruml, s. Trgalová, s. Hejlová (s. Tichá, s. Caldová)

B-4. Finanční záležitosti

- postní sbírka pro Diakonie (Sýrie) 7. 4. – 5 522,- Kč; sbírka na HDL 21. 4. – 5 520,- Kč
- sbírka darů JJ běží do konce května – viz nástěnka;
- celocírkevní sbírka na Diakonii 9. 6. (Svatodušní sv.)

B-5. Hospodářské záležitosti

- kuchyň – pokračujeme; s. Jílková; - oprava WC u kanceláří;

B-6. Trvající a nové úkoly

- jednání se Sinclairovými o partnerství se sbory v zahraničí se účastnili MT, PR, DM

B-7. Z došlé pošty a různé

- ekumenický výlet s farností sv. Vojtěcha – dohodnou faráři osobně
- 1. zasedání 35. synodu svoláno na 16.-18. 5. do Prahy
- Diakonie Praha – Stodůlky 4. 6. Sousedské venkovní odpoledne – 14:00 hod.
- Církev v proměnách času III. – korektury JM, PR
- Rakousko – 46 účastníků, uzávěrka v polovině 5/2019
- MT – děti ve sboru budou konat sbírku na “Studnu” – Člověk v tísní

C. TÉMA

- v rámci diskuse k Agendě –“služba Stolu” pokračování diskuse o možnosti VP pro děti v našem sboru, ještě příště.

Pouštěj chléb svůj po vodě...

tímto citátem z biblické knihy Kazatel nazval pan farář Jan Jelínek svoje paměti, v kterých se velmi skromně dělí o zážitky ze svého pozoruhodného života (ke stáhnutí jsou na této adrese:

http://exulant.evangelnet.cz/?q=system/files/Jelinek_-_Poustej_chleb_svuj_po_vode_CS.pdf).

Evangelický farář, podplukovník v záloze, se svojí chotí Annou, roz. Blažkovou (v hodnosti poručíka) a rodák z polského Zelova, zachránili na své faře během 2. světové války život několika desítkám lidí, často stojících ve válečné vřavě proti sobě. Šlo o Ukrajince, Benderovce, Rusy, Poláky, židovské uprchlíky. Nejednou jim poskytli i ošetření. Na faře nárazově našlo azyl tolik lidí, že se tam nemohli vejít, a tak pomáhaly i další české rodiny. Šlo skutečně o „místo útočištné“ biblické, starozákonní povahy (vysloužil si přezdívku „český Schindler“). V r. 1944 vstoupili manželé Jelínkovi do československé armády a spolu s dalšími evangelíky (řada z nich se po válce usadila v Chotíněvsi) se i oni podíleli na osvobození vlasti. Po válce se manželé usadili v Oráčově, aby i zde pomáhali ohroženým. Jan působil jako duchovní ve Valeči a Podbořanech a pomocí falešných rodných listů umožnil se svou ženou zůstat ruským emigrantům, kterým by jinak hrozily sovětské gulagy. V padesátých letech jej však komunisté pronásledovali a v roce 1958 byl odsouzen na dva roky. Kazatelskou činnost mohl opět vykonávat až po roce 1989, což vzal s velkým povděkem a funkci vykonával v Podbořanech až do svých 93 roků. Zemřel 3. prosince 2009 v 97 letech, deset měsíců po své milované ženě.

18. května 2019 jsme se sešli v Oráčově, abychom se účastnili odhalení pamětní desky těchto našich hrdinů. Farář Jelínek obdržel řadu vojenských ocenění, také český válečný kříž. V roce 2007 mu bylo v jeho 95 letech uděleno vysoké státní, polské vyznamenání; při našem setkání byl také přítomen zástupce polské ambasády a dva polští duchovní. V polské Varšavě mu byl vysazen, jako třetímu člověku v pořadí v nově vznikající aleji, i památný strom.

Českého státního vyznamenání se farář Jelínek nedočkal. Klausova prezidentská kancelář návrh na Jelínkovo vyznamenání odmítla. Pozoruhodné bylo farářovo vyjádření: „Pro mne je Bůh všechno, moje vlast a čest. Já se můžu před Pánem Bohem postavit, že jsem od žádného nic nechtěl a kde jsem mohl pomoci, pomohl. A dovedl jsem si získat i nepřátele; někteří z nich, když přišli ke mně, odcházeli už jako přátelé.“

Měl jsem tu čest se s br. farářem opakovaně setkávat v závěru jeho života při jeho hospitalizacích ve vojenské nemocnici. O svém hrdinství mi nikdy nevyprávěl. Při mé poslední návštěvě u jeho lůžka pouštěl jsem mu z mobilu

jednu naši lidovou píseň. Upřímně se radoval z technických vymožeností, stejně jako z daru života.

Spolek Exulant, spoluorganizátor památné akce, také letos navrhl faráře Jelínka na udělení českého státního vyznamenání. Tak uvidíme...

Pavel Ruml

Zleva emeritní synodní senior Joel Ruml, Pavel Ruml, senátor Petr Šilar

Kázání J. Rumla při odhalení pamětní desky farářů Jelínkovi, Oráčov, 18. května 2019

Milí hosté, sestry a bratři, naše setkání dospělo do závěrečné části. Připomínka života manželů Jana a Anny Jelínkových byla dnes zevrubná, bez pochyby mnozí z vás sáhnou znovu po jeho vzpomínkách. Jako text pro kázání při těchto bohoslužbách byl organizátory navržen začátek 11.kapitoly knihy Kazatel o pouštění chleba po vodě. Toto jednání označuje sám biblický autor jako účelné v tom, že se taková ztráta jednoho dne vrátí, a možná i zúročí. I přesto, že to v aktuální chvíli může vypadat jako jednání bez jakékoliv naděje na úspěch. Propadal-li bratr Jelínek pocitu, že procházel neúměrným množstvím hrozeb a že se musel spolu se svou ženou mnohokrát vzdávat svých představ o pěkném životě, pak to sice nezamlčuje, ale ani příliš nevzdychá po tom, kdy se konečně dočká úroků za své pouštění chleba po vodě.

Hlasitěji však ve vzpomínkách zní něco jiného. Že díky opoře, jakou měli v Hospodinu, Pánu jeho životů, a díky tomu, že měli jeden v druhém pevného

a odhodlaného společníka, pevnou a odhodlanou společnici, se okamžiky lidských slabostí nemuseli zabývat. Doba byly příliš důležitá a stáli v ní víc na straně Boží vůle než zájmů svých.

Proto se na závěr dnešní slavnosti soustředím na jiné verše, se kterými má také co společného jejich život. A co víc, jsou to verše, které mají hodně společného se životy našimi, protože my to jsme, kdo musíme dobře řešit otázky naší doby. Jelínkovi už si své „odřešili“!

Texty: *Kdo příliš dá na vítr, nebude sít, kdo hledí na mraky, nebude sklízet.* (Kaz 11,4) + *Bud'te bdělí a prostě v každý čas, abyste měli sílu uniknout všemu tomu, co se bude dít, a mohli stanout před Synem člověka.* (Lk 21,36)

Manželé Jelínkovi nebyli zbabělci! Ani to nebyli lehkovážní naháněči adrenalinového dobrodružství. Napětí bylo v jejich době hodně, bylo bolestně reálné, nikoliv jen šimravě virtuální. O to víc nakládali se životem s jako vážnou události, v níž chtějí obstát. O to víc pečovali o kotvu, schopnou držet i v bouřích. Život je cenná událost tím, že v ní nejde především o to, jak zazářit, ale více o to, jak o jedinečnou kotvu nepřijít.

Slova o bdělosti se v české souvislosti nejčastěji vztahují k výzvě: *Lidé, měl jsem vás rád. Bděte!* (J. Fučík) Výzvu k bdělosti však vyslovil ještě před Fučíkem s větší závažností a opodstatněností Ježíš Kristus. Zatímco výzvě k bdělosti se v prvé řadě rozumí jako ostražitosti před ohrožením zvenčí, v Jelínkově vzpomínání je znát, že si byl silně vědom toho, že je nutné zachovávat i bdělost vůči sobě, vůči tomu svému uvnitř. Např. vůči hlasu strachu, o kterém otevřeně mluví a píše. Zůstal ostražitě bdělý také vůči fintám, které na něho zkoušely režimy, v nichž žil a které d'ábelsky rafinovaně tlačily na lidské charaktery se záměrem je zlomit. Šlo u něho i o bdělost vůči jednoduché lidské touze být v klidu a hájit si svůj klídek za každou cenu. Když ho zvala StB ke spolupráci, jeho bdělost, ač se „dušička menšila“ promluvila: *Přišli jste na špatnou adresu. Nesnesl jsem, když ve škole na sebe děti žalovaly. Navíc jsem byl dobře vychován, jsem český bratr, evangelík, a také československý duchovní. To by se teprve neslučovalo s mým povoláním.* (176). Kolik bylo jiných, kdo podcenili bdělost jak vůči vnějšku, tak i vůči svému nitru? Kdo dokázal vnitřně usmlouvat i to, čemu se bratr Jelínek upřímně podívoval: *Nesouhlasil jsem s pány profesory, teology, právníky, filozofy, lékaři i kdysi trpícími Volyňáky, když se nyní předháněli, kdo dostane Rudou hvězdu.* (175)

Byl to zvláštní dar bdělosti, který umožňoval nebrat příliš na vědomí vítr, ani protivítr. Kdo to činí, mnoho nedokáže. Propase správnou chvíli setby, a tedy

ovlivní i budoucí sklizeň. Když jsem v posledních letech Jelínkovi navštěvoval, tak jsem potkával člověka, který trochu želel toho, co už nemůže. Jak rád by všelijaké fyzikální zábrany prolomil! Bránila tomu jak manželka, tak i slabost těla. Ale v duši to měl – dokud žiji, ani vítr, ani mraky, ani nemoci, nezastaví touhy duše. S lítostí se díval z okna, jak by šel kosit zahradu, očička mu sice hrála, ovšem na kosu už si nesáhl. První otázka nebyla: co je rozumné?, nýbrž: co bylo nutné?! Tak jsem rozuměl i jeho způsobu myšlení o životě. Třeba všedním a obyčejným. S tím krácel světem nejen jako příslušník naší armády, ale jako voják Kristův!

Dnešní oráčovská slavnost by byla jen nostalgickou vyjížděnkou, kdybychom zůstali pouze u odhalení desky a připomenutí si tohoto manželského páru. My

se nesmíme spokojit s tím, být pouhými kladeči věnců a odhalovateli pamětních desek! My se musíme vedle svých předků postavit a pokusit se držet s nimi krok. A když už oni s námi nemohou jít, tak protáhneme jejich stopu dnešním světem. Deska je krásná, ale nesení živého odkazu našimi těly a dušemi, má širší a větší dosah. Kdo v prvé řadě tak má jednat, než ten, kdo slyší Boha zjeveného v Ježíši Kristu a následuje Spasitele světa!

Proto nezbývá než jen děkovat za život obou Kristových svědků, manželů Jelínkových. Nezbývá než se těšit z každého, kdo jejich pevnost, bdělost a odvahu víry ponese dál. Pro každého, kdo by nevěděl, jak toho dosahovat, existuje kromě zaslíbeného Ducha Božího i trefná náповěda bratra Jelínka: *Jedině když (člověk) Pána Boha neslyší, přidává se k nepřátelům a bude přikyvovat zloduchům a vražedníkům.* (174)

Lide Páně, naslouchej svému Pánu a o rozumnost svou se opírej jen částečně, vždyť víš, jak rozumnost v ohrožení dovede zatáhnout za sebezáchovnou brzdu! Proto: *Důvěřuj Hospodinu celým srdcem, na svoji rozumnost nespolehej.* (Př 3,5)

Amen

Památce mučedníků z 21. června 1621 aneb je co odpouštět

V měsíci červnu si nejenom Československá církev husitská v chrámu svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze připomene a uctí památku 27 popravených představitelů českého odboje, obětí kruté a nesmyslné staroměstské exekuce v den letního slunovratu, která znamenala politicky zánik české samostatnosti na tři staletí a nábožensky ukončení české reformace i dosavadní náboženské tolerance. Připomenutím těchto justičních vražd a nejmasovější veřejné popravy v českých dějinách rozhodně nechci vyvolávat jakékoli negativní emoce, ale na konkrétních příkladech ukázat, že lidé se za ta téměř čtyři století bohužel zásadně nezměnili, především pokud jde o jejich vztah k Desateru Božích přikázání, Boží lásce, milosrdenství a odpuštění.

Skutečný vojenský vítěz na Bílé hoře, bavorský vévoda Maxmilián, mimochodem pozoruhodná osobnost, vyhlásil ještě téhož odpoledne „generální pardon“. „Dobojováno, konec vzpoury, vše odpuštěno, pánové, všichni domů na svá panství a poslouchat svého císaře!“ „Nikommu se nic nestane!“ Římský katolík, který věděl, co je to odpuštění. Protiklad císaře Ferdinanda II. Štýrského, v jehož milost naivně doufala většina českých předáků, která již 13. listopadu projevila ponižujícím reversem hlubokou lítost nad všemi svými činy. Císař ale neměl zájem o jakékoli odpuštění či dokonce smířování se vzbouřenými českými stavy a od počátku byl rozhodnut potrestat všechny viníky vzpoury na hrdle. A nelítostně zatočit s celým českým národem. Španělský krutý a fanatický vojevůdce Martin Huerta doporučoval císaři, „aby bez rozdílu všechny zamordovati dal, aby tak z nevěrného kacířského národa ani nohy nezůstalo“. Někteří rádcové marně císaři radili, aby byl milosrdný. Především španělští jezuité na jeho dvoře mu vyhrožovali, že pokud by některému z kacířů odpustil, ohrozil by spásu své duše! A to by přece neudělal!“

Plán pokoření Čech jako ohniska vzpoury byl podrobně vypracován, ale dočasně utajen. Páni a rytíři, obeslaní na Pražský hrad až v únoru 1621, vůbec netušili, o co se jedná. Všichni pozvaní se dostavili v neuvěřitelné naivitě dobrovolně, ale ihned po svém příchodu byli 20. února zatčeni a uvězněni. Zároveň byl zřízen mimořádný soud s předsedou Lichtenštejnem, odpadlíkem od českobratrské víry, horlivým katolíkem a oddaným přísluhovačem císařského dvora. Hlavním žalobcem byl jmenován servilní kariérista Přibík Jeníšek z Újezda, bezvýznamný chudý zeman, zanedlouho však pobělohorský zbohatlík.

Soudu nešlo o projednávání individuální viny obžalovaných, ale o rychlé vynesení předem daného rozsudku. Rozsudek smrti císař potvrdil u 27 obžalovaných a datum popravy bylo stanoveno. Marně prosily rodiny odsouzcenců

o změnu krutého ortelu, marně se ohromení věžňové obraceli prosebným listem k saskému kurfiřtovi, aby jim u císaře vymohl prominutí jejich „zločinů“. Kurfiřt Jan Jiří, naivně považovaný za ochránce všech luteránů, nejenom nehodlal „rebelům“ pomoci, ale dokonce vydal na smrt do Prahy svého stoupence Jáchyma Ondřeje Šlika, který marně hledal na jeho dvoře ochranu!

Krutý trest měl „zlomit ducha vzdoru a neposlušnosti“. Po celou dobu exekuce se troubilo a bubnovalo, aby nikdo odsouzenec neslyšel. Pořadí poprav bylo stanoveno podle stavovské důstojnosti: Nejprve byli stětím popraveni tři příslušníci panského stavu a pak sedm rytířů. Jako první Jáchym Ondřej Šlik, jako druhý Václav Budovec z Budova, politický vůdce Jednoty Bratrské, mluvčí českých nekatolíků, 74letý stařec. Třetím byl Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic, renesanční skladatel a autor cestopisu o Egyptu a Svaté zemi, který svému švagrovi a společníku na této cestě, katolíkovi Heřmanovi Černínovi z Chudenic zachránil život. Heřman ovšem již dlouho „žádal jeho manželky“ Anny Salomény a i když ji Kryštof v posledním dopise před popravou zapřísahal, ať si ho jako vdova v žádném případě nebere a jejich děti nedá na katolickou převýchovu, nebylo to co platné. Její tradiční slabost, před kterou jí úpěnlivě varoval, jí v dopise na rozloučenou připomínal marně. Heřmana si Anna Saloména vzala a syny dala na převýchovu k jezuitům. Nejstarším popraveným byl staříčkový 86letý rytíř Kašpar Kaplíř ze Sulevic, který nikdy nikomu nezkřivil ani vlas na hlavě. Dalšími šesti s'atými rytíři byli Prokop Dvořecký z Olbramovic, Bedřich z Bílé, Ota z Losu, Vilém Konecchlumský, Bohuslav z Michalovic a také jediný katolík Diviš Černín z Chudenic, který se jako hejtman Pražského hradu přidal k povstalcům. Jeho bratr a přísedící soudu, už zmíněný Heřman Černín, si možná vzpomněl na časy společných dětských her a tak se na chvíli, kdy kat jeho bratříčkovi stínal hlavu, vzdálil z lešení. Ze 17 popravených měšťanů byl nejznámějším asi nejlepší lékař v tehdejší Evropě a osobní lékař císaře Rudolfa Habsburského, rektor Univerzity Karlovy Jan Jessenius, původem ze Slovenska, který také nikdy nikde nebojoval a nikdy nikomu neublížil. Ale uměl mluvit a to mu mstivý císař neodpustil. Takže nařídil, aby mu nejdříve vyřízli jazyk, pak ho přibili na šibenici a teprve potom byl „Janko Jesenský“ s'at. Ani to císaři Ferdinandovi nestačilo: Mrtvé tělo bylo dodatečně zneuctěno rozčtvrcením a rozvěšením před pražskými městskými hradbami na kolech. Být rektorem Univerzity Karlovy se někdy nevláčí, Mistr Jan Hus by mohl vyprávět.

Tři z odsouzených měšťanů byli oběšeni. Těla popravených byla vydána příbuzným, ale dvanáct hlav předních vůdců, mezi nimi i Šlikova, Budovcova, Kaplířova a Jesseniova, bylo pro výstrahu vyvěšeno na železných prutech na

Staroměstské mostecké věži. Visely tu deset let, kromě hlavy Jáchyma Ondřeje Šlika, která byla v květnu 1622 po opakovaných úpěnlivých prosbách hraběnky Šlikové, která obcházela mocné a musela se ponížovat tak, jak se žena jenom může ponížovat, sňata a pohřbena k tělu v hrobce pod kazatelnu v kostele svatého Salvátora na Starém Městě pražském, kterou dal hrabě Šlik vlastní nákladem vystavět. Hlavy byly sejmuty a pohřbeny až při saském obsazení Prahy v roce 1631. Podobný osud měly i další hlavy: popraveného žateckého purkmistra Maxmiliána Hošťálka, která byla přibita na městské bráně v Žatci, a kutnohorského měšťana Jana Šultyse, která byla poslána k vyvěšení do Kutné Hory. I u dalších popravených byl trest smrti ještě „ztížen“ zneuctujícími rozsudky, většinou dodatečným rozčtvrcením.

Brutální a barbarská staroměstská exekuce měla zastrašit všechny potenciální budoucí odpůrce absolutistického krutého císaře Ferdinanda i celého habsburského režimu a nelítostně skoncovat s odbojnými českými zeměmi. Ale staroměstská exekuce nejenom dodala „palmu mučednictví“ sedmadvaceti popraveným, nýbrž vzbudila i vlnu zděšení v celé tehdejší Evropě. Nejenom v protestantské Evropě, ale i v katolické Evropě, zejména v tehdy výrazně většinově katolické Francii. „To že má být obnova křesťanské víry v Čechách? To má být křesťanské milosrdenství? Kde zůstala láska k bližnímu? A láska k Bohu, který je Láska?“

Daniel Heller

Křeslo pro hosta – D. Herman

Dana Hermana jsem, patrně jako většina z nás, poprvé zaznamenal jako mluvčího České biskupské konference. O něco intenzivněji už jsem v médiích vnímal jeho odchod z čela ÚSTRU (s nímž se o své dobré jméno soudil a spor vyhrál). A pak jsem jednou stál před pracovním ministrem kultury jako nově přijímaný zaměstnanec jeho kabinetu a tím ministrem byl právě Dan. Velmi přesně si to setkání pamatuju.

Pracoval jsem v minulosti i pro dva jiné ministry a oba se při prvním pohovoru vraceli k mým zkušenostem a kvalifikaci, případně upřesňovali náplň budoucí práce. Dan se mě ptal, co mám v životě a rád, a potom jsme celou dobu mluvili o poezii. Citoval mi delší pasáž z básně své oblíbené německé autorky Hilde Domin. Její smysl byl v tom, že zázrak k nám přilétá jako pták. Můžeme natáhnout ruku a čekat, zda na ni usedne. Nemáme jistotu, že se to stane. Ale máme naději. Pokud neuděláme nic, pokud sami nevztáhneme paži, pták-zázrak nebude mít kam usednout. Musíme být aktivní. Připravení. A současně v pokoře přijmout, že nás ty zázračné perutě někdy, možná většinou, minou.

Foto kaplan Kloubek

Někdy jsem ho někam pracovně doprovázel. Co si z těch let pamatuji, byla Danovo obrovské vypětí. Jako pracovník tiskového oddělení jsem mohl nahlížet do jeho kalendáře; byl denně přeplněný povinnostmi, které začínaly hned ráno a končily často o půlnoci. Únavu si však dovolil dát najevo jen před námi, svými spolupracovníky. Když vystupoval z auta, aby zahájil výstavu, pronesl projev na konferenci nebo se účastnil jednání pracovní skupiny, sálala z něj energie, soustředění, zájem. Pamatoval si lidi, s nimiž se setkal, pamatoval si jejich jména a příběhy.

Pak na sebe začal poutat pozornost ministerský twitterový účet, který jsem spravoval jinak, než jak bylo u státních institucí doposud obvyklé. Kromě mediálního zájmu to vyvolávalo taky napětí, kontroverze, stížnosti. Dozvěděl jsem se jen o menší části z nich; Dan všechny nářky, s nimiž se na něj obraceli kolegové poslanci, ministři i další političtí činitelé, stoicky odrážel a většinou mě o nich neinformoval. Ve svém kabinetu mi vytvořil hájnost tvůrčí svobody, byl ochoten mnoho snést, abych to nemusel snášet já. O tom všem jsem se samozřejmě dozvěděl až později.

Nikdy mě nezklamal. Nikdy jsem se nemusel cítit v rozpacích, když jsem se měl hlásit ke své práci, k člověku, který mi dává plat. Jeho statečné přijetí dalajlámy v Nostickém paláci, otevřený střet s prezidentem Zemanem, vystoupení na Sudetoněmeckých dnech a vstřícné oslovení „Milí krajané“ tamtéž,

výkup vepřina v Letech, to všechno posilovalo naši páteř a náš charakter. Česká kultura prožila pod jeho vedením jedno ze svých nejsvětějších období.

Pak přišly volby a nová vláda, na níž už Dan neměl podíl. Až poté jsem pochopil, jakým štítem mi byl; pár měsíců po něm jsem se musel z ministerstva poroučet i já. (A fakt, že jsem výpověď sám podal, na tom nic nemění; některé procesy mají své druhé i třetí pozadí.) Teprve když náš pracovněprávní vztah zanikl, nabídl mi Dan tykání – a své neformální přátelství. Jsem za to rád a cítím se tím poctěný.

Tohle měl být článek o tom, že Dan Herman vystoupil 25. dubna letošního roku v evangelickém sboru v Dejvicích a hovořil tam o našich kořenech a evropské identitě. Byl jsem se na něj podívat a slíbil pak o tom něco napsat. Chtěl jsem text uvést nějakou osobní vzpomínkou na něj, ale teď už vlastně nevím, co psát dál. V dubnu hovořil v Dejvicích chlap, který věděl a ví, že věci se nemohou nechat být, že nelze sedět se založenými rukama. Protože na založené ruce nikdy neusedne zázrak. O tomhle byl ten večer.

Petr Kukul

Tak nebo tak

Z četby i evangelického tisku – velikonočního:

Nepřečetl jsem toho zase tolik, to ne, mám na mysli velikonoční Evangelický týdeník. Především se tam bratr farář Tomáš Bísek zamýšlí nad pravoslavným velikonočním pozdravem Kristus vstal. Pravda, on ten pozdrav uvádí i do politických konotací, mě však jeho připomínka zaujala jako taková, a i proto jsem se právě v tomto duchu na velikonoční svátky vskutku vyšňořil, jak si mnozí všimli. Ovšem oblékl jsem se svátečně především proto, aby si toho všimli i lidé na ulici. Abych jim i já, byť němě, sdělil: Kristus vstal. A repete si dám opět na Svatodušní svátky. Je však pravda, že pro leckoho z nás to je formalita a i smysl vyznání vidí v leccem jiném. Budiž... Mimořádně mě však v Kostrách zaujal i článek Pavla Javornického Tři dny, které změnily svět. Autor tímto nadpisem úmyslně připomíná, jak sám podotýká, titul knihy Deset dní, které otřásly světem. Ta vstřícně popisuje prožité události bolševické revoluce 1917 v Rusku; bratr Javornický si však připomenutím Kristovy oběti klade otázku, jak je možné, že i když se člověk dneška tak úporně trápí zlobou tohoto světa a nedokáže se jí zbavit, přese všechno odmítá připomenout si, že to všechno zlo „...bylo již jednou pro vždy vyřešeno ve třech dnech za hradbami malého města Jeruzaléma.“ Tyto texty ve mně vyvolaly vzpomínku starou již více než půlstoletí, kdy jsem v tatínkově knihovně vyhrábl útlou knížku nazvanou TAK NEBO TAK. Jedná se

o soubor poválečných textů Ferdinanda Peroutky, v roce 1947 vydal. Fr. Borový. (Tehdy to bylo nakladatelství i Karla Čapka). V té knížce mě tenkrát především zaujala Peroutkova stať Ruské jubileum. Přišel jsem s ní do mládeže a opakovaně jsme o ní hovořili. V podobném duchu se totiž nesou i další texty té sbírky a i o nich jsme hovořili. Jistě, byli jsme si vědomi, že nesly pečeť své doby. Vždyť neustále musíme mít na mysli i oněch 42% voličů KSČ v roce 1946! To se ale jednalo, ano, to ano, o chudé, staré, zklamané, válkou zničené a podobně zbědované lidi. To ano! Byť nejen o ně! - A tak F. Peroutka tehdy, v roce 1947: „Poděl cesty, jíž prošla ruská revoluce, tlí nesplněná proctví jejích nepřátel. Co se na začátku mnohým zdálo vratkým pokusem několika osamocených ideologů nebo pouhým spiknutím, co někteří dokonce považovali jen za intriku německého generálního štábu z první světové války, prokázalo se již dostatečně jako jeden z největších dějinných impulzů. Tak velkým, jako reformace a francouzská revoluce, snad tak velkým jako křesťanství. Také Hitlerova cesta do pekel je dlážděna omyly o slabosti ruské revoluce: mamut narazil ještě na větší mamuta. Revoluce neoslabila, nýbrž posílila ruský stát, ve větší míře než carismus otevřela i jeho hospodářské zdroje i zdroje lidové oddanosti a entusiasmu...“ atd., atd. Mě ovšem dodnes zaráží, že Peroutka nerozlišoval mezi ruskou Únorovou demokratickou revolucí - jak jsme se tehdy učivali, buržoazní - a tou „slavnou“ bolševickou VŘSR. Že obojí pral z jedné vody. Jak tato stať, a jak jsem již napsal, i další pokračují v témže duchu. Dlužno ale poznamenat, že to nejsou poslední Peroutkova politologická vyjádření na toto téma. A i o letošním velikonočním pondělku jsme s přáteli Hlavsovými dali vale pomlázkám a opět vyrazili po svém. Tentokrát na Čapkovu Strž. Přivedla nás tam nová instalace tamní expozice, která čerpá především z Peroutkových vyjádření o K. Čapkoví. A tak jsem si potom večer přečetl opět něco z Čapkových Obrázků z Holandska a zaujaly mě závěrečné eseje tohoto spisku: Po stopách dvouhlavého orla a Malý národ, z nichž vyjímám: „...Opakuji: máme v dějinách svou tradici více méně široce a více méně vědomě pojatého politického evropanství. Snad by nám ta tradice měla co říci i dnes... Nebude to žádný orel, ale něco zároveň duchovnějšiho i reálnějšiho, co nám všem dá nějaký společný znak. Začíná se už na tom kutit; a tu nám buď povzbuzením, že pokud nás se týče, máme v tom už jakýsi historický trening. Snad by s nějakým širším řádem světa přišlo na nás a na všechny veliké uvolnění a tvořivá bujarost, kermes (pouťové veselí) ducha, bohatost dionyská. Věřím, že je na politice, aby nám ostatním razila cesty.“ (1931). Karel Čapek na to téma však píše obsírněji i v závěrečném eseji Malý národ. Doporučuji k zevrubnému přečtení! Obojí. Navíc však cítím jako nezbytné, z té expozice na Strži uvést i poznámku Thomase Orta: „Bratři

Čapkové se stavěli proti změně revoluční - pokusu předělat svět od základů -, nikoliv proti změně jako takové, a vždy tvrdili, že spíše než revoluce jsou tím nehumánnějším a nejpraktičtějším prostředkem k dosažení sociálního pokroku postupné reformy.“ I toho Čapka jsem četl i již před více než půlstoletím - a již tenkrát mě intelektuálně doživotně určil jeho, i zde vypíchnutý, politický postoj. A tak když se u nás dnes opět usiluje o jakýsi pokrok - jak jsme to ostatně zažili již i v 50. letech -, působí to na mě revolučně. Neboť stále věřím, že to vše: jak tenkrát, tak i dnes, nám bylo dáno již skrze Desatero či Ježíšovo Dvojí přikázání lásky, o kterém tak zevrubně a jednoznačně hovoří i TGM v Čapkových Hovorech. A nad to není! A není třeba to čímkoli doplňovat či upřesňovat. Byť mnozí, až revolučně, tvrdí, že to vše je již překonané a jen to zotročuje dnešního člověka: ty některé námitky jsem zde uvedl asi před dvěma roky. Stačí si však jen bez nenávisti a zelótské ukvapenosti - jak poznamenává prof. A. Novotný: negativní horlivosti -, vykládat a následovat ta přikázání. I to však už i někteří z nás dnes módně nazývají fundamentálním přístupem a přitom si neuvědomují, že oni sami se tím právě k zelótskému přibližují. Tím se vracím k oněm Javornického třem jeruzalémským dnům! Karel Čapek esej Malý národ končí slovy: „Nemohu zapírat dojem, že ten malý národ v rýnské deltě se svým způsobem zachoval jako biblická Marie: že vyvolil sobě lepší stránku.“

Na terase Čapkova domku na Strži

Foto a text Marek E. Světlík

Charitativní bazar 2019

V týdnu od 13. května letošního roku se v prostorách našeho sboru uskutečnil pravidelný bazar šatstva, hraček, skla a porcelánu, snad již jubilejní desátý. Výtěžek bazaru, resp. jeho podstatná část byl určen pro Středisko Diakonie Praha. Celkem se jedná o 134 156 Kč. Po odečtení nákladů (předběžně vím o asi 10 500 Kč na dopravu, propagaci, ...) zbývá čistý výtěžek přes 120 tisíc Kč.

Velký dík patří všem, kteří se na tomto, zatím neúspěšnějším bazaru podíleli, mimo mnohých z našeho sboru také pomocníkům z Diakonie nebo odjinud. Zároveň tlumočím uznání a poděkování br. Suchela, ředitele střediska.

Jan Mašek

Letošní oděvní bazar se konal po desáté. Oděvů, bot, ložního prádla, porcelánu a skla nám naše přítelkyně Míša Grim poslala velké množství.

Máme velkou radost z úspěchu, ale i z toho, že nám pomáhaly dívky a ženy z Diakonie a z jiných sborů.

Jen malý povzdech. Přece jen před 10 lety jsme byly čilejší. Potřebovaly bychom mezi sebou vidět i trochu mladší ročníky. Každá pomoc je vítána.

Tak doufejme, že to s pomocí Boží příště opět absolvujeme.

Jana Kohoutová

Archa Jeana Vaniera

7. května t.r. zemřel Jean Vanier, kanadský filozof, teolog, spisovatel, zakladatel komunit Archy pro lidi s mentálním postižením. Když mluvil o svém životě, vyzdvihoval tři důležité momenty: první, když se jako náctiletý dal za války k britskému námořnictvu. Cenil si toho, jak ho tenkrát otec podpořil, a tak i on získal důvěru sám v sebe. Pomáhal mimo jiné i s převozy bývalých vězňů z koncentračních táborů. Druhým milníkem byla volba stát se knězem. V roce 1964 navštívil ústav pro mentálně postižené. Tuhle silnou zkušenost popsal jako spojené pocity přitažlivosti, s hlubokou empatií k těmto lidem, a současně pocity odporu, zejména ke strachu a násilí, které viděl v jejich očích a které byly do velké míry spojeny s institucí (jeho slovy „attraction and repulsion“). Zásadní pro něj byla tak jasně viditelná touha těchto lidí po lásce, která přeskládala i jeho vlastní životní cíle ovlivněné šplháním po kariérním žebříku v námořnictvu. Třetím zásadním momentem v jeho životě bylo následující rozhodnutí odstěhovat se se dvěma muži s mentálním postižením do malého domku na francouzském venkově a žít tam spolu ve vzájemném společenství. Nechtěl žít s potřebnými vedle sebe, ale žít společně. Tímto dal základ dnešní Arše (L'Arche), která čítá 152 komunit ve 37 zemích světa na pěti kontinentech. Jean Vanier mluví o svém životě v mnoha rozhovorech, k dispozici je například tento v angličtině na <https://youtu.be/HzIwhLiZ1i8>.

Píši o něm, protože jsem měla možnost v této komunitě v Bretani několik týdnů žít a sdílet společenství, které založil. Nebyli zde „klienti“, ale „přijaté/přijímané osoby“ (personnes accueillies). Řada lidí s postižením i bez něj zde našla domov. Den se odvíjel od společných chvil kolem stolu s jídlem následovaných pracovní náplní přizpůsobenou potřebám každého jednotlivce. Archa byla součástí širokého okolí: vyráběla a rozvážela obědy seniorům, zajišťovala zahradnické práce, okolní vesnice měly autobusové zastávky a lavičky z řezbářské dílny. Víru žil každý svým jedinečným způsobem. Setkávali jsme se na mši ve středověkém kamenném kostelíku, pro mě místo prvního opravdového pozvání k přijímání, a večer končil společnou modlitbou. O víkendu jsme vídali rodiče hrdé na to, že se jejich dítě mohlo díky komunitě postavit na vlastní nohy a odejít s dospělostí z domova. Celá filosofie tohoto společenství svou jednoduchostí ovlivnila mé vnímání pečování a pomoci. Archa se letos rozšířila i do České republiky, jejím členem se stala komunita Benediktus v Modletíně v Železných horách.

MmeLaCalme

Seriál o hospodaření sboru – část první – příjmy sboru

Dnes vám přinášíme první část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Půjde o jakousi postupnou osvětu naší sborové ekonomiky. Za připravenými díly mohou následovat další – inspirované vašimi dotazy – ve kterých by se Tomáš Černohorský snažil stručně a jednoduchým způsobem vysvětlit případné nejasnosti.

Náš sbor má jediný zdroj příjmů. Jsou to sborové sbírky a dary členů sboru. V roce 2018 takto definované příjmy činily **1,380 mil. Kč**. Do tohoto součtu patří i deset povinných celocírkevních či seniorátních sbírek, účelová sbírka skupiny členů našeho sboru na školné pro děti v Kongu a drobné účelové dary na pomoc v církvi. V roce 2018 jsme takto odvedli **180 tis. Kč**. Pro potřeby sboru tedy zůstala částka **1,200 mil. Kč**.

V následujících dílech bych chtěl uvádět jednotlivé skupiny výdajů. Jednak podle výsledku roku 2018, jednak z plánu roku 2019. Jako příklad uvádím – **povinné odvody vč. nájmu, energie, cestovné, poštovné a telefony, služby, nákupy a další.**

O Večeři Páně – o spovědi

Ne, to není překlep. Zatímco v Čechách se chodí k Večeři Páně, na Slovensku se říká, že se jde k „spovědi“. Rozdíl v pojmenování ovšem poukazuje i na odlišnost přístupu, v některých ohledech zásadní. Proto bych zde chtěla napsat o rozdílech mezi Večeří Páně v ČCE a v evangelické církvi augsburského vyznání (neboli luterské) na Slovensku.

Když jsem před lety začala chodit do tohoto sboru, měla jsem zde s Večeří Páně problém. Několikrát se mi například stalo, že jsem přišla, aniž jsem věděla, že se bude konat, takže jsem byla nepřipravena. Snídala jsem – tedy jsem se nepostila, ale co ještě horšího, nestihla jsem poprosit své blízké o odpuštění. U luteránů totiž ještě před zpovědí musel každý doma poprosit své blízké o odpuštění a teprve když se mu ho dostalo, mohl jít ke zpovědi a Večeři Páně. To byly dva akty, o hodinu předcházející samotnou bohoslužbu (služby Boží) a zúčastnili se jich jen ti, kteří byli připraveni. Také se stávalo, že když v rodině nebo mezi sousedy lidé spolu nemluvili nebo byli v nějakém sporu, nemohli jít ke zpovědi (a tedy ani k Večeři Páně), někdy i celé roky.

Večeře Páně je svátost a k svátosti by měl člověk přistoupit očištěn od hříchů, vyzpovídán, nezatížen dokonce ani jídlem. S jiným pojetím v ČCE jsem se musela vyrovnávat. Když se stalo, že jsem nebyla připravena, přišlo mi nevhodné k Večeři Páně nejít, protože šli všichni, ale měla jsem pak výtčky svědomí. Časem jsem si zvykla.

Zde v trochu zkrácené formě předkládám zpověď s Večeří Páně u luteránů na Slovensku.

Zpověď: Ráno před zpovědí se nesmí jíst. To se vždy vypil jen čaj. Zpověď

začínala kající písní, nasledovalo zповědní kázání a zповědní otázky.

1. *Kněz:* Uznáváte úprimne a pokorne, že ste proti Pánu Bohu zhrešili a Jeho nemilosť si zaslúžili? *Sbor:* Uznávam. *Kněz:* Uznávať máte, lebo ak by ste hovorili, že nemáte hriechov, sami by ste sa klamali a nebolo by vo vás pravdy.

2. *Kněz:* Lutujete kajúčne a úprimne, že ste sa srdcom aj myslením, slovami a skutkami hriechov dopustili a tým Pána Boha rozhnevali? *Sbor:* Lutujem. *Kněz:* Lutovať máte podľa príkladu kajúcich hriešnikov kráľa Dávida, ktorý si žiadal čisté srdce ženy – hriešnice, márnokratného syna, plačúceho Petra, kajúceho lotra a iných.

3. *Kněz:* Veríte, že vám Boh z lásky a milosrdenstva a pre zásluhy, umučenie a smrť svojho Syna odpustí hriechy vaše? *Sbor:* Verím. *Kněz:* Veriť máte, lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.

4. *Kněz:* Sľubujete, že s pomocou Ducha Svätého zanecháte svoje zlé obyčaje, odpustíte previnenia tým, ktorí vám ublížili, budete sa vystríhať hriechov a polepšíte si život, sľubujete? *Sbor:* Sľubujem. *Kněz:* Sľubovať máte, lebo tak má svietiť svetlo vášho života pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a vebili Otca, ktorý je v nebesiach.

Pak nasleduje zповědní modlitba. Po ní kněz uděluje všeobecné rozhřešení: Náš milosrdný nebeský Otec vypočul vašu modlitbu a prijal ju ako znak vášho úprimného pokánia. Povstaňte a odpovedzte: Veríte, že keď vám teraz ja, nehodný služobník Boží dám rozhřešenie, odpustí vám Pán Ježiš Kristus všetky vaše hriechy? *Sbor:* Verím. *Kněz:* Ja teda z poverenia Pána Ježiša Krista, ktorý povedal: Ktorýmkoľvek odpustíte hriechy, odpúšťajú sa im a mocou zverenou mi od Boha cez cirkev, udeľujem vám kajúcim hriešnym ľuďom Božie odpustenie hriechov. Robím tak v mene Boha: Otca, Syna, Ducha Svätého. Amen.

Večeře Páně:

Kněz: Hore srdcia naše (zpívá) *Sbor:* Pozdvihnime k Pánu (zpívá se) *Kněz:* Vďaku vzdávajme Hospodinu, Bohu nášmu (zpívá) *Sbor:* Dostojné je to a správne (zpívá se)

Pak nasleduje zpívaný Otčenáš – pouze kněz, sbor nakonec zazpívá Amen.

Poté nasledujú slova ustanovení. (vše se zpívá)

Kněz: Pán náš Ježiš Kristus v tú noc keď bol zradený, vzal chlieb, a keď dobrorečil, lámal a dával svojim učeníkom hovoriac: Vezmite a jedzte, toto je moje telo, ktoré sa za vás vydáva. To čiňte na moju pamiatku!

Sbor: Pán chlieb telom svojim nazval, učeníkom jest' ho kázal, riekol: Vezmite a jedzte! Mne to na pamiatku čiňte!

Kněz: A podobne po večeri, vzal kalich, dobrorečil a dal im hovoriac: Pite z neho všetci, tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás na odpustenie hriechov. To čiňte, kedykoľvek budete piť, na moju pamiatku.

Sbor: Potom kalich do ruky vzal a zmluvou krvi ho nazval. Riekol: Všetci z neho

pite a tak smrť moju zvestujte!

Otázky o těle a krvi Ježíše Krista.

Kněz drží oplatky a kalich v rukou a říká: Teraz budete prijímať hod Pánov, preto sa vás pýtam: Veríte, že pod spôsobom posväteného chleba a pod spôsobom posväteného vína budete prijímať pravé telo a pravú krv nášho Pána Ježíša Krista, veríte? *Sbor*: Verím. *Kněz*: Pán Ježíš Kristus nech vás utvrdí v tejto viere.

Poté nasleduje osobní rozhřešení a přijímání:

Pristúpte, prijmite osobné rozhrešenie a Jeho svätú večeru. Zvestujte nevinnú smrť Baránka nebeského a oslavujte Ho vdáchnou mysl'ou na svoje spasenie.

Kněz pak na klečící kolem oltáře klade ruce a říká: Dúfajte synovia Boží (dcéry Božie), odpúšťajú sa vám kajúcim všetky vaše hriechy pre zásluhy, umučenie a smrť Baránka Ježíša Krista; v jeho ranách nájdete milosť a odpustenie hriechov. Nakonec kněz řekne všem: Viera vaša vás uzdravila. Úmyselne viac nehrešte.

Pak jdou k oltáři podruhé a přijímají tělo a krev Kristovu.

Kněz podávajíc jim oplatku říká: Vezmite a jedzte. Toto je pravé telo nášho Pána Ježíša Krista, za nás a za naše hriechy vydané na smrť kríža. Ono nech vás utvrdí a posilní vo viere, láske, v pravom kresťanskom živote a v nádeji na večný život a spasenie.

Kněz podávajíc kalich, říká: Pite z neho všetci. Tento kalich je nová zmluva v krvi nášho Pána Ježíša Krista, za nás a za naše hriechy na dreve kríža vyliata. Nech vás obmyje a očistí od všetkých vašich hriechov a posobí vo vás živú vieru, hojnú lásku a pevnú nádej na dosiahnutie večného života v Ježíšovi Kristovi, našom Pánovi, na veki požehnanom.

Nakonec *kněz* řekne: Milosť Božia buď s Vami. Amen.

Pak nasleduje ďekovná modlitba, apoštolské požehnaní a jedna sloka písně.

Takováto zповeď s Večeří Páně trvala kolem jedné hodiny. Pro mne to byla vždy svátost, slavnostní chvíle. Nebývala tak často jako zde, tak 6 – 7x za rok.

Nepochybují o tom, že k Večeří Páně přistupuje každý, jak v ČCE, tak v luterské církvi, s největší vážností. Zároveň si ovšem nemyslím, že náročnost na přípravu k účasti na Večeří Páně v luterské církvi je samoúčelná.

Naďa Sleziaková

Koncert pro Afriku

Naši pěvci a Nsango Malamu srdečně zvou na společný benefiční Koncert pro Afriku. Výtěžek je určen na podporu sirotků v africkém Kongu. Letošním tématem je „Setkávání“; na programu zazní hudba, kdy se potkává estetika dvou kontinentů a tradiční hudba s moderní. Koncert se koná ve čtvrtek 13. června v kostele sv. Gotharda na Praze 6 od 19:00.

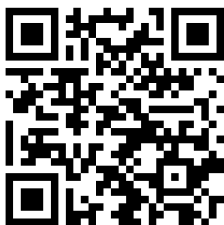
29. 6. – 6. 7. rodinná rekreace Rakousko

Kalendář na červen 2019

Bohoslužby	2. 6. s VP	P. Ruml
ve sboru -	9. 6. s VP, Svatodušní svátky (v červeném)	D. Sinclair, P. Ruml
neděle 9:30	16. 6.	M. Trgalová (P.R. Chotiněves)
	23. 6. sborový oběd	M. Trgalová, rodinná s dětmi
	30. 6.	P. Ruml nebo host
	7. 7. s VP	P. Ruml (Trgalová Chotiněves)
Katecheze	katecheze dospělých 11. 6. 18:30 hod.	
Děti	děti - každý čtvrtek od 17 hodin, 22. 6. výlet Nedělní školy náboženství v Suchdole - každý pátek 13:30 maminky s dětmi středa 5. 6. 9:30	
Konfirmandi	pátek 15 hodin	
Nedělníci	16. 6. (vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách)	
X-cátníci	11. 6. 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30, 13. 6. 19:00 NP a Nsango Malamu – sv. Gothard	
Křesťan. služba	2. 6 a 30. 6. po bohoslužbách	
Klub poznávání	20. 6. v 9:30 M. Světlík o Miladě Horákové	
Setkání	4. 6. řeholní sestra Denisa Červenková: „Z našeho (spirituálního) života se ztrácí ticho. Pojd'me ho společně hledat“.	
Staršovstvo	6. 6. v 19:00 hod.	
Zpívání	diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 23. 6. 2019.

Prázdninové číslo vyjde 30. 6. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.
Adresa redakce:
Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz
Adresa sboru:
Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)
<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

„Milostivé léto“

byl „institut“, kterým Mojžíšův zákon chtěl ošetřit lidi, jimž se v životě něco „ekonomicky“ nepovedlo, a kterým hrozily dluhy, otroctví, zkrátka ztráta svobody (Lv 25,8-16). Jedna z definic tvrdí, že léto milostivé je výrazem pocitu, že žádný Izraelita nesmí být trvale zbaven svobody a dědictví. Proto každým padesátým rokem si měla odpočinout i země, ti, kdo se stali otroky, měli být propuštěni, a dokonce se v tom roce neměly platit ani daně. Je to nádherná teorie, stejně jako mnohé další sny, které bible nabízí k slušnému životu člověka na této zemi. A člověk má šanci tyto biblické „sny“ proměnit v realitu ... nebo ne...

Hodnocení tohoto pokusu o jednorázové odpouštění je ovšem docela „nemilostivé“. „Poměry v době královské vedly k hromadění soukromého vlastnictví a ustanovení milostivého léta zůstalo jen ideálem, k němuž se vraceli proroci“ (*Biblický slovník A. Novotného*).

Toto letní téma ukazuje k odpuštění. Mocně o něm píše br. farář Miloš Szabó ze sousední farnosti sv. Gotharda v jejich lednovém měsíčníku. Jeho úvodník začíná slovy: „Kdy jsme kdo a koho slyšeli naposled veřejně se omluvit? Přitom nejen teoreticky, ale i zcela reálně vidíme a vnímáme na druhých chyby a omyly, někdy docela velké a vážné. Přesto se poslední desetiletí stalo trendem, že se nejen žádný veřejný činitel a představitel, ale ani nikdo jiný zkrátka nahlas neomlouvá“. A celý úvodník pak ovšem zaměří do vlastních řad, na vlastní dvoreček, na vztahy ve farnosti.

Při červnových nešporách, kdy zpívali Naši pěvci a farář Szabó pro nás všechny kázal, jsme se také oficiálně rozloučili s našimi nájemníky ze sousední římskokatolické farnosti. Po téměř roce a půl dokončili náročnou rekonstrukci fary, proinvestovali víc než 11 mil. Kč, projevíli obrovskou obětavost a nezměrné nadšení, aby dílo dokončili. Mají můj – a věřím, že i náš – obdiv.

Obsah

„Milostivé léto“.....	1	Lýra chotíněveská.....	17
Výtah z jednání staršovstva.....	2	Seriál o hospodaření sboru – část druhá	
Děti v našem sboru.....	4	– povinné odvody.....	21
Osobní reflexe z přednášky Tomáše Sedláčka.....	11	Ze života sboru.....	22
Slova, ticho a duchovní vedení.....	15	Kalendář na červenec a srpen 2019.....	24

V dalším z řady měsíčníků už br. farář vysvětluje jeden ze záměrů toho díla: „Součástí fary je totiž i kuchyňka, sklep, dvorek a zahrada. Tedy něco, co možná některým z farníků doma chybí. Aby si mohli se svými blízkými oslavit životní jubileum, posedět u oběda po křtinách svých dětí nebo vnuků nebo se jen tak domluvit s ostatními rodinami, že si po nedělní mši svaté na zahradě dají kafe nebo si tam večer místo výletu do Stromovky s přáteli ugrilují maso. Do léta by měla být fara již zařízena a na webu by měl být kalendář, z něhož bude patrné, zda je farní centrum obsazeno pro společnou farní aktivitu, anebo je k dispozici pro některého z vás, našich farníků“.

Přejeme jim jejich nový dvoreček a také, aby jim nové prostory byly požehnáním k jejich společnému křesťanskému soužití. Prý nám je občas také propůjčí.

V souvislosti s „odpuštěním“ mi prolétly hlavou všechny naše evangelicko-katolické peripetie, kdy z otevřených násilných bojů nakonec došlo na slova, gesta i činy odpuštění. Jsem rád, že jsem se během dožil toho, že evangelíci půjčí katolíkům veškeré svoje prostory a nikdo ani „nemrkně“. Tento způsob léta, zdá se mi poněkud „šťastný“ □ □.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva (6. 6. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

Všechny sborové akce v předchozím měsíci proběhly podle plánu

A-1. Duchovenská práce **A-2. Další shromáždění ve sboru** (viz Souterrain a sborový web)

Akce o prázdninách: 29. 6. – 6. 7. sborová dovolená Rakousko, 24. 8. – 31. 8. – tábor s dětmi Křižlice. Nedělníci se sejdou 21. 7. a 18. 8.

A-2. Další aktivity s. farářky a br. faráře

MT: pastorece 5x, předmanželské přípravy 7x, katecheze dospělých 2x, zpěv s NP, schůzka se zástupci Diakonie, 14.-19.5. psychologický výcvik, rozhovor se studentkou andragogiky-výzkum motivace farářů, příprava na převzetí vedení vikariátu v ČCE (od 1.1. 2020), 29. 5.- 4. 6. vedení pastoračního semináře vikářů v Křižlicích;

PR: pastorece 4x; manželská past. 2x; svátosti v ekum. vztahu 1x; předsvatební 1x; Oráčov – odhalení desky manž. Jelínkových; Opatov 150. výročí kostela; AČR – květen 3x; ekuména – nešpory; fotbalové utkání s katol. kněžími; rozhovor se stud. o aktivitách sboru navenek; Diakonie Stodůlky – Sousedské venkovní odpoledne

MŠ: charitativní běh pro spec. školu Diakonie ve Stodůlkách

Oba: pastorální konference; každý 1x svatba (fin.dar sboru:svatba MT 5 tis. Kč; PR 5 tis.Kč)

A-3. Informace ze synodu (DH), podrobný záznam lze najít na webu

B. K PROJEDNÁNÍ

B-1. Finanční záležitosti

- evidence v účetnictví-dary sboru (většinou od nečlenů sboru) a salár (veškeré příjmy od členů sboru, nevedou-li jinak) - Černohorští
- stav sbírky darů JJ: 41 300,-
- celocírkevní sbírka na Diakonii 9. 6. (Svatodušní sv.) a na Solidaritu sborů 23. 6.
- dědictví po p. Jílkovi – doplatek za akcie (cca 34 tis.), po té nutno zdanit
- bilance bazaru: 110 tisíc pro Diakonii, 10 tisíc pro Nadační fond Compaternitas (pro Mostecké), zbylých 5 084,- Kč na pokrytí výdajů sboru s bazarem spojených
- V. Jenček chce končit s prací pokladníka, TČ napíše požadavky na pokladníka, zašleme hromadným e-mailem

B-2. Hospodářské záležitosti

- dokončují se práce na novém vybavení kuchyně, poděkování M. Jílkové
- židle TON ze sklepa – prodej členům sboru po 100 Kč
- úprava stolu Páně a skříňka v koutu, též pokladna u vchodu a řešení místa na zpěvníky a podsedačky (pravděpodobně do prázdnin - H. Härtel, kontakt JM)

B-3. Trvající a nové úkoly

- zviditelnění sboru: P. Geier podal v termínu návrh v rámci “Nápadu pro šestku”
- trvá problém s rozesláním hromadných e-mailů – skupina kompetentních – nastavení adresáře

B-4. Z došlé pošty a různé

- ekumenický výlet s farností sv. Vojtěcha – odkládá se na nějakou neděli v příštím roce
- sborový výlet do Libiše: JM se účastní znovuotevření 9. 6., 17. 6. navštíví Vysokou.
- 15. 9. seniorátní den (neděle) ve Škvorci – dopoledne bohoslužby, odpoledne program

C. TÉMA

- - F. H. H. zajistí článek z roku 2007 ze Souterrainu o VP pro děti, následně bude rozeslán a o možnosti VP pro děti v našem sboru rozhodneme v září

Děti v našem sboru

Jsou prázdniny a „naše Dejvické děti“ si užívají zaslouženého volna na táborech, na chalupách, na dovolených s rodinou... Proto je v následujících týdnech budeme v našem sboru potkávat méně než obvykle. Ale už v září nás opět rozzáří jejich dětské úsměvy. Jsme moc rádi, že je máme, vidíte?!

V posledním půlroce jsme se na staršovstvu zabývali novými bohoslužebními formuláři od synodu. V rámci toho jsme též nově promýšleli účast dětí na bohoslužbách. Bývalo zvykem, že děti každou neděli hned po čtení z našeho společenství odcházeli na nedělku. Určitě je to funkční a dobrý model, kterého se nechceme vzdát. Ale vzniklo přání děti čas od času více zapojit do našeho společenství během bohoslužeb. Proto byly zavedeny rodinné bohoslužby a nově se děti vrací z nedělní školy na Večeři Páně.

Když s námi děti slaví Večeři Páně, přirozeně vzniká citlivá otázka: jakou formou by se měli zúčastnit? Naše církve k tomu nabízí **materiál 4. zasedání 31. synodu z roku 2006**, kterým se na staršovstvu řídíme při našich úvahách. Níže si můžete tento materiál také přečíst, abyste věděli, na jakém základě pak vznikne rozhodnutí staršovstva o účasti dětí u Večeře Páně. Bude to delší, ale určitě podnětné čtení pro každého z Vás!

Účast dětí na Večeři Páně

1. Večeře Páně v životě církve

Otázka účasti dětí na VP se objevuje v souvislosti rostoucího zájmu o VP jako součást bohoslužby církve a jejího života vůbec, který je možno sledovat v posledních několika desetiletích ve většině evangelických církví v Evropě. Tento zájem je jistě veden mnoha různými činiteli, ale celkově je třeba v něm vidět především projev teologicky oprávněného a vítaného obnoveného pohledu na základní povahu a roli bohoslužby v životě církve. VP pozbývá charakteru výlučné, na výjimečné příležitosti omezené, případně jen úzkému okruhu oprávněných komunikantů vyhrazené slavnosti a stává se opět ústrojnou součástí evangelické (křesťanské) bohoslužby. Bývá slavena častěji, někde opět každou neděli. V této situaci přirozeně vyvstává potřeba formulovat, čím vlastně VP v životě církve je a komu je určena – kdo k ní smí být připuštěn či pozván. Tyto dvě otázky spolu navzájem úzce souvisejí.

V rámci rozhovorů o vzájemném sblížení v tzv. Leuenberské konkordii, k níž se přihlásila také ČCE, dospěly evropské evangelické církve ke společné

formulaci o VP, která ve zdařilé stručnosti postihuje to, co lze povědět na základě svědectví Písma, a překonává rozdělení, které v této věci mezi reformačními církvemi zelo po staletí:

Ve Večeři Páně vzkříšený Ježíš Kristus dává sám sebe ve svém těle a své krvi, jež byly vydány za všechny, skrze slovo svého zaslíbení s chlebem a vínem. Poskytuje nám tak odpuštění hříchů a osvobozuje nás k novému životu z víry. Dává nám znovu zakusit, že jsme údy jeho těla. Sílí nás ke službě lidem.

Když slavíme Večeři Páně, zvěstujeme Kristovu smrt, skrze kterou Bůh smířil svět se sebou. Vyznáváme, že vzkříšený Pán je mezi námi přítomen. V radosti, že Pán přišel k nám, očekáváme jeho příchod ve slávě. (Leuenberská konkordie, 15–16)

Klíčová je zde první věta: „Ve Večeři Páně vzkříšený Ježíš Kristus *dává sám sebe* ve svém těle a své krvi...“ V souhlasu s biblickým svědectvím vyjadřuje, že VP je děním, jehož vlastním subjektem není slavící církev, nýbrž sám vzkříšený Pán. On je zde zároveň hostitelem i darem, který je udílen a přijímán. Na tom je založena „účinnost“ svátosti – působení VP spočívá ve schopnosti Vzkříšeného sama sebe jejím prostřednictvím sdělit/darovat přijímajícím. Církev se svým jednáním k tomuto Kristovu jednání vztahuje a na ně odkazuje („zvěstujeme ... vyznáváme ... očekáváme“). Tomu musí být také podřízena každá úvaha o tom, komu je VP určena, kdo se jejího slavení smí právoplatně účastnit.

2. Podmínky účasti u VP

2.1. Řeč o podmínkách účasti u VP nesmí zastínit základní povahu VP jako *daru*, která je zakotvena v samém jádru jednání, které Ježíš Kristus zvolil jako připomínku a zviditelnění své přítomnosti uprostřed církve. Tímto jednáním je rozdělení chleba a vína – pokrmu a nápoje, tedy zcela elementární dění zasahující samu existenci lidského života.

Z Ježíšova jednání při Poslední večeři, jež se stala základem povelikonočního slavení VP v církvi, ani při jiných stolováních, které této poslední večeři s učedníky předcházely jako charakteristický rys Ježíšova veřejného působení, nelze přímo žádné podmínky ohledně účastníků odvodit. Nepřímo snad jedinou. Ježíšova setkání s lidmi sotva kdy připouštějí roli nezúčastněných pozorovatelů a nezávazných ochutnavačů. Inkluzivita společenství, které vytvářel, nemá nic společného s nerozlišující neutralitou. Ježíš usiluje o to, aby lidi získal pro „království Boží“, a to v jeho pohledu

znamená radikální obrat v životě. To, co Ježíš přináší, může přijmout v zásadě každý, podmínkou však zůstává, aby skutečně přijal, co je dáváno a jak je to dáváno. Na tento zřetelný rys Ježíšova působení se může legitimně odvolat zřejmě dosti časně ustálená praxe církve, podle níž je VP společenství *pokřtěných*.

Neznamená to, že by VP nemohlo být za žádných okolností poslouženo nepokřtěnému, ale takovou situaci je třeba považovat za výjimečnou. Pravidlo je možno formulovat negativně: účast na VP se neslučuje s odmítáním či odkládáním křtu. Kdo touží po účasti na Kristu u jeho stolu, nemůže nestát o účast na Kristu, kterou stvrzuje křest. Uplatněním podmínky křtu se do slavení VP nezavádí nemístná výlučnost, neboť křest je zásadně přístupný každému, kdo o něj stojí. Vyjadřuje se tím však, že VP a její dary nejsou nezávazným děním.

2.2. Úvahy o podmínkách účasti u VP se tradičně odvozují zejména z pokynů a varování, jimiž se apoštol Pavel vyjádřil k nepořádkům při slavení VP v Korintě (*1K 11,27–29*):

²⁷A tak: kdo by jedl ten chléb či pil kalich Páně nehodně, bude odpovědný za tělo a krev Páně. ²⁸Ať tedy každý člověk sám sebe zkoumá a tak ať jí z toho chleba a pije z toho kalicha. ²⁹Kdo pak jí a pije, jí a pije si soud, jestliže nerozlišuje tělo...

Některé tradiční výklady však při pečlivém čtení apoštolových slov neobstojí. Výpověď o jedení a pití *nehodně* je sotva možno chápat ve smyslu nedostatečné (mravní) dispozice přijímajícího. Termín spíše označuje *způsob* přijímání, který není přiměřený základní povaze VP, a to zřejmě především tomu, že jde o společenství určené Kristovým sebevydáním. Tímto směrem ukazuje předcházející apoštolova výtka, že to, co se děje v Korintě, „není jedení hodu Páně“, a to především proto ne, že si tam každý hledí „svého jídla“ (*1K 11,20n*). Výzvou k *sebezkoumání* pak Pavel zřejmě míří k tomu, že pravou účast u VP nemůže posuzovat žádná vnější autorita, nýbrž že k ní je třeba postojte vnitřní pokory, kterou není možno nijak zvnějšku vynutit ani kontrolovat (*srov. Ga 6, 4; 2K 13, 5*). *Rozlišení těla* pak pravděpodobně neznamená schopnost rozlišit mezi sakramentálním a profánním pokrmem, jak tradičně vykládáno. Není tu totiž řeč o pokrmu či nápoji, nýbrž právě o „těle“, patrně těle „Páně“ (jak doplňují některé řecké rukopisy). Tento termín má v Pavlově řeči dvojnásobný význam – může označovat také společenství církve. Jde tu tedy nejspíše o to, co apoštol vykládá hned na počátku oddílu věnovaného VP (*1K 10,16n*):

Kalich dobrořečení, kterému dobrořečíme, zdali není společenství krve Kristovy? Chléb, který lámeme, zdali není *společenství těla* Kristova? Protože je jeden chléb, *jsme mnozí jedním tělem*, vždyť všichni máme účast na tom jednom chlebu.

Podle Pavla je tedy přiměřeným takový způsob přijímání VP, při němž každý účastník posuzuje nikoli druhé, nýbrž sám sebe a soustřeďuje svou pozornost ke Kristu jako Pánu, dárci i daru tohoto stolování, a tedy také k tomu, že se tímto stolováním vytváří jedinečné společenství, jehož realita by neměla být popírána žádným sobectvím. O požadované *úrovni* přijímajících, ať mravní či mentální, tu není řeč.

3. Děti u VP

3.1. K závěru, že je zásadně dobře možné, aby se VP plně účastnily pokřtěné děti ještě před tím, než projdou konfirmační přípravou a konfirmací, vede několik závažných věcných důvodů.

3.1.1. Především jde o logický důsledek rozhodnutí křtít nemluvnata. Považujeme-li křest nemluvnat za plnohodnotný, bez nutnosti jeho pozdějšího doplňování, není sice nutno automaticky nemluvnatům sloužit VP, ale je velmi obtížné odepřít VP těm pokřtěným, kteří o účast na ní projeví zájem. Takové odpírání by vedlo k pojetí dvojího členství v církvi, což je obtížně biblicky zdůvodnitelné. To, co zde bylo řečeno o základní povaze VP, velmi ztěžuje představu jakékoli skupiny uvnitř církve, která by byla z účasti na VP apriorně vyloučena – např. z důvodu nedostatečné vyspělosti.

3.1.2. Úvaha o tom, jaké mají děti místo v Božím lidu a jeho bohoslužbách, vede celkem přirozeně do Starého zákona, jehož texty díky většímu časovému rozpětí lépe odrážejí život již ustáleného a svou dějinnou existenci utvářejícího společenství. Na to, že se děti účastnily bohoslužebných slavností a že při tomto slavení měly specifickou roli, lze usuzovat např. z instrukce pro slavení paschálního Hodu beránka (*Ex 12,26n*): „synové“ svojí otázkou po smyslu prožívaného dění dávají podnět k recitaci klíčového vyznání, a tak jsou (spolu s ostatními slavícími) uváděni do tradice víry; katechetický rozměr je považován za ústrojnou součást slavnosti.

3.1.3. Tento starozákonní model pozoruhodně koresponduje s poznatky novodobé pedagogiky: děti se velmi účinně a přirozeně učí participativně, „zacvičováním“. To, co funguje v jiných oblastech života církve, do něhož děti svojí účastí postupně vrůstají – tímto způsobem se například učí modlitbě – lze oprávněně uplatnit i na svátostný život.

3.2. Důvody, které bývají uváděny *proti účasti dětí na VP před konfirmací*, jsou zpravidla *praktického rázu*:

3.2.1. Tím, že konfirmace ztratí roli připuštění k VP (admise), bude ještě oslabeno její již tak dost slabé postavení, zmizí závažný důvod pro účast v konfirmační přípravě.

3.2.2. Nebude-li admisi konfirmace, jak jinak stanovit termín, kdy k účasti na VP pozvat? Tradiční model má tu výhodu, že vytváří řád, který na cestě od křtu ke společenství VP děti vede. Nějakého standardního termínu, kdy je obvyklé k VP pozvat, bude asi vždy třeba.

3.2.3. Důraz na to, že svátostné dění při VP je účinné jedině mocí Kristovou, se může zvrátit v magické pojetí obřadu působícího nezávisle na lidské účasti.

3.2.4. Přijímání vína nezletilými je v rozporu se zásadou, že se jim nesmí podávat alkohol.

3.3. Pro rozhodování v konkrétních případech je důležité *rozlišit mezi pozváním a připuštěním (admisí)* k účasti na VP: je něco jiného, ptáme-li se, koho je záhodno k účasti na VP pozvat (vyzvat), a opět něco jiného, ptáme-li se, zda tomu, kdo již sám o účast projevil zájem (požádal o ni), tuto účast umožníme, nebo ne.

Vycházíme-li z toho, že vlastním Pánem a hostitelem u VP je Ježíš Kristus sám, je zřejmé, že jemu jedinému přísluší právo zvat účastníky k tomuto hodu. Otázkou je jen, jakým způsobem se toto pozvání k člověku dostane. Pastýřskou starostí církve je, aby se dostalo pokud možno ke všem, kdo je mají slyšet. Zde *konfirmace* může zůstat standardní příležitostí, aby pozvání bylo vysloveno těm, kdo je dosud nepřijali jiným způsobem. Toto pojetí může poněkud uvolnit tlak samozřejmého očekávání, že pozvání bude přijato, které je s konfirmací pojatou jako admise tradičně spojeno.

Církev však nemůže a nesmí vylučovat možnost, že někdo ono Kristovo pozvání zaslechne ze zvěstovaného evangelia dříve, než přijde toto formální pozvání církve, a sám o účast u Kristova stolu požádá. Zde je třeba rozhodnout o admisi („připuštění“). V takovém případě je však možno posuzovat jen to, zda se lze domnívat, že pohnutkou k žádosti bylo skutečně pozvání vyslechnuté z Kristova evangelia a nikoli motivy, které by VP znevážily.

Obecně je dobře mít na paměti: *to, co je přípustné, nemusí být ještě uplatňováno plošně pro všechny – a to, co není obecnou praxí všech, ještě nemusí být nepřípustné.*

3.4. Pokud jde o *vztah konfirmace a VP*, pojetí konfirmace jako admise působí neblaze jak na chápání VP, tak i na konfirmaci samu. Pojetí VP je pokříváno tam, kde se zdá, že platná účast na ní je podmíněna správným porozuměním – k čemuž podmínění konfirmací nutně vede. Konfirmace je ochuzována tam, kde jsou z ní – třeba právě kvůli uvedenému nebezpečí – odsouvány katechetické prvky a na jejich úkor je zdůrazňován její (sám o sobě také legitimní) vyznavačský charakter.

Bude lépe podržet reformační pojetí konfirmace jakožto postbaptismální katechese, která je tou základní pomocí, již církev může svým členům k utvrzení a posílení jejich víry poskytnout, ale *nečinit ji podmínkou plné účasti* na životě církve.

Jak už bylo uvedeno, konfirmace, i když nebude admisí, může zůstat standardní příležitostí k *pozvání* k VP.

3.5. Obava z *magického chápání VP* sotva může být argumentem pro vylučování nedostatečně poučených či nedostatečně chápajících od této svátosti. Zápas o to, jak pochopit a vyjádřit smysl svátostného dění, které plně spočívá v lidmi nedisponovatelné moci Boží, a přece nikoli nezávisle na zúčastněných lidech, je úkolem zvěstování a katechese obecně a trvale.

Podobně poukaz na *alkohol* neváží příliš mnoho. Jednak platí i vůči některým konfirmovaným komunikantům (mladším 18 let), jednak množství vína při přijímání VP vypité je zanedbatelné. Rozhodující slovo v této věci přísluší rodičům.

4. Praktická doporučení

4.1. Z toho, co bylo řečeno, vyplývá, že pokřtěné děti se VP účastnit *mohou a mají*. Účast dětí u VP ovšem nemusí vždy hned být plnou účastí spočívající v přijímání chleba a vína. Teologicky i pedagogicky nejprůměrnějším je model *postupného vrůstání* do společenství církve, jemuž odpovídá vícero stádií této účasti.

4.1.1. Děti by především měly být vysluhování VP *přítomny*. To lze doporučit obecně – sborům všech tradic a pro děti od nejranějšího věku. Takto přítomny (tj. spolu s přijímajícími rodiči, prarodiči či jinými blízkými) mohou být u VP i děti dosud nepokřtěné. Tuto přítomnost je vhodné doprovodit *požehnáním*, které dětem udělí vysluhující resp. předsedající kazatel.

4.1.2. Jakýmsi předstupněm vlastního přijímání může být *sdílení přijímaných darů* – většinou chleba – s rodiči (či jinými blízkými, s nimiž se dítě VP účastní): dospělý se s dítětem rozdělí o sousto, které sám přijal. Tento způsob

je přiměřený ještě ne zcela samostatné účasti dítěte ve společenství církve, kam je přiváděno svými blízkými.

Zavedení této možnosti pro pokřtěné děti by mělo projednat staršovstvo, následně by mělo být ve sboru obecně zveřejněno. Konkrétní rozhodnutí, zda a od kdy se takto s dětmi o přijímané dary VP sdílet, by mělo být ponecháno na rodičích (resp. jiných zástupcích dítěte).

4.1.3. Dětem, které o to požádají, je možno VP *podávat v plné podobě* chleba i vína. Žádostí dítěte nebo jeho zástupců by se mělo v pastýřské odpovědnosti zabývat staršovstvo. Žádající dítě by mělo být k přijímání připraveno, tak aby jemu i ostatním bylo zřejmé, že jde o účast na Kristu.

Přesnější podmínky (věkovou hranici, náplň přípravy) nelze obecně stanovit – to je třeba ponechat na moudrosti i odpovědnosti kazatele, staršovstva i zástupců dítěte. Jistá spodní věková hranice je tu dána tím, že by mělo jít o vlastní žádost dítěte (byť třeba podanou prostřednictvím rodičů či jiných zástupců).

4.1.4. Pokud někdo o účast při VP sám nepožádá, měl by být v určitém věku *pozván*. Vhodnou příležitostí k takovému pozvání zůstává *konfirmace*.

4.1.5. Jinou příležitostí, kdy je záhodno pozvání k VP vyslovit, je *křest* konaný na vlastní žádost křtěnce, a to i v případě, že jde o dítě v předkonfirmačním věku.

4.2. *Podmínku křtu* pro účast u VP je záhodno zachovat. Vyjádří-li někdo nepokřtěný touhu po účasti u VP, je třeba to chápat jako žádost o křest a v tomto smyslu s žadatelem jednat.

4.3. Je *úkolem staršovstva* pečovat o to, aby způsob slavení VP, jeho místo v celém životě sboru, vyjadřovaly, co vyjadřovat mají – aby souvislost s „tělem Kristovým“ byla patrná a zřejmá všem. Staršovstvu zároveň přísluší rozhodovat o tom, kdo se – v rámci stanoveném církevními řády – může účastnit VP. To se týká i dětí před konfirmací.

Staršovstvo má tedy právo i povinnost se otázkami účasti dětí na VP, tam kde se ve sboru objeví, zabývat.

4.4. Tak jako v jiných věcech týkajících se dětí, hrají i zde důležitou roli *rodiče* nebo jiní blízcí dětí, které si přejí účastnit se VP. Nelze vyloučit, že dítě vyjadřuje své přání pod jejich vlivem, na druhé straně však právě rodiče jsou dítěti nejbližší a mohou vypořádat jeho autentickou touhu.

Judith Stoklasová

Osobní reflexe z přednášky Tomáše Sedláčka

V lidské společnosti, kde často platí zákon vlčí smečky, poukazuje ekonom Tomáš Sedláček na důležitost principu vyššího dobra, jež hlásal a ztělesňoval Ježíš Kristus. Kdyby se Tomáš Sedláček prezentoval jako hluboce věřící křesťan, zakotvený v nějaké křesťanské církvi, nebylo by na jeho úsilí nic originálního. Vždyť přece právě křesťané a svatá církev obecná tento princip vyznávají a snaží se ho žít.

Tomáš Sedláček se však nevymezuje jako pravověrný křesťan, jakkoli osobu Ježíše Krista ctí. Církev i Bibli podrobuje kritice a s mnohými slovy a větami, které jsou křesťanům svaté, zachází často jako s balastem, postrádajícím význam a logiku. Při svém hledání pravdy nemilosrdně strhává všechno, co se mu jeví i jen jako náznak falše, a to vedle věcí zásadních i každou maličkost, kritizuje věci, o kterých křesťané nejsou zvyklí pochybovat a přitom zákonitě provokuje a šokuje.

Nemyslím si však, že to dělá pro své pobavení nebo že není člověkem věřícím. Naopak bych řekla, že je člověkem, který víru a dobro velmi naléhavě hledá. Jeho přístup mi připomíná kombinaci nespoutané zvědavosti dítěte a nemilosrdné důslednosti vědce, který se nespokojí s tím, jak se co jeví, ale míří k podstatě bez ohledu na to, jestli to někoho šokuje nebo uráží. Toto nebezpečí do značné míry eliminuje humorem, kterým kontroverzní přístup odlehčuje. Mezi takové odlehčující pasáže patří jeho demonstrace faktické nicotnosti peněz. Vytáhne bankovku a ukazuje ji nikoli jako symbol bohatství, ale jako to, co skutečně je: bezvýznamný papírek se symboly osob, v jejichž historický význam, případně morální kredit, se vši vážností věříme: Masaryk, Palacký, Komenský, Karel IV., Božena Němcová, Ema Destinová atp. Právě tato naše víra dává těmto papírkům, už dávno nekrytým zlatem, zdání důvěryhodnosti. Jistěže například z burzy víme, že obchod není jen o zisku, ale z velké, ne-li převážné části, o víře. Ale často na to zapomínáme. Zajímavé jsou i lingvistické postřehy Tomáše Sedláčka, pojmy, které jsou společné ekonomii i Bibli. Vedle „víry“ je to například „vina“, která je v mnohých jazycích synonymem pro „dluh“. Věřitel je tedy ten, který věří a dlužník je zároveň viník. Kreditní karta zosobňuje kredit, že něco máme, i když to nemáme, ale vzhledem k víře v ten kredit se tomu, že něco máme, může obecně věřit a můžeme se tak účastnit obchodu, i když nic nemáme. A tak dále....

Tato část byla poučná i zábavná. Se zájmem jsem akceptovala i několik rovin skutečnosti, jak ji Tomáš Sedláček nahlíží. Lidskou společnost, její pravidla, organizovanost a nástroje přirovnává k lidskému tělu a duši. Zákony například tvoří kostru tohoto těla, úřady a jejich výkonná moc svaly, morálka a etika se blíží

duši, víra v Boha je možná samotným duchem této společnosti, ale pořád ještě nejsme u samého základu. Vzhledem ke své chatrné paměti se omlouvám za značnou míru nepřesnosti v interpretaci této důležité části přednášky. Závěr tématu mi však utkvěl v paměti: Teprve pod tím vším - pravidly, zákony, řádem, morálkou a vírou - je něco, co si ani neuvědomujeme, co nás vždycky překvapí a co je přitom nejmocnější silou. Máme pro to snad jediné slovo - láska. Tuto sílu - jakousi ponornou řeku - považuje Tomáš Sedláček, v souhlasu s Kristem, za hybnou sílu všeho, základní princip. Pokud jsem ho správně pochopila.

Sedláčkova idea zařadit do fungování ekonomie princip dobra na mě působila nejprve nepatřičně. Nutila mě k smíchu jako vtip. Vždyť, dovedeme si snad představit milosrdnou banku? Či přátelský obchod mezi lidmi, kteří žádnými přáteli nejsou či jsou dokonce nepřáteli? Do těchto sfér přece křesťanská láska nesahá. Proč to tedy ten mimořádně inteligentní, vzdělaný a vytižený člověk říká? Není přece naivní a těžko uvěřit, že by ztrácel čas dětinskými vtipy.

Nic takového, protože on to myslí překvapivě vážně. Z nedávné minulosti dává příklad krachujícího Řecka, kterému nerady, ale nakonec přece, pomohly partnerské země z Evropské unie. Líčí s jakým skřípěním zubů tak učinily. Ale učinily. Protože zkáza jedné části by mohla narušit rovnováhu celku, v němž je vše provázáno. Tomáš Sedláček popisuje jak se EU nemohla rozhodnout, zda se k Řecku v nesnázích zachovat jako k sourozenci - členu rodiny (tedy zamhouřit oči a podělit se o jeho dluh) nebo jako k obchodnímu partnerovi (tedy logicky, nemilosrdně, jak to v obchodech chodí - má dáti dal). Výsledkem byl jakýsi kompromis mezi obojím. Zmíněný problém Řecka vidí T. Sedláček jako malou ochutnávku, jakési „tréninkové pole“ něčeho, co se v budoucnu může stát v mnohem větším měřítku, například s Itálií nebo Španělskem. K tomu říká: „Dokud nebudeme mít jasno v teologické rovině otázky, zda se ke spojenci chovat jako k blízkému v nouzi nebo jako k cizinci, nevyřešíme ani ekonomickou stránku problému.“ V podobném duchu zmiňuje i problém s migranty. Z jeho pohledu jsme sice ani v jedné z těch průprav zatím moc neobstáli, ale pořád ještě máme čas vzít si ponaučení a připravit se. A uvádí ještě jeden podobný, nám bližší příklad. Není mravné a není normální, že tuzemské banky, jejichž dluhy byly vykoupeny státem, se k většinovým klientům chovají macešsky. Jaké na to mají vůbec právo? Rády přijaly velkorysou pomoc, ale samy ji poskytují velmi skoupě.

Na konci přednášky se Tomáše Sedláčka ptám, kolik zná ekonomů, kteří uvažují podobně jako on? Vtipně se vyhne odpovědi. Takže jich asi nebude mnoho. Přesto tuším, že má ve svém neobvyklém náhledu pravdu. A zároveň si

uvědomuji, že jsem vlastně chamtivé chování bank a korporací už dávno přijala za normu. Jako fakt, že ekonomie je oblast, kde vládne právo silnějšího, chytřejšího. Myslím si, že s tím nemohu nic udělat, tak s tím nic nedělám. Ale tím, že to považuji za normální, to vlastně schvaluji. A pak přijde ekonom, uznávaný člen cechu, který považuji za nejpragmatictější z pragmatických a (jinými slovy) řekne: Není to normální a není to správné, pro člověka ani pro obchod. A zdánlivý idealismus takového přístupu ve svém oboru vyvrací analogií s principem, který v dějinách lidstva jednou provždy naprosto převratně definoval a vlastním příkladem potvrdil Ježíš Kristus.

Kristově osobě, jeho slovům a myšlenkám, tomu co zosobňuje, věnuje Tomáš Sedláček evidentně velkou část svého myšlenkového úsilí. Krista nekritizuje, naopak ho fascinuje. Nemluví sice o tom, že je Boží syn, ale ctí ho a vyzdvihuje jeho s ničím neporovnatelnou genialitu a naprostou ojedinelost. Kristus pro něj zosobňuje dobro v jeho extrémní, nepraktické, bláznivé, ale krystalické podobě. Potvrzuje pro něj absolutní význam dobra.

Téměř vášnivé úsilí pak věnuje rozkrytí protipólu dobra, které spatřuje v satanismu. Nikoli ovšem v satanismu v jeho bulvárně skandální a demonizující formě, s tajemnými či krvavými rituály, ale v jeho nenápadné civilní podobě, která se často odívá ideologií dobra, je snadno přehlédnutelná a o to více nebezpečná: „Miluj sebe sama víc, než kohokoli jiného. Čiň dobře jen tomu, kdo čini dobře tobě nebo ještě lépe, čiň druhému dobře jen za účelem vlastního prospěchu. Zlé oplácej zlým....“ To jsou jen některé ze zásad satanismu, které mi ze Sedláčkovy přednášky utkvěly. A pak příklad Dominika Duky, jako jednoho z mnoha, kteří podle principů satanismu jednájí.

Hodnota Sedláčkova pojetí osoby i učení Krista je pro mne o to cennější, že nepochází z úst typického křesťana, od něhož bych víru a lásku ke Kristu očekávala, ale od nezávislého ducha, k tomu povoláním ekonoma. Aplikace principu lásky a milosrdenství v takovém oboru se mi totiž dnes jeví stejně převratná, jako v dobách Starého zákona (oko za oko...) muselo působit učení Ježíše Krista (miluj svého nepřítel...). Příjemným překvapením pro mě pak byla fakta z historie oboru, kterými T. Sedláček dokládá, že dnešní negativní princip nebyl v ekonomii vždy samozřejmostí.

Zajímavým tématem, které z časových důvodů zmínil bohužel jen okrajově, je paralela Boha stvořitele člověka a světa s Člověkem jako stvořitelem umělé inteligence. Výtvarník nemusí poslouchat svého stvořitele, a také to nedělá. K údivu a mnohdy nelibosti stvořitele se často vymyká původnímu záměru a žije si vlastním životem. Ale stvořitel není ten, kdo své dílo ovládá, říká T. Sedláček. On

jej pouze vytvoří a se zájmem a láskou sleduje, bez ohledu na to, kam se dílo vyvíjí. Je rozdíl mít něco rád a něco milovat, říká. Láska nás přece nezřídka zachvacuje jakoby proti naší vůli. Je to něco, čemu se nedokážeme ubránit. Zlobíme se třeba na objekt své lásky, ale něco nás nutí odpouštět a znovu se k němu vracet, myslíme na něj, i když bychom rádi mysleli na něco jiného, nedává nám spát, ale jak se říká - nemůžeme si pomoci. Hospodin sám sebe definuje jako Boha žárlivě milujícího. A Tomáš Sedláček říká, že Bůh není člověku mentorem, ale nadevše ho miluje.

A znovu se mi vybavuje ta poslední, spodní kategorie, kterou Tomáš Sedláček vidí pod vším zjevným: Kategorie, kterou neumíme popsat, neumíme jí dát pravidla, která nás často nutí odpouštět či dělat věci zdánlivě nevýhodné a nesmyslné, kategorie, pro kterou máme výrazy jako „láska“ či „milosrdenství“. Láska, jako největší síla, kterou známe a kterou v dějinách lidstva jednou provždy definoval a vlastním životem i smrtí potvrdil Ježíš Kristus.

Přednáška Tomáše Sedláčka rozhodně nebyla z rodu konejšivých poplácávání po ramenu ve jménu společně konaného dobra, jak by člověk v křesťanském sboru právem očekával. Ani já jsem se hned se vším nesrovnala na místě. O to více mě to ale donutilo k přemýšlení. Mimo jiné o aplikaci dobra v oboru, kde bych to vůbec nepokládala za možné. Hned druhý den jsem si v knihovně půjčila knihu Tomáše Sedláčka „Ekonomie dobra a zla“ a dosud ji čtu. Je to náročná, velmi poučná četba. Setkání s autorem této knihy bylo pro mě nad obyčej inspirující.

Šárka Skaláková

Slova, ticho a duchovní vedení

Chceme-li se otevřít Božímu volání, první věcí, kterou musíme učinit, je vzít Písmo svaté a číst. Čtení Písma není tak snadné, jak se zdá, poněvadž v našem akademickém světě máme tendenci cokoli, co čteme, podrobovat analýze a diskusi. Avšak Boží slovo nás musí především vést ke kontemplaci a meditaci. Nesmíme slova rozebírat, nýbrž je spojovat v našem nejhlubším bytí; nesmíme si lámat hlavu, zda souhlasíme či nesouhlasíme, nýbrž uvažovat, která slova jsou řečena přímo nám, a přímo je spojovat s naším nejosobnějším příběhem. Nesmíme o slovech přemýšlet jako o možných námětech pro zajímavý dialog nebo písemnou práci, nýbrž být ochotni je nechat proniknout do nejskrytějších záhybů našeho srdce, dokonce i tam, kam dosud žádné jiné slovo nenalezlo cestu. Tehdy a jedině tehdy můžeme skutečně „slyšet a chápat“ (*Mt 13,23*).

Za druhé prostě potřebujeme tichý čas v přítomnosti Boží. I když chceme veškerý svůj čas učinit časem pro Boha, nikdy se nám to nezdaří, nevyhradíme-li minutu, hodinu, ráno, den, týden, měsíc nebo jakýkoliv jiný úsek času jen pro Boha samotného. To vyžaduje velkou disciplínu a riziko, neboť se zdá, že stále máme něco na práci, a „jen tak sedět“ a „nic nedělat“ nás často více ruší, než pomáhá. Žádná jiná cesta však neexistuje. Být nečinným a tichým v přítomnosti našeho Boha náleží k podstatě každé modlitby. Zpočátku často slyšíme svůj neukázněný vnitřní rámus hlasitěji než hlas Boží, což někdy velmi těžko snášíme. Avšak pomalu, velice pomalu objevíme, že čas trávený v tichu nás činí klidnějšími a prohlubuje vědomí sebe samých a Boha. Budeme-li těchto okamžiků zbaveni, velice brzo nám začnou scházet, a než si to plně uvědomíme, začne se v nás rozvíjet vnitřní pohyb, která nás povede stále více do ticha a blíže k onomu tichému bodu, kde k nám hovoří Bůh.

Kontemplativní četba Písma svatého a tichý čas v přítomnosti Boží patří k sobě. Slovo Boží nás táhne do ticha; ticho nás pro slovo Boží činí vnímavými. Slovo Boží proniká skrze hráz lidské mnohomluvnosti do tichého středu našeho srdce; ticho v nás otevírá prostor, kde může být slyšeno. Bez četby slova se ticho stává otupělým, a bez ticha slovo ztrácí svou obnovující sílu. Slovo vede k tichu a ticho ke slovu. Slovo se rodí v tichu a ticho je nejhlubší odpovědí na slovo.

Avšak slovo a ticho vyžadují vedení. Jak poznáme, že neklameme sami sebe, že si nevybíráme slova, která se nejlépe hodí k našim vášním, že nenasloucháme jen hlasu své vlastní představitivosti? Mnozí citovali Písmo a mnozí v tichu slyšeli hlasy a měli vidění, ale jen málo z nich našlo svou cestu k Bohu. Kdo může být soudcem svého vlastního případu? Kdo může určit, že jej jeho pocity

a porozumění vedou správným směrem? Náš Bůh je větší než naše srdce i mysl, a my jsme příliš snadno v pokušení z tužeb našeho srdce a spekulací naší mysli učinit Boží vůli. Proto potřebujeme průvodce, rádce, který nám pomůže rozlišit mezi hlasem Božím a všemi ostatními hlasy, přicházejícími z našeho zmatku nebo temných sil vymykajících se naší kontrole. Potřebujeme někoho, kdo nás povzbudí, jsme-li v pokušení všeho nechat, na vše zapomenout a jen tak zoufale odkráčēt pryč. Potřebujeme někoho, kdo nás odradí, když se pravděpodobně příliš zhurta řítíme nejasným směrem nebo hrdě spěcháme k mlhavému cíli. Potřebujeme někoho, kdo nám může poradit, kdy číst a kdy zůstat v tichu, nad kterými slovy přemýšlet, a co dělat, když ticho vytváří více strachu než pokoje.

První a téměř spontánní reakcí na myšlenku duchovního vůdce je tato: „Najít duchovního vůdce je velice těžké.“ To může být pravda, avšak alespoň částí tohoto důvodu nedostatku duchovních vůdců je skutečnost, že my sami na naše bližní tímto způsobem neapelujeme a nezveme je, aby se našimi duchovními vůdci stali. Jestliže by nebyli studenti neustále vyžadující dobré učitele, pak by nebyli dobří učitelé. Stejně tak to platí o duchovních průvodcích. Je mnoho mužů a žen s velkou duchovní citlivostí, jejichž vlohy zůstávají v nečinnosti, protože jsme je neoslovili. Mnozí by se totiž kvůli nám stali moudřími a svatými, pokud bychom je pozvali k tomu doprovázet nás při hledání modlitby našeho srdce. Duchovní vůdce nemusí být nutně inteligentnější nebo zkušenější než my. Je důležité, aby on či ona přijali naše pozvání k tomu, že nás povedou blíže k Bohu a vstoupí s námi do Písma a do ticha, kde Bůh hovoří k oběma z nás. Chceme-li skutečně žít životem modlitby a vážně se sebe samých ptát, co může být modlitbou našeho srdce, pak budeme rovněž schopni vyjádřit druh vedení, které potřebujeme, a najít někoho, kdo čeká na oslovení. Často objevíme, že ti, které požádáme o pomoc, skutečně dostanou dar nám pomoci a porostou v modlitbě s námi.

Bible, ticho a duchovní vůdce jsou tedy třemi důležitými průvodci při našem hledání toho nejosobnějšího způsobu, jak vstoupit do intimního vztahu s Bohem. Jestliže pravidelně rozjímáme nad Písmem, vyhradíme si určitý čas pro tiché pobývání v přítomnosti Boha a jsme ochotni předložit naši zkušenost se slovem a tichem duchovnímu vůdci, pak můžeme sebe samé chránit před pěstováním nových iluzí a otevřít cestu k modlitbě našeho srdce.

Henri J. M. Nouwen: Duchovní život jako cesta, přepsala Jana Cihlová

Lýra chotiněveská

Při bohoslužbě v Chotiněvsi jsme zpívali z evangelických zpěvníků, ale na lavicích před námi ležel i „Boratínský zpěvníček“. V souvislosti s jednou nedávno proběhlou akcí na něj při ohláškách odkázala i kurátorka sboru Alena Hálová, která náš zpěv doprovázela na keyboard – tak jsem se ji na něj zeptala.

Je to místní výběr z písní, které měla ráda zakládající generace tohoto sboru. Byli to volyňští Češi, kteří se sem po druhé světové válce přistěhovali z různých vesnic, zejména z Českého Boratína, na území dnešní Ukrajiny. Byly to hlavně rodiny vojáků 1. čs. armádního sboru Ludvíka Svobody, kteří se do armády hlásili dobrovolně. Přestože se v Čechách nenarodili, byli to velcí vlastenci a toužili po staré vlasti. Čechy – Československo – to byl pro ně domov a po všechny generace se snažili o návrat. Ale vzhledem k historickým souvislostem se jim to nedařilo, až právě po válce, kdy jim bylo československou vládou nabídnuto zdejší území bývalého protektorátu, kde žilo převážně německé obyvatelstvo a zůstalo to tu zde prázdné. Chotiněves je jedna z mála obcí, kde se podařilo udržet větší komunitu, protože snahou komunistické moci posléze bylo volyňské Čechy rozptýlit.

Ano, zdejší komunita tu měla dokonce takovou sílu, že si postavila kostel. Připomínám, že to bylo počátkem 50. let – skoro husarský kousek, ne?

Udávalo se to v atmosféře velkého poválečného nadšení, znamenalo to mnoho brigádnických hodin, které tu odpracovali nejen místní, ale i třeba faráři ze seniorátu. Reemigranti si svým zapálením získali velké sympatie a zapojila se prakticky celá církev, podpořila stavbu i finančně.

Jak to, že si toho establishment nevšiml?

Myslím, že to bylo tím, že ten velký útok na církve v 50. letech teprve začínal, a svou roli asi sehrálo i to, že představitelé moci očekávali, že reemigranti, kteří přišli z tehdejšího Sovětského svazu, budou s komunistickým režimem spolupracovat. To se ale nesplnilo, takže v dalších letech jsme ten útlak dostali pocítit i my. Měli jsme tu dvacet let chartistu, bratra faráře Zdeňka Bárty, kterému byl kvůli jeho občanskému aktivismu odebrán státní souhlas k vykonávání duchovenské činnosti. Sbor se tenkrát rozhodl, že ho tu chce mít dál, takže rodina Bártových dál bydlela na faře a uspořádání života sboru mělo svá specifika. Vyžadovalo to aktivnější přístup od jednotlivých členů, bohoslužby například vypadaly tak, že kdo k tomu měl jen trochu schopnosti, četl kázání (která připravoval br. farář Bárta). Mělo to samozřejmě i své negativní stránky – byli jsme pod drobnohledem komunistické moci, někteří členové sboru byli zváni k výslechům, často nám sem na bohoslužby zajížděli církevní tajemníci, dopadaly na nás různé represe, ale po celou tu dobu provoz sboru fungoval ve všech složkách, probíhala výuka náboženství, konaly se tábory, samozřejmě utajované...

Tohle ale vy nepamatujete?

Dobu bratra br. faráře Bárty, kdy jsme tu žili bez souhlasu, pamatuju, jako dítě jsem se těchto táborů už účastnila.

Utekli jsme od těch písniček.

Reemigranti si je přinesli s sebou jako součást bohoslužeb i jako repertoár pro (čtyřhlasý) sborový zpěv. Byly to písně většinou americké provenience, protože komunita na Ukrajině měla čilé korespondenční kontakty s komunitou Čechů v Americe, posílali si různé tiskoviny, například sborové časopisy v češtině, a součástí toho byly také tyto písně. Jsou to písně ze zpěvníků, které dnes už neznáme a nezpíváme z nich, Lýra Sionská a další, jak slýchám ještě od pamětníků, a náš zpěvník je výběrem nejoblíbenějších z nich. Někdy je zpíváme při bohoslužbách nebo je zařazujeme při zvláštních příležitostech.

Váš sbor působí jako živá komunita (na bohoslužbách nás v tu slunnou květnovou neděli bylo patnáct) – jak vnímáte naši „výpomoc“?

Musím říci, že náš sbor je dosti oslaben, chybí tu střední generace a ti nejstarší jsou devadesátníci, z nichž ne všichni jsou schopni chodit do shromáždění. V současné době jsme sbor uprázdňený, hledáme nového duchovního, ne všichni vydrží zapojovat se aktivně v době, kdy se faráři střídají a není tu jeden stabilní, takže někteří přestali pravidelně chodit, někdo se odstěhoval... Pomoc od

dejvického sboru je pro nás velikým povzbuzením, jsme rádi, že k nám jezdí nejenom faráři, ale i členové dejvického sboru a máme možnost načerpat inspiraci, když spolu můžeme hovořit a dozvědět se, jak to funguje v silných sborech, kde je větší účast než zde. Samozřejmě, jsme v pohraničí, i ta těžká historie, myslím, na nás pořád ještě doléhá, duchovní aktivity jsou tu v porovnání s jinými kraji dost slabé. Týká se to nejenom ČCE, ale i dalších církví. Je tady mnoho nevěřících, kteří s křesťanskou církví nemají vůbec žádnou zkušenost. Dokonce jsme se tu už vícekrát setkali s tím, že se někdo chtěl ve sboru nechat pokřtít nebo oddat a nemohl ve svém příbuzenstvu najít vůbec nikoho, kdo by mohl dělat svědka nebo kmotra, protože v žádné generaci se už nevyskytoval nikdo, kdo by měl nějakou zkušenost s křesťanstvím. Možná že je to tak i jinde, ale to je zdejší realita. Snažíme se čelit tomu otevřeností navenek, prostor kostela se dá pěkně využít k pořádání různých akcí, koncertů a podobně. Setkává se to s různým zájmem, záleží na hudebním vkusu...

Člověk z velkého města si asi nedovede tak úplně představit, že jít na koncert do Chotíněvsi neznamena jen dojít z domu, kde bydlím, do kostela na kopci, ale vypravit se v lepším případě autem z některé z okolních obcí nebo si – v horším

případě – ohlídat, abych se dostal/a autobusem nejen do Chotíněvsi, ale i odtud domů...

Spádové území chotíněveského sboru čítá asi šestnáct obcí včetně města Ústěk, který je v současné době kazatelskou stanicí. Máme tam sborový dům a připravený i byt pro faráře (dosavadní farářka bydlela ve svém soukromém domě zde v Chotíněvsi). Hodně jsme o tom teď v poslední době diskutovali a rozhodli jsme se, že uspořádání sboru trochu změníme. Bude racionálnější, když bude farář bydlet ve městě, čímž se celkově Úštěcko posílí i v misijním ohledu. Ústěk je vyhledávané město,

má zvláštní ráz, je tam zachované historické jádro, takže dnes je oblíbenou turistickou destinací, ale také se tam dá levně pořídit bydlení jak nájemní, tak i domy, a lidé toho docela využívají a stěhují se tam mladé rodiny. Dostupnost do Prahy se zlepšila a život se tam v souvislosti s generační obměnou vrací, takže máme naději, že takto může náš sbor získat posilu i z řad dnešních jenom sympatizantů nebo členů, kteří se občas nechají pozvat na akce pro veřejnost.

Tento rozhovor vznikl dva dny po jedné takové akci – letošní Noci kostelů. Jak v Chotiněvsi vypadala?

Snažíme se zapojit každý rok. Letos jsme měli hlavní program od 19 hodin, byl to literárně-meditativní večer, pro který sestra Jana Šimsová vybrala krásné úryvky z literatury různých žánrů spojené tématem křesťanských hodnot svoboda, naděje a víra, a to celé proložené zpěvem Truvérské mše.

Ebenova Truvérská mše je pro sóla, sbor, zobcové flétny a akordický doprovod (klavír, kytara, varhany). Takže zde funguje hudební soubor?

Oni se brání být nazýváni souborem, ale ano, je to místní skupina mládežníků. Část se jich sice odstěhovala, takže momentálně jsme v oslabení, ale na takové akce vždycky přizveme kamarádky – zpěvačky a doprovázíme takto slavnostní bohoslužby, někdy se nám podaří zazpívat i při jiných příležitostech a zvou si nás i obce tady v okolí, třeba na rozsvěcení vánočních stromků a podobně.

Když jsem vás viděla doprovázet zpěv při bohoslužbě, nepřekvapuje mě, že jste sbormistryně místního sboru. Máte hudbu jako profesi?

Jsem zdravotní sestra, hudba je můj koníček. A patří ke sborové historii. Můj dědeček Vladislav Vlk byl sbormistr, vedl zdejší pěvecký sbor prakticky po celou historii sboru, krátkou dobu ho pak řídil jeho syn a byl to sbor velmi početný. Jeho členové zpívali od mládí repertoár, který spojoval celou jejich generaci. S tou nejstarší generací pěvecký sbor skončil, ale my mladší – pár jednotlivců – jsme se v závěrečném období jeho působnosti zapojovali také, takže po určité pauze, kdy jsem sem dojížděla jen občas, se už několik let pokoušíme navázat na to s úplně jinou generací a s jiným repertoárem. Ale víme o síle sborového zpěvu, nebo vůbec o síle hudby při bohoslužbách, protože to sem přitahovalo lidi a zdejší pěvecký sbor byl v církevním prostředí známý, účinkoval například při různých husovských slavnostech, byli to velcí vlastenci a byli zváni na podobné akce v bezprostředním okolí. My se teď pokoušíme i v tomto smyslu tu historii povzbudit a přenést do podmínek současnosti.

Rozhovor vznikl po bohoslužbě 26. 5. 2019 v Chotiněvsi.

Wanda Dobrovská

Seriál o hospodaření sboru – část druhá – povinné odvody

Druhá část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černoorského. Za připravenými díly mohou následovat další – inspirované vašimi dotazy – s případným Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

Do skupiny povinných odvodů patří personální fond, celocírkevní a seniorátní repartice a nájem.

a) **personální fond** – mzdy farářů a ostatních zaměstnanců církve jsou, zjednodušeně řečeno, nějakým způsobem definovány mzdovými tabulkami. Zdrojem pro tyto účely jsou stále se tenčící příspěvky od státu (ze zákona, nikoliv svévolně) a právě personální fond. V roce 2030 skončí příspěvky na platy od státu úplně a faráře si budeme muset platit sami. Z personálního fondu. Kdybychom našim farářům, s plným vysokoškolským vzděláním, přisoudili hrubý plat 30 tis. Kč (v roce 2030 !!), potřebujeme, jako zaměstnavatel, částku 40 tis. Kč měsíčně. Abychom odvedli povinné odvody za zaměstnance státu. Zaokrouhleně půl milionu ročně. Bude to ale plat motivující mladé faráře s rodinou k tomu, aby vstoupili do farářské služby? To je ovšem téma na jiný článek. Výše personálního fondu v daném roce je přesně dána a odvod příslušné částky je povinný.

b) **repartice** – naše církve je spravována presbyterně-synodním způsobem. Základní jednotkou je farní sbor, následuje seniorátní sbor a povšechný sbor (laicky řečeno „celá církev“). Každý z nás je tedy členem farního sboru, ale také logicky členem seniorátního sboru a povšechného sboru. Část našich příspěvků (saláru) a darů je tedy odváděna na nadřazené úrovně. Formou seniorátních a celocírkevních repartic. Výše repartic je přesně dána a odvod příslušné částky je povinný.

c) **nájem** – náš sbor nevlastní žádnou nemovitost. Kostel a faru – tedy sborové místnosti – máme pronajaté v domě, který má svého vlastníka a tomu platíme nájem. Farní byt, který je obvykle součástí fary, máme rovněž pronajatý ve stejném domě. Výši nájmu určuje vlastník domu a odvod příslušné částky je povinný.

V letošním roce odvedeme (zaokrouhleno)

personální fond 193 tis. Kč

repartice 85 tis. Kč

nájem 250 tis. Kč

Z **1,380 mil. Kč** jsme minule odečetli **180 tis. Kč**, dnes odečítáme **528 tis. Kč**. Pro potřeby sboru zůstala částka **672 tis. Kč**.

Příště – energie.

Ze života sboru

Narozeniny J. Proskové

Konfirmandi za mřížemi

Nešpory - ukončení nájmu farnosti sv. Gotharda

Vaření polévky pro bezdomovce: naše polévková parta si společné vaření užívá

Kalendář na červenec a srpen 2019

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	7. 7. s VP	P. Ruml (M. Trgalová Chotiněves)
	14. 7.	Jakub Malý (M. Trgalová Jarov)
	21. 7.	M. Trgalová
	28. 7.	P. Ruml
	4. 8. s VP	M. Trgalová
	11. 8.	G. Reinighaus
	18. 8.	M. Trgalová (P. Ruml Chotiněves)
	25. 8.	P. Gallus (faráři – tábor Křižlice)
	1. 9. s VP	P. Ruml - rodinná s dětmi
8. 9.	P. Ruml (M. Trgalová Chotiněves)	
Rodiny	29. 6. – 6. 7. rodinná rekreace Rakousko	
Děti	24. 8. – 31. 8. tábor s dětmi Křižlice	
Staršovstvo	5. 9. v 19:00 hod.	
Nedělníci	21. 7. a 18. 8. (po bohoslužbách cca v 10:30)	
Dovolená faráři	P. Ruml 29. 7. – 15. 8. (5. 8. – 15. 8. zastupuje P. Pokorný, FS Střešovice) M. Trgalová 8. 7. – 11. 7. a 24. 7. – 2. 8. (29. 7. – 2. 8. zastupuje L. Ridzoňová, FS Střešovice)	
Ostatní pravidelné aktivity	po prázdninách	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 25. 8. 2019.

Záříjové číslo vyjde 1. 9. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
 Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Libov
 tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
 tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
 tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangelnet.cz>, č. ú. **2400319773/2010**
 var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Rekreace

je krásné slovo, protože se vztahuje k nádhernému času. Doufám, že jste, milí čtenáři, během léta takový čas aspoň chvíli mohli prožívat. Patří k údobí života, kdy končí práce, zaběhané všední zvyky a povinnosti, a začíná volno, svoboda.

Už třicet let si zvykáme ve společenském prostoru – potom, co jsme nabyli svobody od minulého režimu, který svobodu bral – že svoboda, volný prostor, velké možnosti přinášejí také neobvyklé potíže. Volno se má totiž naplňovat obsahem, a to občas dře.

Jak se vám vydařilo vaše léto, rekreace; jak se vám podařilo vyplnit vaše vzácné volno v osobním životě? Já se vždy při letní dovolené opájím nádherou, bohatstvím, blahobytem, komfortem, pohodlím a vším, co naše Evropa plně poskytuje, a nemohu se toho nabažit. Vždycky mě ovšem bleskne hlavou, zvláště při návštěvě přeplněných obchodních domů, zdali té vši „náplně“ není až moc. A hned tu zneklidňující myšlenku zaháním a napomínám se. Není to nějaká křesťanská nemoc, že se neumíme po-radovat na tisíc procent, ale hned se ozve nějaká brzda, která alespoň kousek každého štěstí hned zakalí? Copak musí každá krása tvoření života, jeho plnění, cinknout okamžitě trochou znepokojení?

Slovo rekreace v sobě skrývá význam tvoření a stvoření; ozývá se z něj odkaz na toho největšího Creatora, kterému všechnu tu pře/nádhru světa a stvoření připisuji. Vždycky i v cizině si najdu místo, kde Stvořiteli poděkovat, byť z cizích bohoslužeb třeba rozumím pramálo. A letos jsem si říkal, že vlastně každá neděle, každé bohoslužby jsou takovou hodinovou rekreací. Hodina volného času se plní obsahem, jehož osnovu tvoří evangelium, tedy česky dobrá zpráva, a v písničkách, modlitbách, čtení z Bible, v kázáních i svátostech setkávám se s Creatorem. No, není to krása? Je, jenže i z té nejlepší Boží zprávy nám občas do našeho opojení z Boží lásky a přítomnosti cinkne znepokojení. Evangelium umí být občas velmi naléhavé, konstruktivně znepokojivé, tvořivě radikální. Copak ani v tom kostele nemůže mít člověk aspoň hodinu klidu?

Obsah

Rekreace.....	1	Libiš.....	9
Nová agenda ČCE. Večere Páně.....	2	Seriál o hospodaření sboru – část třetí – energie	11
SCHEA.....	5	Za dobrodružstvím do Banátu.....	13
Dejvičtí na sborové dovolené	7	Oznámení.....	15
		Kalendář na září 2019.....	16

Čas našich letních rekreací jsme mohli tvořit podle našich představ, bylo jsme stvořiteli náplně času. Koncem srpna ovšem doba tvoření nekončí. Naopak – zdá se, že nás čeká ve společnosti po třiceti letech velké znovu-tvoření obsahu svobody a demokracie. Někdo se vrací do své práce, někdo nastupuje do nové. Tak i tak od nás šéfové očekávají naše tvoření ze znovu obnovených sil. Také doma v rodinách se má všechno vrátit to zajetých kolejí, které ovšem nebudou stejné jako před prázdninami; děti povyroستly, změnily školu atd... Všude budeme znovu tvořit. A docela právem očekáváme, že to často nebude vůbec žádná selanka, jen pokoj a klid.

Přeji nám vše dobrý školní rok, sezonu, do které vstupujeme i v našem sboru, v naší velké rodině bratří a sester. I zde budeme muset tvořit, stávat se tvůrci a „plniči“ prostoru. Ať se nám to všem daří. Nenechme si ujít ty nejkrásnější rekreace, které máme k dispozici každou neděli (i last minute ☐ ☐ I když nás občas evangelium znepokojí, přece jen ta hodinka „tvoření“ se Stvořitelem je velkým štěstím a privilegiem. A když i na nich pokoj střídá znepokojení, ať je ono inspirací k nějakému našemu dalšímu tvůrčímu činu.

Pavel Ruml

Nová agenda ČCE. Večeře Páně.

Staršovstvo prakticky celou první polovinu letošního roku probíralo návrh nové Agendy naší církve, který byl předložen synodu v roce 2018 a o jehož přijetí by měl, po prodiskutování ve sborech a v seniorátech, rozhodnout synod v příštím roce. S tím se svezla i otázka účasti dětí při Večeři Páně, které se nová Agenda také dotýká.

Na vysvětlenou, co to Agenda je. Zjednodušeně řečeno, Agenda podává vzory bohoslužebných pořádků (bohoslužebné formuláře) pro různé typy shromáždění. Sleduje přitom dva cíle: (i) shrnout žitou praxi ve sborech, a (ii) doporučit pokud možno jednotící uspořádání bohoslužeb v celé církvi. Definitivní slovo v jednotlivých sborech ovšem mají staršovstva a kazatelé, kteří dosud mnohdy kombinují prvky jednotlivých formulářů. Odpovídá to často vychvalované jednotě v různosti. Myslím, že i proto nová agenda zredukovala počet formulářů. Agenda sice nemá váhu církevního zřízení nebo řádů, jde jen o doporučení, ale je třeba ji brát vážně a pokud možno jí přizpůsobit zavedené způsoby v jednotlivých sborech. Z celého pořadu bohoslužeb se zaměříme na doporučení, která se týkají večeře Páně a zvyklostí v našem sboru.

Vyznání vin a vyznání víry. Určitě jsme si všichni všimli, že br. farář od května zkouší zařadit vyznání hned za vstupní modlitbu. Podobně se děje i v dalších

sborech. Je to v duchu nové Agendy, jež vyznání jasně odděluje od přípravy k VP a přesouvá je do úvodní části bohoslužeb. (Ona to doporučuje – byť bez valného dopadu – již stará Agenda z roku 1983.)

Oddělením vyznání od ústřední části VP se navazuje na starokřesťanskou tradici, na katolické oddělení dvou svátostí – zpovědi a přijímání – a na praxi v našich reformovaných sborech (minimálně některých) v polovině 19. století. Po pravdě řečeno, zaběhnuté propojení vyznání a VP v ČCE je ve světě ojedinělé, dokonce švýcarská reformovaná agenda upozorňuje, že pokládat vyznání hříchů za klíč k večeři Páně a za povinný požadavek před vysluhováním je chybné.

Zatím jsme nepřistoupili na doporučení, aby se vyznání stalo součástí každých bohoslužeb, nejen těch, při kterých je vysluhována VP. Na staršovstvu zazněly obavy, aby pravidelným opakováním vyznání se toto nestalo jen odříkávanou formulí. Na druhé straně modlitba Páně je pravidelnou součástí našeho života a nemyslím, že by tím zevšedněla. Proč tedy do úvodní části bohoslužeb nezabudovat druhý všeobecně známý liturgický text, Apoštolské vyznání víry?

Slova ustanovení VP. Třebáže již stávající Agenda uvádí možnost použití textů Mt 26,26, L 22, 19 nebo 1 K 11, 23-25, v církvi je zaběhnuté použití epistolního textu. Jak my starší pamatujeme, nedávno, ještě před 30 lety se četl i Pavlův dovětek (v. 27) o nevhodném užívání. Nová Agenda výslovně jmenuje evangelijní a epistolní ustanovení jako rovnocenná. Může se zdát, že jde o nepodstatnou drobnost, ale myslím, že tomu tak není, podíváme-li se na kontext. V synoptických evangeliích (viz též Mk 14, 22-24) není zmínka o tom, kdo se má/může VP zúčastnit. Pokud čtu evangelia dobře, účastnil se jí i Jidáš. Podle Lukáše Ježíš říká: „Čiňte na mou památku“ - bez jakýchkoliv podmínek (předchozí příprava se zpytováním svědomí a usmiřováním se, konfirmace, křest, ...). Janovo evangelium sice neobsahuje obdobné ustanovení VP, ale dotýká se jí oddílem J 6, 51-58, na které měla sestra farářka začátkem srpna výborné kázání. Tento text, a rovněž Pavlův dovětek, dávají VP závažnější význam a posouvají ji do polohy, v podstatě formující tradiční církevní chápání i praxi.

Kalichy a kalíšky. Problém kalíšků jsme řešili před 10 lety a od té doby se v našem sboru stala samozřejmostí. I mnohé další sbory kalíšky, v té či oné formě, používají. Proto ze zarážející, že autoři nové Agendy tuto věc ani slovem nezmiňují. Je to proto, že ji považují za marginální, technický detail? Na druhé straně zdůrazňují vhodnost přijímání v kruhu a hned na dvou místech připomínají význam „přijímání z jednoho chleba a z jednoho kalicha“. Při projednávání Agendy na staršovstvu jsme se tomuto jejímu aspektu vyhnuli. Nebo je v pominutí kalíšků záměr autorů Agendy? V každém případě myslím, že v tomto ohledu naši praxi měnit nebudeme.

Účast dětí na VP. Agenda doporučuje, aby se děti z nedělní školy vracely na přímluvné obecenství nebo alespoň k VP, které by se měly zúčastnit s celým sborem a „podle místní praxe přijímat víno a chléb nebo dostávat požeňání“. Cestu k tomu otevřelo vyjádření 4. zasedání 31. synodu z roku 2006, které bylo v úplném znění otištěno v minulém čísle Souterrainu. Po pravdě řečeno, otázkou účasti nekonfirmovaných dětí na VP se naše církev zabývala již kolem roku 1970, kdy se příslušné změny církevního zřízení řešily i na našem staršovstvu – tenkrát bez podpory. Otázka přišla na pořad staršovstva znovu, jednalo se o ní na schůzích od června 2006 do ledna 2007 na základě synodního materiálu. Vyjímám ze závěrů formulovaných v zápisech z lednové a únorové schůze: (i) „u křtění po narození lze přistupovat k VP na základě veřejného přiznání se ke křtu. To se děje při confirmaci nebo po předchozím rozhovoru s kazatelem a po potvrzení staršovstvem“, (ii) „předpokladem je schopnost osobního vyznání účastníka“, a dále (iii) většina přítomných se vyslovila proti tomu, aby v případě dětí se přijímání omezilo pouze na chleba.

Rozhodnutí staršovstva se tedy dílem shodovalo s doporučeními synodu, ze kterého pro připomenutí vypichuji tyto body: (i) „pokřtěné děti se VP účastnit mohou a mají“, (ii) „dětmi, které o to požádají, je možno VP podávat v plné podobě chleba i vína“ ... „mělo by jít o vlastní žádost dítěte, byť třeba podanou prostřednictvím rodičů“, (iii) „o požadované úrovni přijímajících, ať mravní či mentální, tu není řeč“ (rozuměj v Písmu, u Pavla), (iv) „staršovstvu přísluší rozhodovat o tom, kdo se ... může účastnit VP. To se týká i dětí před confirmací“, (v) „je důležité rozlišit mezi pozváním a připuštěním k účasti na VP“. Tolik obecně.

O účasti dětí v dejvickém sboru. Nebylo příliš šťastné, že o tehdejší rozhodování staršovstva se sbor dozvídal jen velmi stručně ze zkrácených zápisů ze schůzí. Slibovaný článek v Souterrainu, který by závěry rozhovorů shrnul a zpřístupnil všem členům sboru, se nikdy neobjevil. Je i to důvodem toho, že během následujících více než 10 let nikdo ze sboru neprojevil o vysluhování VP dětem zájem? Víme, že aspoň v jednom případě se dítě z našeho sboru jinde VP zúčastňovalo, aniž by o tom rodiče mluvili. Nemyslím, že by to bylo z ostychu, spíš bylo projevem moudrosti nedomáhat se něčeho, co v dejvickém sboru nebylo zvykem.

Dnes je situace jiná a celá církev, i náš sbor je otevřenější novotám. Mnohé kroky k účasti dětí na VP již byly učiněny. Teprve dnes se naplňuje jedno z doporučení synodního materiálu, totiž že děti by „především měly být vysluhování VP přítomny“. Tedy, děti se na VP vracují z NS, dostávají požeňání, některé sdílejí s rodiči chléb. To již je skutečností. Je otázka, zda postoupit dál, v intencích

starého rozhodnutí staršovstva, nebo jej pozměnit/rozšířit? Chceme, že i když rozhodnutí přísluší staršovstvu, aby všichni členové byli o tomto rozhodování informováni a měli možnost sdílet vlastní názory.

Summa summarum. Rozhodování o podobě VP je náročné, týká se celého sborového společenství. I když se ve staršovstvu snažíme proniknout k jádru věci, snadno sklouzáváme k jednodušším problémům technického rázu, a tak se tak trochu točíme v kruhu. (Řešíme věk dětí, které by se mohly účastnit VP, nebo to, zda je ta kapka vína neohrozí a zda uvažovat o šťávě, čisté vodě atd.) V tomto směru by nám pomohla odezva ze sboru. Jak VP ve sboru vnímáme? Myslím, že to bychom si měli ujasnit dříve, než se pustíme do nějakých praktických reforem nebo do rozhodování, co z nové Agendy přijmeme za své (a co ne). A proto: nerozpakujte se zapojit a využijte zejména osobní rozhovory s presbytery, bude to jen dobře.

Jan Mašek

SCHEA

Vítku, gratulujeme k ukončení kurzu a získání osvědčení o způsobilosti ke službě kantora. Jak dlouho váš kurz trval?

Seminář církevní hudby evangelické akademie (SCHEA) je tříleté studium, které se otevírá jednou za tři roky. Začalo to v dubnu 2016 přijímacími zkouškami v oborech zpěv, hra na klavír/varhany a hudební teorie. Samotná výuka začala v září 2016 a každý rok se v červnu zakončoval zkouškami. Během kurzu jsem jednou měsíčně dojížděl na jeden den do Olomouce, kde byla výuka sbormistrovství s bratrem Ladislavem Moravetzem – vedoucím semináře a celocírkevním kantorem ČCE - a Michalem Vajdou – sbormistrem Českého akademického sboru. Dále jsme měli výuku varhan a ve druhém ročníku i výuku zpěvu s lokálními lektory. Dvakrát do roka jsme se pak zúčastnili sbormistrovského kurzu v Bystřici pod Hostýnem, které byly zakončené koncertem pro veřejnost.

Z čeho všeho se zkoušky dělaly?

V prvním ročníku jsme se měli na varhany naučit deset písní z Chorálního a tři skladby z různých období. Kromě toho jsme měli zazpívat tři písně. Ve druhém ročníku jsme měli hrát asi dvanáct písní s Chorálním, ale naučit se je i v jiných předepsaných úpravách, abychom mohli každou sloku hrát jinak. Dále jsme se museli naučit deset jednodušších skladeb zahrát z partitury, zazpívat všechny hlasy a umět je zadirigovat. Ve třetím ročníku jsme hráli další tři skladby z různých období a sedm složitějších skladeb připravených na

dirigování. Nakonec jsme měli čtvrt hodinový pohovor s bratrem synodním seniorem. (Více informací o kurzu, ale i o významu hudby v naší církvi mohou zájemci získat z publikace **Církev zpívající** od Ladislava Moravetze, která vyšla v Kalichu v roce 2018.)

Kolik vás jej absolvovalo a jaká jste byla parta? Máte nějaké společné silné zážitky?

Přijímacími zkouškami nás prošlo 14. Po třech měsících to jedna studentka vzdala a tím se náš počet snížil na 13. Tolik nás i absolvovalo, i když ne v původní sestavě. Ještě jedna studentka odešla na mateřskou dovolenou a jiná se po třech letech vrátila, aby kurz dostudovala.

Parta jsme byla, myslím, dobrá. Vzhledem k náročnosti studia jsme se snažili si vzájemně pomáhat. Navštěvovali jsme se doma a společně jsme vymýšleli, jak dirigovat různé pasáže. Někdo spravoval naši databázi not. Já jsem dělal počítačovou sazbu ručně psaných not, aby byly čitelné a někdo zase nosil na olomoucké soboty občerstvení. Zážitky bych vybral asi tři. První sobota, kde jsme měli hned nacvičit během dvou hodin dvě čtyřhlasé skladby, abychom je zazpívali na odpolední pobožnosti, a zpěv na bohoslužbách v Olomouci, kde jsme si pod vedením Lothara Mohna mohli vyzkoušet i dvě písničky na chórové zvony. A samozřejmě závěrečné slavnostní bohoslužby ve sboru ČCE Brno I, kde jsme kurz zakončili. (Část těchto bohoslužeb lze vyhledat na youtube.com při zadání hesla *Slavnostní zakončení vzdělávání SCHEA ročník 2016 - 2019*)

Na co budeš nejraději vzpomínat?

Na olomoucké soboty s dobrými svačinami, milými lidmi z celé republiky a zajímavou hudbou.

Co z církevní hudby tě nejvíc bere za srdce (období, autor, jednotlivá skladba)?

Asi záleží, jakou mám zrovna náladu. Obecně mám rád romantismus a baroko a dále anglikánskou církevní hudbu. Také se mi líbí moderní církevní hudba například od Petra Ebena nebo Malcolma Archera.

Můžete nějak pod vedením církve svá studia dále rozvíjet, nebo je to vrchol v našem systému výchovy nových kantorů?

V církvi se pořádají kratší kurzy – varhanní v létě a sbormistrovský na podzim a koncem zimy. Na těchto kurzech můžeme své vzdělání rozšiřovat a jsou otevřeny pro kohokoliv. Pak se ještě konají setkání absolventů SCHEA, která

pomáhají nezapomínat to, co jsme se naučili.

Jaké ty máš plány, jak bys rád církvi sloužil?

Určitě hudbou. Jiná oblast mne teď příliš nenapadá.

A jak ve sboru, který tě na tvých studiích podporoval. Víš, že v našem „muzikálním“ sboru je ve tvém oboru velká konkurence, najdeš si nějakou svoji parketu? Najdi si ji, přeji to!

Nejprve bych chtěl našemu sboru poděkovat za finanční podporu (platba ročního poplatku) a možnost cvičit ve sboru na varhany. Rád bych se zaměřil více právě na varhanní doprovody. V našem sboru opravdu je velká konkurence, jinde ale tolik dobrých varhaníků nemají, tak se snažím nabídnout se k doprovodu, když jdu někam na návštěvu. Hraní tam je jednodušší, protože nejsou lidé zvyklí na tak vysokou úroveň, jako je v Dejvicích. A myslím, že jsou tolerantnější vůči tomu, když sáhnu vedle. Nyní se snažím trénovat nějaké často zpívané písně. Bohužel neumím nacvičit píseň rychle, tak musím trénovat do zásoby a repertoár si udržovat.

Těšíš se na nový církevní zpěvník?

Celkem se na něj těším. Bude tam hodně nových písní a nových stylů.

Která píseň ze Svítá, EZ a Dodatku je ti nejmilejší? Jsem zvědav, zdali jednu máš, anebo to bude plejáda?

To je těžké říct. Líbí se mi řada písní, ale jde tam hodně o to, jestli jsou správně nebo zajímavě interpretované. Jedna píseň se dá zahrát mnoha způsoby. Některé jsou zajímavější a některé méně. Žalmy mám třeba rád ve svižnějším tempu a rytmicky hrané. Líbí se mi také píseň *Hrad přepevný* ve verzi A, kterou nezpíváme. Je taková rytmičtější.

ptal se Pavel Ruml, odpovídal Vít Henych

Dejvičtí na sborové dovolené

Ve dnech 29. 6. až 6. 7. proběhla už čtrnáctá sborová dovolená ČCE v Dejvicích a již potřetí v řadě se konala v Tyrolských Alpách v okolí Wörglu na krásném statku obklopeném horami.

Předně děkujeme faráře Magdaléně Trgalové, farářovi Pavlu Rumlovi a jejich rodinám za obětavost a trpělivost při náročné organizaci a všem členům za týmového ducha. Akce se zúčastnilo celkem 48 lidí, z toho neuvěřitelná třetina dětí plus jedno všemi chované miminko.

Zde je pro potěšení čtenářů pár střípků z mnoha nesčetných dojmů:

Všechny skupinově připravované večere byly skvělé, například nedělní se podobala spíše vepřovým hodům: dva druhy masa, bílé i červené zelí, maso jako dort... Předcházela legrační odrhovačka, kterou jsme si společně radostně zazpívali. Po menší přestávce následovala bohoslužba s večeří Páně a osobními přímluvami účastníků pobytu. Nesla se ve znamení pokory, svornosti a dobré vůle mezi více či méně známými lidmi na společné akci - díky Ti Pane Náš. Neboť myšlení vede k činům...

V pondělí jsme vyrazili do vyšších poloh jednou z bezplatných lanovek (lanovky, aquapark a autobusy byly v ceně našeho pobytu). Už v její kabině se nám otevřel úchvatný pohled na široké údolí lemované horskými velikány. Vrcholky majestátních hor a dechberoucí výhledy nebraly konce ani při příjemně procházce po hřebeni a někteří z nás včetně dětí dokonce za poledního žáru jeden z vrcholů hravě zdolali. Děti si také pohrály v dřevěné vesničce, házely podkovou a šplhaly po stromech tak obratně, že by jim i kočkodani mohli závidět. Pondělní večerní zamyšlení zahrnovalo hereckou etudu a bylo na motivy věčného napětí mezi Marií a Martou. Vybidlo nás k omezení každodenního starání ve prospěch ostatních lidí v souladu s Duchem Svatým.

V úterý jsme navštívili rozsáhlý skanzen lidových staveb tyrolského venkova. Tam jsme mohli my i naše ratolesti sledovat postupný vývoj architektury a představit si alespoň částečně kruté životní podmínky lidí v dobách nevolnictví a negramotnosti, skokový nárůst vzdělanosti za vlády Marie Terezie a výrazný pokrok, který započal s příchodem prostornějších domů současného typu.

Ve středu jsme vyjeli dvoustupňovou lanovkou do výšky 1850 m. n. m., odkud se domy jevily jako krabičky od sirek, silnice jako nitky a auta jako mravenečci. Kochali jsme se stráněmi porostlými růžovou záplavou azalek a další vzácnou alpskou květenou. - Řečeno slovy básníka: „Ó, jak mocný je Bůh, když stvořil tak krásnou zemi“.

Po výletech jsme si užívali výjimečně rozmanitého a příjemného vybavení aquaparku ve Wörglu - venkovního přiměřeně vyhřátého bazénu s výhledem na hory, vířivek, lehátek ve stínu, vnitřního bazénu s mohutným „mořským příbojem“, restaurace, bazénu se slanou vodou a saunou v budhistickém stylu s báječnou relaxační místností obklopenou zelení a jezírkiem.

Rovněž proběhl turnaj ve stolním tenise a hrál se stolní fotbal..... Podobným způsobem byl vyplněn i zbývající čas našeho pobytu.

A tak jsme se měli letos v Alpách...

Lenka Strouhalová

Libiř

Začátkem října se chystáme na sborový výlet do Libiře, kde v průběhu loňského a letošního roku uskutečnili gruntovní opravu modlitebny, která je jednou z nejcennějších tolerančních památek v Čechách. Tak několik slov o tamějším sboru a Libiši vůbec.

Libiř leží na levém břehu Labe v sousedství Neratovic. Podle pověstí jde o jedno z nejstarších obcí v Čechách, údajně letní sídlo kněžny Libuše. Před třicetiletou válkou se celé okolí hlásilo k utrakvismu. To může být jedním z důvodů, spolu s inspirací z Prahy, proč se po vydání Tolerančního patentu zdejší evangelíci začali hlásit k augšpurskému (luteránskému) vyznání a ne jako členové budoucích sborů na pravé straně Labe s větší bratrskou tradicí (viz Mladá Boleslav) k vyznání reformovanému.

První přihlášky se začaly scházet už 9. února 1782. Obřístevská vrchnost, hrabě Věžník, byl zprvu vzniku sboru příznivě nakloněn, dokonce slíbil, že se postará o duchovního. Jenže vše nakonec dopadlo jinak. Na Josefa Plocka z Byškovic, vůdčí osobnost sboru, se obrátil podhajský mlynář Jan Stárek, který měl ze svého pobytu v Sasku zkušenost s tamní církevní praxí, a vysvětlil nejprve Plockovi a pak i shromáždění, jak vypadá luteránská liturgie. Následně se celý sbor rozhodl přehlásit k helvetské konfesi. Je zajímavé, že Stárek, který se o tuto změnu zasačil, posléze konvertoval zpět ke katolické církvi.

Příklon k reformované orientaci rozlítil hraběte Věžníka, který se od té chvíle stal nepřítelem sboru a činil místním evangelíkům všemožná příkoří. Odmítal přijímat přihlášky dalších členů sboru a všemožně se snažil zabránit vzniku sboru v Libiši. Když 29. května 1783 do Libiře přijel maďarský kandidát kazatelského úřadu, Ján Végh, vykázal jej z Libiře nejprve do Byškovic a pak do Korycan a zasadil se o to, aby kouřimský krajský úřad Véghovi zakázal kázat, vysluhovat svátosti a konat služebnosti. S podobně zarputilým odporem ze strany mělnické vrchnosti se setkali evangelíci sousedního sboru v Mělnickém Vtelně. Když byl den po svém příjezdu ze Vtelna vykázán tamější pastor Samuel Oros, uchýlil se i s rodinou na noc a několik dní k Véghovi, což se stalo záminkou k dalším perzekucím. Nicméně oba kazatelé vytrvali. Měli také štěstí na představitele obou sborů, kteří za nimi stáli, Plocka v Libiši a Jana Vaňka ve Vtelně. Po řadě neúspěšných jednání s vrchnostmi, příslušnými krajskými úřady i guberniu se nakonec Véghovi a Orosovi podařilo dosáhnout osobního slyšení u císaře Josefa II, který jim dal za pravdu a rozhodl o ustavení sborů v místech, které si zvolili sami evangelíci, tedy v Libiši a ve Vtelně. V Libiši se tak začalo se stavbou modlitebny 27. dubna 1789 a 30. listopadu 1792 byla dostavěna. (Vtelno bylo šťastnější, přes

všechny ústrky tam probíhala příprava na stavbu modlitebny hned od začátku, a tak byla otevřena už v roce 1787. K povzbuzení vtelenských také jistě přispěla osobní návštěva Josefa II ve Vtelně.)

Ján Végh byl mimořádnou osobností. Osobně dohlížel na výstavbu a výzdobu modlitebny. Od něj pocházejí biblické citáty na stěnách a zábradlí krucht, nejen v češtině, ale i maďarsky nebo hebrejsky. Mimo různé další spisy založil Pamětní knihu libišského sboru, na jejímž titulním listu se prvně - jako erb církve libišské - objevil symbol knihy a kalicha, záhy převzatý vtelenským a pak i dalšími sbory a dodnes používaným symbolem naší církve.

Végh byl také patronem pražských reformovaných evangelíků, se kterými byl v pravidelné korespondenci od roku 1803, kdy se neúspěšně pokusili o vytvoření samostatného, druhého pražského sboru vedle sboru v Truhlářské ulici. V letech 1808 – 1816 dokonce došlo k přivtělení pražských reformovaných evangelíků jakožto filiálního sboru k Libiši. Ostatně, i později, po vzniku klimentského sboru v r. 1846, byl tento zprvu administrován z Libiše.

Ján Végh byl v roce 1811 povolán za kazatele do Nebužel, kde působil do své smrti v roce 1830. Do Libiše se však nakonec vrátil: vzhledem k neuspokojivému stavu nebuželského hřbitova byly hroby Véghovy rodiny i dalších maďarských kazatelů začátkem 21. století přeneseny z Nebužel do Libiše. Jsou poblíž vchodu do kostela.

Po Janu Véghovi se v Libiši vystřídalo 13 kazatelů včetně dnešního Miroslava Pfana. Přimo po Vághovi to byli další dva Maďaři, Štěpán Basca a Štěpán Beréty, pak Véghův syn Josef. Mezi dalšími nacházíme tři faráře z rodu Fleischerů. Zvláštní zmínku si zaslouží dva faráři již sloučené ČCE. Břetislav Hladký zde sloužil celých 41 let a po něm v letech 1966-1974 Jakub Trojan, známý mj. tím, že pohřbíval Jana Palacha. Jan Palach ze Všetat byl členem libišského sboru, jeho památka je zde stále živá a připomíná jej i označení jeho místa v modlitebně.

Toleranční modlitebna vydržela beze změny až do roku 1904, kdy proběhla její první generální oprava a byly opatřeny nové varhany a kamna. Přesto, již koncem 19. století se vážně uvažovalo o jejím nahrazení reprezentativním chrámem (viz Krabčice), jehož plány se dochovaly ve sborovém archivu. Naštěstí z těchto záměrů nakonec sešlo. V areálu modlitebny stávala také stará škola a fara z toleranční doby, ty jsou dnes zbořené, nová fara (přes ulici) je z r. 1888.

Vedle toleranční modlitebny má Libiš i další unikátní památku. Je jí katolický kostel sv. Jakuba většího. Stavba pochází z poloviny 12. století, prý stojí na místě původního pohanského chrámu, a je dílem v románském, dílem v raně gotickém slohu. Z druhé poloviny 14. století pocházejí fresky a malby na dřevěném stropě. Na špici věže je umístěn plechový kohout, snad svědectví toho, že kostel byl nějakou dobu užíván k husitským a později bratrským bohoslužbám.

V okolí Libiše se nachází i další památky. Jednou z nich je Štěpánská most, postavený r. 1912 na místě prastarého přívozu. Má unikátní konstrukci a od roku 1958 je chráněnou technickou památkou. Při povodni v roce 2002 byla sice mostovka nad vodou, ale příjezdové silnice byly zalité a také obec Libiš byla značně poničena. Na předmostí stojí od 15. století zájezdní hostinec, ve kterém plánujeme oběd.

Další pamětihodnost je v sousedním Obříství (asi 1 km po proudu od mostu). Tam sice není nic k vidění, ale r. 1840 zde byl spuštěn na vodu první český parník „Bohemia“. Ten pak v letech 1841-1849 zajišťoval pravidelnou osobní dopravu mezi Drážďany a Obřístvím, odtud se do Prahy pokračovalo dostavníky. Později, po zřízení železnice, plavba postupně ustala. Sasko-česká paroplavební společnost provozovala také nákladní dopravu po Labi, a to až z Hamburku, ale jen do mělnického přístavu. Po celé délce Labe byl na dno řeky položen řetěz, který byl pomocí dvou hřidelů protahován lodí, tím byla zajištěna stabilní plavba nezávisle na proudu. Řetězová parolod' obvykle utáhla 6 až 10 vlečných lodí.

Pokud jde o Obříství, připomeňme si, že zde nějakou dobu žili Svatopluk Čech a Bedřich Smetana.

Doufáme, že se sborový výlet vydaří.

Jan Mašek

Seriál o hospodaření sboru – část třetí – energie

Třetí část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Za připravenými díly mohou následovat další – inspirované vašimi dotazy – s případným Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

Dobré a zároveň trochu bolavé téma. Tady jsme všichni „doma“. Máme svého dodavatele elektřiny, plynu, toho nejlepšího. Rozumíme tomu, umíme poradit. Opravdu?

Sborové prostory a byt používají „firemní“, nikoliv soukromé tarify. Pro dodavatele jsme prostě firma, která má své IČO. Farářský byt neslouží jen pro bydlení faráře, je to zároveň pracovna. „Normální“ člověk odejde do práce a topení si nastaví na 20 °C. V práci mu topí zaměstnavatel. Až přijde domů, přitopí si. Zde to nejde.

Dům a prostory v něm jsou orientovány na sever a západ. Osvit sluncem minimální, či žádný. Do prostoru „kostela a fary“ vedou čtvery dveře. Opravdu – dvoje z chodby, jedny z místnosti J. A. Komenského do ulice a jedny z kuchyně do prostoru „dvora“. Další ztráty. Prostory jsou v suterénu, chladný vzduch do nich proudí při každém otevření (otevírají se samozřejmě jen ty dveře z chodby). Topíme a přitom temperujeme byty nad sborem. Farní byt je ve druhém patře, orientován severozápadně. Ani zde není situace nijak dobrá. Vlastník domu před

lety provedl utěsnění oken. Výsledek není příliš uspokojivý. Mám dobrého přítele, se kterým jsem kdysi dálkově studoval. On je světově uznávaným odborníkem na tepelné ztráty a termovizní měření. Až spolu někdy půjdeme na čtvrtletní pivo, naplánuji ho do Dejvic a poprosím Jirku, aby vzal s sebou nějakou malou termovizní kameru. Podívali bychom se, jak moc náš objekt vyzařuje teplo do okolí.

Fakta – tedy náklady na energii. Dosavadní dodavatel elektřiny je PRE. Vcelku slušné ceny, korektní zacházení se zákazníkem. Dodavatelem plynu je firma Global Energy. Zde už je to horší. Tato firma postupně „požírá“ menší dodavatele. Chlubí se, že už mají přes milion zákazníků. Zlikvidovala také našeho původního dodavatele, takže jsme nechtěně přešli k ní. Nedělá pravidelné odečty spotřeby, často pouze odhady, stanovuje nesmyslně vysoké zálohy a pak je v příštím roce vrací. Na naše reklamace odpovídají ochotní konzultanti, slibují nápravu. Z pěti reklamací nebyla realizována ani jedna. Smlouvu s nimi máme do konce února 2020, nejpozději v září 2019 musíme dát výpověď.

Z dlouhodobého vývoje nákladů našeho sboru na energie a z vývoje firemních tarifů jsem dal do plánu roku 2019 číslo 130 tis. Kč. S rezervou. Pro náš seriál použiji částku nižší – 120 tis. Kč.

Pro potreby sboru tedy zůstává částka **552 tis.Kč.**

Laskavý profesor Jaroslav Vodrážka

V dubnu letošního roku zemřel varhaník, hudební skladatel a skvělý varhanní improvizátor, pan profesor Jaroslav Vodrážka.

Narodil se na Slovensku v roce 1930 a od roku 1938 žil v Praze. Matka byla výborná klavíristka a otec akademický malíř. Vystudoval pražskou konzervatoř a Akademii múzických umění v Praze, na nichž posléze jako pedagog působil. Za své vynikající interpretační umění získal mnoho významných ocenění. Usměvavý prof. Vodrážka byl hluboce věřící křesťan, a svým laskavým a citlivým přístupem k lidem i přírodě byl značně milován nejen svými žáky i kolegy. Takřka do poslední chvíle jeho života byl zván k hudební produkci. Od malička byla jeho velkým koníčkem železnice a zejména zvuk všech možných zvonů a zvonků. Byl smutný, když na železnici vymizely zvukové signály. Ve své vzpomínce napsal, že znal mnohé výpravčí a hradláře v Praze, kteří ho nechávali točit klikou. Když v jedné významné varhanní soutěži obdržel 1. cenu, pořadatelé se ho ptali, čím by mu udělali radost, řekl jim, že by si rád poslechl zvuk automatické telefonní ústředny. Dalším jeho velkým koníčkem byl zájem o broučky, zejména cvrčky. Rozeznal v přírodě všechny druhy hmyzu, který cvrká. Podle zvuku poznal příslušného broučka.

Náš syn, David, byl na pražské konzervatoři jedním z jeho početných a vděčných žáků varhanní třídy. Jednou jsem měl příležitost být se svým synem na hodině výuky. Pan profesor mě vyzval, abych mu zadal nějaký krátký hudební motiv, který poté skvěle zpracoval a zahrál jej ve všech možných hudebních stylech.

Jaroslav Vodrážka zharmonizoval pro náš Chorálník, podle něhož varhaníci doprovázejí písně při bohoslužbách, doprovod k 12 písním, včetně známého bratrského chorálu z roku 1531 „Radujme se vždy společně“. A to byl také důvod, proč jsem si dovilil připomenout tohoto vzácného křesťana, skromného profesora Vodrážku.

Pavel Prosek

Za dobrodružstvím do Banátu

Vrátila jsem se v červenci z Banátu. Je to oblast v jihozápadním Rumunsku, kde ve dvacátých letech 19. století založili osadníci z Čech několik vesnic. Jsou to dodnes české vesničky. Ujedete od nás téměř 1000 km a zase slyšíte češtinu. Je to neskutečný pocit. Pocit domoviny. A přesto je to jiné.

Musíte poznat a pochopit celou historii. Jejich předkové byli kolem r. 1823 nalákáni do Rumunska příslibem lepších životních podmínek. Cestovali na povozech 2 měsíce, aby se ocitli v divokém kraji bez přístřeší a jakéhokoli zázemí. Někteří se chtěli vrátit, ale cesta zpět již nebyla možná. Nejen kvůli drsné krajině, ale úřady by jim to již nepovolily. Zůstali tedy. Měli zde těžít dřevo. Byli vybíráni podle oblastí v Čechách, kde se dřevo také těžilo, aby byla záruka jejich dovedností.

První vesnice byly pojmenovány podle dcer podnikatele Magyarlyho, který české rodiny svými sliby do Banátu vylákal. Nazval je Svatá Alžběta a Svatá Helena. Ta první kvůli nedostatku vody již zanikla. Podnikatel se dřevem ale záhy zmizel a o osadníky se dále nestaral. Později byli začleněni do vojenských útvarů na střežení hranic a další kolonisté z Čech už přicházeli na povolání místních vojenských úřadů. Vznikly další vesnice, mezi nimi největší vesnice Gernik.

Nedovedeme si asi vůbec představit, jak tito lidé dokázali v divokém kraji přežít. V okolních lesích můžete dodnes narazit na medvěda, vlka či šakala. Co teprve před 200 lety! Ze začátku žili v zemljankách. Vše si museli sami vyrobit, vypěstovat. Bylo nutno nejdříve vykácet lesy, postavit domy, zorat pole. Celými generacemi se jako temná nit předává strach z chudoby, ze smrti, z nedostatku léků. Ještě na žádném hřbitově jsem nečetla tolik nápisů, které jsou toho dokladem. „Nebilo leku bi mohl jit tak musel ze světa it“. Stejně tak jsou nápisy dokladem jejich víry v Boha. „Hospodin je můj pastýř“ nebo „Pracoval vždy do unavi klidu sobje nedopřál a toužil bi k Bohu se dostal“. A také: „Svou cestu svěř a doufej

v Hospodina i Pána Ježíše“ spolu s „Buch je ma spasa“ a s „Blaze každému s kým jest Buch, ten nemusí se báti“. I s pravopisnými chybami nápisy člověka dojmou, jsou hluboce lidské. Staré fotografie na náhrobcích jsou většinou po dvojicích. Ona v šátku s tradiční povinnou „špičkou“ (zažehleným růžkem uprostřed šátku), on jako štramák vedle ní.

Bydleli jsme v rodinách v Gerniku a ve Svaté Heleně. Přineslo nám to mnoho opravdových zážitků. Především ale setkání s potomky těch, co dokázali žít a přežít v drsných podmínkách Rumunska daleko od domova, ale přesto zůstali v srdcích Čechy. Součástí většiny stavení jsou ještě i dnes chlívky s prasátky, chlív s kravičkou, kurník pro slepice. Koně už má ale málokdo. Ráno vyhánějí kravky na louky, večer je přivádí zpět. Několik rodin se o tuto službu dělí. Je to praktické. Lidé tu jsou zvyklí si vzájemně pomáhat. Často to byla a stále je otázka přežití. Součástí koloritu jsou dřevěné povozy plné sena, trávy či jiných plodin jedoucích k večeru z pole domů. Zkrátka obraz vesnice z Čech před desítkami let, někde ještě nedávno k vidění. Každý z nás zavzpomínal na dětství. No řekněte, komu z Vás se poštěstí vidět kovat koně? My, co jsme bydlely u kováře, jsme to štěstí měly.

V Gerniku jsme prošli Český dům, něco jako místní muzeum. Zemědělské náčiní, pomůcky ručně vyráběné, aby ulehčily práci na poli i při zpracování plodin, ale i pro práci v kuchyni, ve stavení, jsou dodnes dokladem umu místních pracovitých lidí.

Také jsme navštívili oblast mlýnků na mletí mouky. Každý takový mlýnek připomíná dřevěnou chaloupku z pohádky. Bylo jich na místních potocích hned několik za sebou. Nacházejí se ve vesnici, ale také daleko nad vesnicí u potoků a říček. Zrna přivezli na povoze taženém koňmi. Po zvednutí stavidla a spuštění vody do náhonu se roztočí turbína. Ta zas převody točí mlýnským kamenem a zrno se poté semele na mouku. Zažili jsme to na vlastní oči, někteří místní si dodnes mouku takto melou.

Na Čechy v Banátu se za komunistů zapomnělo. Prakticky nikdo se o ně nezajímal, až teprve po r. 1989 se situace změnila. Dnes jsou vesnice Čechy hojně navštěvované a podporované. Problémem pro místní je, že jejich potomci odcházejí za lepším do Čech. Babičky v další navštívené vesnici Bígr tak trochu svou polohou odřízly od civilizace dodnes vzpomínají na staré časy. Na otázku, jak jim bylo za původního režimu Ceausesca, odpovídají: „No víte, lépe. Děti nám nikam neodcházely. Byly zavřené hranice“. Nemůžete se za to na ně zlobit. Vesnice vymírají, jsou v nich převážně staří lidé. Chalupy jsou prázdné, mnohde prodané Rumunům či někomu z Čech na výletní chalupu. Staří necítí podporu a je jim smutno. Zažili vesnici o 1000 lidech, z toho 200 dětí, a dnes jich je tak kolem 150, dětí třeba jen 10.

Přesto je někde cítit naději. Mladí se z Čech vrátili a usadili se znovu v rodné vesnici. Paní čeká třetí děcko a přesto, že ona pochází z Čech, chce žít v Gerniku. Dostavují dům.

Zajímavosti potkáváte na každém kroku. Ve vesnici se točí pivo, není problém zaplatit v korunách. Stejně tak v rodinách, když kupujete domácí sýr, med, šípkovou marmeládu, domácí klobásy či slivovici. K snídani máte domácí máslo, k mání je domácí smetana, domácí chleba. To už v naší civilizaci prakticky neznáme.

Jed'te do Banátu, zažijete své dětství nebo dětství vašich rodičů či prarodičů. Pocítíte spřízněnost s lidmi, kteří mluví stejnou řečí a hlásí se k Čechům. S lidmi, kteří jsou pracovití, srdeční, přátelští. Je radostné je pochopit a podpořit.

Foto manželů z Gerniku, u kterých bydlela, a článek napsala Jiřina Muzikářová

Oznámení

Koncert pěveckého sboru Naši pěvci: neděle 29. 9. od 17.00 hod. pod vedením Filipa H. Härtela a Klimentského komorního instrumentálního souboru (umělecká vedoucí Jiřina Dvořáková - Marešová), na program: barokní, romantická a současná hudba (Giorgio Allegri, Gustav Holst, Jiřina Dvořáková - Marešová a další), kostel sv. Rodiny, vstupné dobrovolné

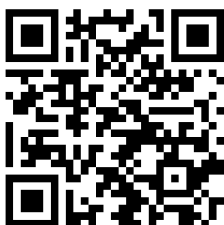
Ticho v životě křesťana. Srdečně zveme na setkání s Denisou Červenkovou, řeholní sestrou z karmelitského řádu a vysokoškolskou pedagožkou z Katolické teologické fakulty. Na program bude beseda na výše uvedené téma spojená s diskusí a praktickými „návod“y, jak vytvořit prostor pro skutečné ticho v každodenním životě. **24. 9. v 18,30**

Kalendář na září 2019

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	1. 9. s VP 8. 9. 15. 9. 22. 9. 29. 9.	P. Ruml - rodinná s dětmi P. Ruml (M. Trgalová Chotiněves) M. Trgalová (P. Ruml Dobříš, Hořovice) M. Prudký P. Ruml
Katechumeni	3. 9. v 18:30	
Děti	čtvrtek od října dle rozvrhů maminky s dětmi 5. 9. v 9:30 náboženství v Suchdole: pátek 13:30 od konce září	
Konfirmandi	14:15 hod. každý pátek od 13. 9.	
Nedělníci	neděle 15. 9. po bohoslužbách	
X-cátníci	úterý 10. 10. od 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30, neděle 29. 9. od 17.00 koncert v kostele sv. Rodiny	
Křest'an. služba	1. 9. po bohoslužbách	
Biblická hodina	od října každé úterý	
Křeslo pro hosta	26. 9. 19:00 Jan Kraus	
Staršovstvo	5. 9. v 19:00	
Zpívání	diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 22. 9. 2019.

Říjnové číslo vyjde 29. 9. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Oslava

je důležitou součástí lidského života. Jednou z nejdůležitějších. Chodím pět dní v týdnu do práce a na otázku, co v práci, odpovím – nic, normál, práce. Jsem na kratičké oslavě ... sotva pár hodin a vyprávím o ní nebo vzpomínám týdny. Oslava je nevšední, prosvěcuje život, odměňuje za neslavné, dlouhé, někdy nudné, doby bez oslavy.

Co všechno budou lidé v měsíci říjnu slavit? K této otázce jsem došel v návaznosti na zářijový úvodník v tomto měsíčníku, kdy jsem horoval pro nedělní bohoslužby jako místa k „rekreaci“. V říjnu jsem chtěl připomenout další rys našich kostelových nedělních setkání, totiž jejich oslavnou část. A juknul do pramenů, co dalšího ještě lidé mohou tento měsíc slavit a připomínat si. Úplně jsem ztratil dech.

„Mezinárodní dny“ se střídají se „Světovými dny“ – den - kávy (hmmm, to mě baví), lékařů, seniorů, úsměvu (to taky), pošty, zraku, standardů (to nebaví 😊), páteře, statistiky, stromů, odrůd jablek či mrtvice (to nebaví), spoření, den žen žijících na venkově – to mě zajímá a ptám se, jak k tomu přijdou ženy žijící ve městě... Některé dny jsou proti něčemu – artritidě, popáleninám, trestu smrti, za omezení přírodních katastrof ... a proti McDonald's. Zní to často trochu k smíchu, ale dobrý úmysl nelze popřít. Jsou témata, důvody, problémy, radosti, které mají univerzální rozměr, a proto je dobře, ať se nad nimi zamyslí celý svět a nejlépe naráz; v jeden den.

Radost ve mně vyvolává pocit sounáležitosti k celosvětové rodině křesťanů, která každou neděli slaví – Stvořitele, Pána, Spasitele, Boha Otce ... i Syna ... i Ducha svatého. Tato nedělní oslava má být nevšední, prosvěcovat život, působit radost.

Přeji si, aby se tak dělo i u nás ve sboru. A připomínám nám všem, co všechno dalšího ještě zažijeme během říjnových nedělí. Část sboru bude jednu neděli slavit s evangelíky ve sboru v Libiši, 13. 10. budeme děkovat za úrody, týden na

Obsah

Oslava.....	1	Seriál o hospodaření sboru – část čtvrtá - cestovné,	
Z jednání staršovstva.....	2	poštovné a telefoný	6
Hledáme příštího faráře.....	3	Povrhel.....	7
Ohlédnutí za výletem dětí	4	Oznámení.....	9
Harry Potter a turnaj tří kouzelnických škol.....	4	Kalendář na říjen 2019.....	10

to nás oblaží Naši pěvci, další neděli na kazatelně jeden z nás, tedy br. Susa, a na konci měsíce bude výročí reformace. Někteří z našich mládežníků pojedou na svůj „Open space“ neboli celocírkevní sjezd. Přejeme si, aby náš křesťanský „životní styl“ (tedy neděle je oslavou přebíraly i nové generace. Pamatujme na děti a jejich možnosti se k nám přidávat v Nedělní škole a biblických hodinách; stejně tak na ty, u jejichž křtu jsme kdysi byli a v současné době již patří do konfirmačního cvičení. Přihlaste a přiveďte vaše děti k tomuto setkávání. Je otevřeno již i pro ročníky 2007/8. Naše sborové aktivity s dětmi jsou dobrou cestou, jak novou generaci připojovat k univerzálnímu, mezinárodnímu, naprosto světovému dni – který nemá ovšem specifický přívlastek. Je jím totiž každá „obyčejná“ neděle. Díky Bohu mění se v neobyčejnou oslavu.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva (5. 9. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

- *přebrat a nově uspořádat knihovnu, archiv probíhá*
- *hospodářská komise – nová smlouva na plyn*

A-1. Duchovenská práce (viz Souterrain a sborový web)

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

Oba: vedení sborové dovolené v Rakousku a tábor s dětmi Křížlice

B. K PROJEDNÁNÍ

Plnění úkolů a usnesení

- *H. Härtel: úprava stolu Páně hotovo, skříňka za stůl Páně – září*
- *pokladna u vchodu - žádost předána H. Härtelovi*
- *místo na zpěvníky a uložení podsedáků přímo v kostele*

B-1. Finanční záležitosti

- celocírkevní a seniorátní sbírky do konce roku:
 - na Evangelickou akademii – 1. neděle v září – vykonáme 8. 9.
 - na Fond sociální a charit. pomoci – při Díkčinění
 - na JTD – do konce října
 - seniorátní adventní – 1. 12.
 - na bohoslovce – 25. 12.
- nový pokladník zatím nenalezen, budeme oslovovat konkrétní lidi ideálně pod 60 let

B-2. Trvající a nové úkoly

- jednání se Sinclairovými o partnerství se sbory v zahraničí-Glasgow
- “Nápad pro šestku” – vizualizace exteriéru

B-4. Z došlé pošty a různé

- Diakonie Broumov - poděkování za bazar, příslib spolupráce do budoucna
- 2. listopadu školení učitelů NŠ v Praze
- SV-konvent, 9. 11. v 9:00 hod.
- konvent - Mašek, Tichá, Heller (člen SV), místo něj náhradník F. Härtel

C. TÉMA

- PR a MT - smlouva končí koncem srpna 2021 (oba nehodlají být prvním farářem ve sboru), zvolena komise pro hledání nového faráře (Härtel, Heller, Henychová, Mašek, Prudký)
- návštěva z kladenského sboru – hledání možností spolupráce
- noví konfirmandé - skupinu rozšíříme o děti r. n. 2007/08
- VP pro děti v našem sboru - článek br. Maška - září (výzva sboru); říjen - shrnutí ohlasů ze sboru; staršovstvo zpracuje připomínky a rozhodne o dalších krocích
- tzv. „tichá komise“ - vyzve sbor k reflexi „zvolnění bohoslužeb“ schválena anketa pro sbor

Hledáme příštího faráře

Čas utíká strašně rychle, a tak jsme si na staršovstvu uvědomili, že povolání obou našich farářů, Pavla Rumla i Magdalény Trgalové, končí už za dva roky, ke 31. srpnu 2021. Oba dnešní faráři sice jsou ochotni sboru sloužit i poté, ale ... Bratr farář s prodloužením práce v církvi po dosažení důchodového věku nepočítá a sestra farářka se necítí na roli první farářky na sboru a rovněž její plány do budoucna se s ohledem na dílčí zaměstnání manžela v zahraničí mohou měnit.

Vzhledem ke zdoluhavému hledání faráře/farářky v době odchodu Abigail a Petra Hudcových jsme usoudili, že je na čase začít s hledáním již teď. Zatím se chceme soustředit na nalezení jednoho faráře na plný úvazek. Staršovstvo pověřilo užší skupinu ve složení F. H. Härtel, D. Heller, E. Henychová, J. Mašek a M. Prudký, aby se zabývala vytipováním vhodných kandidátů, které by pak staršovstvo postupně oslovilo. Máte-li vhodné návrhy, dejte je prosím komisi vědět. Rozhodně není rozumné jednat s myslitelnými kandidáty, byť předběžně, na vlastní pěst, neoficiálně.

Jan Mašek

Ohlédnutí za výletem dětí

V sobotu 22. 6. jsme se sešli s dětmi a pár dospělými z našeho sboru na Smíchovském nádraží. Vlakem jsme dojeli na zastávku do Vráže u Berouna. Cestou se vymýšlely pokřiky. Potom jsme došli procházkou do osady Záhrabská, kde jsme byli moc pěkně přivítáni Světlanou Dobešovou, která nás hostila na zahradě a ve svém domku. Zanedlouho tam dojel bubeník zvaný Svišť z Ligy lesní moudrosti. Ten všem hned rozdál bubny a pověděl něco o hudebních tradicích v různých částech světa. Bubnoval s námi opravdu výborně a byla to legrace. Když jsme chtěli pokračovat ve výletu, začalo pršet. Nepřestávalo, takže jsme po chvíli rozhodli, že půjdeme rovnou do Berouna na vlak, a ne oklikou přes Svatého Jana, kam jsme se chtěli podívat na místní pouť. I když jsme nedošli do původního cíle, tento výlet se opravdu vydařil.

Veronika Petříčková

Foto M. Trgalová

Harry Potter a turnaj tří kouzelnických škol

Z Prahy a z Olomouce se sjeli mladí kouzelníci a čarodějky ve věku 6-16 let na letní křížlický výjezd Školy čar a kouzel v Bradavicích.

Již v den příjezdu byli rozděleni podle kouzelnických škol a přivítáni Albusem Brumbálem (Jakubem Rumlem), profesorkou Minervou McGonagallovou

(Magdalenou Trgalovou), ošetřovatelkou (Denisou z Olomouce), asistentem vyučujících (Benjaminem Hejlem), Rubeusem Hagridem (Danielem Mejsnarem) a blíže nespécifikovaným kuchařem (Pavlem Rumlem), který vařil ke snídani ovesnou kaši porridge a taková jídla, jako vývar s obřimi knedlíky či vynikající salámový řízek. Později přijel i prof. Alastor Moody řečený Pošuk (Daniel Molnár), který nás učil rozdělovat oheň bez pomoci čar: lukem a křesadlem.

Mimo disciplíny, jako bylo balancování na laně nad vodou či odchyt kouzelných tvorů, se trénoval famfrpál na mistrovství tří škol. Tato hra se obešla bez větší újmy na zdraví, nepočítáme-li věci jako omláčení bratrovým koštětem, zlomení koštěte o něčí tvář či jiné deformace závodních košťat.

Poslední den byl prostor, aby studenti předvedli svoje dovednosti. Čarodějky a kouzelníci se toho ujali

Foto zaslal P. Ruml

s nadšením, a tak jsme mohli vidět zpěváka provádějícího stojku, vidět a slyšet autorský zpěv písně „Turnaj tří kouzelnických škol“, historické a jiné drama, taneční vystoupení, sofistikované kouzlo s míčky a kelímky atd.

Na celém pobytu nebyl žádný větší úraz a churavěl jen jeden člověk (a to jen jeden večer), bez újmy zůstali i obyvatelé chlapeckého pokoje poté, co byla vyvedena z rovnováhy a následně spadla hmotná skříň na okraj jedné z postelí.

Simon Härtel

Seriál o hospodaření sboru – část čtvrtá - cestovné, poštovné a telefony

Čtvrtá část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Za připravenými díly mohou následovat další – inspirované vašimi dotazy – s Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

Začnu tím nejjednodušším – poštovné. V době e-mailu, mobilních telefonů a SMS se jedná o celkem zanedbatelné náklady. V účetnictví bychom je mohli přiřadit „někam jinam“. Tato položka je ovšem stále v účetní osnově naší církve a proto ji vykazujeme. Jedná se náklady do 1 000,- Kč za rok. Následují telefony. Náš sbor už nepoužívá stabilní, jinak také zvanou pevnou linku. Místo toho má farář, kurátor a sborová sestra k dispozici mobilní síťové číslo naší církve a hovorné je placeno ze sborových peněz. Sestra farářka na polovičním úvazku má své vlastní číslo a je jí, podle povolací smlouvy, vyplácena přibližně poloviční částka hovorného bratra faráře. Celkově hovorné „sboru“ nepřesahuje 1 000,- Kč za měsíc, tedy asi 12 tisíc Kč za rok. Cestovné je dáno směrnicí ústředí naší církve. Jsou to jednak kupony MHD pro oba faráře a sborovou sestru, jednak prokázané a odsouhlasené cestovní výlohy kohokoliv ze sboru. Uvedu několik příkladů. Zásobování sboru zbožím všeho druhu, kdy je třeba použít auto. Použití auta pro „zpívání ve Stodůlkách“, kdy je třeba vzít s sebou kytaru či jiný nástroj a příslušné množství zpěvníků (někdy zpěváků). Zajišťování bohoslužeb v odlehlých lokalitách. Cestovné na kurzy pro učitele NŠ. Mohl bych ve výčtu pokračovat, ale pro pochopení náplně „cestovného“ to není podstatné. Tato částka se v našem sboru dlouhodobě pohybuje okolo 35 tisíc Kč.

V plánu nákladů cestovného, poštovného a telefonů pro rok 2019 počítáme s částkou 50 tisíc Kč.

Pro potřeby sboru tedy zůstává částka **502 tisíc Kč**.

Povrhel

(k začátku školního roku)

Jak vyhlídková loď proploovala fjordem, vynořovaly se na obou březích nové a nové skalní štíty a strmé svahy. Barbora se na ně nemohla vynadívat. Co byly oproti tomu výlety na vltavském parníčku! Až teprve teď si splnila dávné přání podívat se do zadumaného Norska, které znala jen z Björnsonových a Gulbrandsenových románů a z knih Undsetové.

Všecko by bylo krásné a nezapomenutelné, kdyby se kvapem neblížily závěr prázdnin a návrat do školy. Před lety si sice sama dobrovolně vybrala kantořinu, ale to ještě byla idealistka, která si představovala, jak bude uskutečňovat Komenského školu hrou a ideje zaníceného švýcarského pedagoga Pestalozziho. Styk s lidským materiálem, který měla zušlechťovat, ji však brzy vyvedl z omylu.

Ti ničemové! Či grázlové? Původ tohoto nespisovného výrazu je dosti nejistý. Snad souvisí s nelichotivým německým grässlich – děsný, strašný. Nebo jde o zkomoleninu jména Krassel, což prý byl nenapravitelný kriminálník a praotec všech grázlů. V každém případě jich za ta léta, co učí, poznala víc než dost. Někteří jí občas pili krev jako upíři a vampíři čili listonosí.

Nejprve jim čelila domluvami, což je ten nejubožejší a nejméně zabírající způsob, ať jde o domluvy rodinné nebo školní. Grázl nebo jeho bujará dívčí obdoba jsou totiž málokdy schopni uznat, že mohou někomu způsobit zármutek a zklamání. Stejně tak neúčinné jsou výhrůžky důtkou, sníženou známkou z mravů nebo vzkazem rodičům.

Jistou dobu se Barbora uchýlovala k tomu, že když se setkala s povstaleckými živly, začala odbojníky ironizovat. S touto obrannou metodou však dosti brzy přestala. Zdála se jí jaksi nečestná. Je to přece jen nerovný boj, když studentíka začne zesměšňovat dospělý partner, zralý kantor, který má pro tuto metodu přece jen v neposlední řadě bohatší zkušenosti a navíc kantorský notes na známky.

Konec konců Barbora nebyla nervózní netykavka a necítila potřebu kvůli občasným nepřijemným soubojům vzdát se svého povolání. Navíc měla v dobré paměti, že také ona sama kdysi patřila ve škole k podobnému nepoddajnému živlu. Proto nebyla nesmlouvavě proti tomu, když se hodina občas zpestřila nějakým extempore.

Co se však hodně za těch několik desítek let dost změnilo, byla setkání s rodiči. Ve svých otcích a matkách získali totiž někteří grázlové zanícené advokáty. Ty tam jsou doby, kdy tátové prohlašovali o svých ratolestech (alespoň o těch menších): „Když si kluk, pane učitelí, nedá říct, jednu mu klidně vlepťe! Škoda rány, která padne vedle!“ Takováto rodičovská prohlášení rozhodně patří už dávno do říše

legend! Dnes bude táta do krve hájit záškoláka a zmalovaná matinka se jednoznačně postaví za své ubohé děťátko, které bývá při vyvolání duté jako pařez. To tak, aby si kantor s rodiči něco začínal! – Tak toho všeho byla teď Barbora téměř dva měsíce ušetřena. Musí si tedy užít posledních okamžiků svobody!

Najednou však zaclonil Barboře výhled na kouzelný fjord štíhlý stín: „Dobrý den, paní profesorko!“ – „Dobrý den, Matěji!“ vydechla udiveně Barbora. „Kde se tu bereš – tak daleko od domova?“ – „Naši mají dovolenou a vzali mě s sebou,“ vysvětlil jinoch. „Nechtěla byste si s nimi, paní profesorko, popovídat?“ Že by si mohla popovídat s někým, koho skoro ani nezná, Barboru v této chvíli příliš nenadchlo, odmítnout ale nemohla: „Tak dobře – budou-li ovšem mít rodiče zájem.“

Sám Matěj byl pro Barboru tak trochu její případ. Sama si ho v duchu pojmenovala povrhel. Jako dítě měla Barbora babičku, která četla hodně Bibli a ráda užívala i v běžné řeči některé biblické výrazy – a povrhel byl jeden z nich. Koho tím mínila, Barbora dlouho nechápala. Když se pak babičky na to zeptala, babička jí to vysvětlila: „No, povrhel je někdo, kým všichni opovrhují, takový vyvrženec a odstrčenec. Takové děti nebo dospělé ostatní přezírají a šidí je. I o Pánu Ježíši se v žalmech píše, že se k němu budou chovat jako k povrhelovi.“

A právě tohle Barboru napadlo, když poznala Matěje. Nebyl dítě, které trápi učitele a snaží se mezi ostatními se všelijak pochybně prosadit. Působil dost bezbranně a vyskytoval se většinou někde na okraji. A ti, kdo naopak chtěli na sebe upozornit, toho zneužívali. Dost často ho nutili, aby jim posluhoval, jindy ho všelijak zesměšňovali. Inu, takový povrhel!

Stalo se jednou, že Barbora nacytala v šatnách partu vzrostlých kluků, jak cpou násilím Matěje do šatní skříňky. Nemohla se tehdy udržet, vtrhla mezi násilníky a Matěje jim vyrvala ze spárů. Po vyučování si pak zavolala jejich vůdce: „Teď na místě mi slíbíš, že ode dneška nikdo nezkriví Matějovi ani vlásek! Rozumíš? A já si dám důkladný pozor, jestli jsi vůbec schopný se o to postarat!“ Účinek byl nečekaný. Od toho dne šikana ustala a Matěj získal nečekaně ochránce, i když nedobrovolného.

Neuplynulo ani pět minut od chvíle, kdy se Barbora s Matějem na lodi pozdravila, a už se vrátil s rodiči. Barbora si jen matně vzpomínala, že když vždycky před koncem čtvrtletí přicházeli na rodičák, spokojovali se sdělením, že Matějovi vychází z francouzštiny dvojka, a nijak jinak se už neprojevovali. Teď na lodi to však bylo jiné: „Jsme moc rádi, paní profesorko, že jste tu s námi. Máme aspoň konečně příležitost vám poděkovat, že jste se před třemi lety tak energicky zastala Matěje proti těm gaunerům, co ho pořád trápili. Snad jsme vám mohli

Anketa

Milé sestry, milí bratři,
možná jste postřehli, že se v Dejvicích při bohoslužbách děje něco málo jinak než dřív.

Anebo jste si toho možná ani nevšimli.

Od loňského léta se naše malá „tichá skupinka“ zabývá otázkou TICHÁ - jak a jestli vůbec je pro nás důležité, jak a v jaké podobě a míře ho zakomponovat do bohoslužebného života v Dejvicích.

Chceme Vás proto požádat, abyste odpověděli na 4 následující otázky:

1) Varhaníci před začátkem bohoslužeb nehrají, varhanní hudba zní až s příchodem faráře...

- a) je to tak lepší, mohu se soustředit, ztišit
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
- d) vadí mi tato změna

2) Farář a presbyteři nevstávají před koncem písní, tempo bohoslužeb se tím zvolnilo, nikam nespěcháme...

- a) je to dobré, vítám tuto změnu
 - b) je to zbytečné
 - c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
 - d) vadí mi tato změna
-

3) V přímluvné modlitbě je chvíle pro tichou modlitbu

- a) ano, je to tak dobře, uvítám vždy
- b) ano, uvítám občas
- c) je mi to jedno, není to pro mě tak důležité
- d) vadí mi to

4) Na konci bohoslužeb zní postludium, farář s presbyterem a celé shromáždění po tu dobu stojí...

- a) ano, líbí se mi to tak, mám ještě chvíli pro ztišení
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) není to pro mě důležitá změna
- d) vadí mi tato změna

Mám k danému tématu vlastní poznámku/nápad:

Děkujeme za Váš čas a odpovědi,
které můžete vhodit do připravené krabice v předsáli, nebo poslat (ve tvaru
např. 1a, 2a,...) na adresu redakce:
henychova@atlas.cz

Vaše „tichá skupina“
(Judith, Wanda, Jana, Filip, Věra)

projevit vděčnost už dřív, ale před jinými lidmi se to jaksi nehodilo. Nikdy vám to ani my ani Matěj nezapomeneme. Teď vás nechceme zdržovat. Už zas jdeme a vy si užívejte dovolené!“

Je to divné, ale Barboře se už nepodařilo v sobě znovu vyvolat ten povznesený pocit, který se jí předtím zmocnil při pohledu na nádhernou severskou přírodu. Nečekaně jí však vyvstal v paměti jeden z biblických výroků, které často slýchala od babičky: Pouštěj chléb svůj po vodě, neboť po mnohých dnech najdeš jej. S tímhle veršem to je opravdu zvláštní. Před lety zabloudila Barbora v cizině do kostela, právě když tamější kazatel vykládal tohle rčení. Říkal přibližně toto: „Zkuste hodit kus chleba do vody. Nikam daleko neodpluje. Proud ho odhodí někam ke břehu a chleba se tam bude točit, dokud se nerozmočí nebo dokud ho nespolkne nějaká ryba. Ještě po několika dnech ho tam nejdete. Je to jen symbol marného počínání.“ To babička to na rozdíl od toho kazatele určitě myslela daleko optimističtěji: „Když si budeš, Barborko, počínat správně, nebude to třebaš mít momentálně účinek. Možná však – bude-li Pán Bůh chtít – po letech se ti to v nějaké podobě vrátí.“ – Jak to tedy je s Barbořinou kantorskou námahou: je marná, nebo časem přece jen bude mít nějaký ohlas – jako třebaš v případě tohohle povrhela?

Daniel Henych (z pozůstalosti)

Oznámení

4. - 6. 10. proběhne v Novém Městě na Moravě **Celocírkevní sjezd mládeže.**

6. 10. se koná **sborový výlet** do Libiše.

Klub poznávání vás zve na setkání **10. října v 9:30.** Název programu, který připravil Marek Světlík, zní: „**Jiří Sedmík: sponzor tábora v Bělči – legionář, diplomat, stínový ministr zahraničí, odbojář popravený nacisty.**“

12. - 13. 10. přespí děti v kostele.

20. 10. po bohoslužbách proběhne **tradiční podzimní bazárek.** V nabídce budou podzimní plody a květiny, výtěžek bývá tradičně určen na Křesťanskou službu.

20. 10. budou při bohoslužbách zpívat **Naši pěvci**

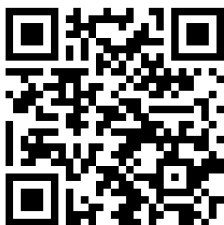
Hodina pohybu pro seniory bude probíhat i v následujících měsících. Termíny budou určeny po dohodě, vede Jana Prosková.

Kalendář na říjen 2019

Bohoslužby ve sboru - neděle 9:30	6. 10. VP 13. 10. VP, Díkčinění 20. 10. 27. 10.	M. Otřísal (sborový výlet) M. Trgalová (P. Ruml Chotiněves) P. Ruml (NP, bazárek) Z. Susa
Katechumeni	8. 10. s Xcátníky	
Děti	čtvrtek 17:00 maminky s dětmi 3. 10. v 9:30 náboženství v Suchdole: pátek 13:30 od konce září	
Konfirmandi	pátek 14:45 hod.	
Nedělníci	neděle 20. 10. po bohoslužbách	
X-cátníci	úterý 8. 10. od 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30, neděle 20. 10. při bohoslužbách	
Křesťan. služba	13. 10. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	termíny po dohodě	
Biblická hodina	od října každé úterý	
Klub poznávání	10. 10. v 9:30, M. Světlík: Jiří Sedmík – viz oznámení	
Křeslo pro hosta	24. 10. 19:00 Eduard Stehlík	
Staršovstvo	3. 10. v 19:00	
Zpívání	Diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 20. 10. 2019.

Listopadové číslo vyjde 27. 10. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčina 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Šudentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Svoboda

je opojná. Státy se prý udržují idejemi, z kterých se zrodily. V krátkém horizontu jednoho lidského života, tedy třiceti let, spojují existenci naší novodobé demokracie s myšlenkou svobody. Kvůli ní se scházeli lidé na většině náměstích a návších, až pak dojeli na Letnou. Nová svoboda se zalíbila naprosto všem, i těm, kteří do té doby z našeho domova pro většinu udělali domácí vězení, pro některé vězení a pro některé dokonce popravčí místo. Nově nabytou svobodu uměli využít okamžitě všichni; i ty, kteří nemohli přijít na jméno „prohnilému kapitalistickému západu“, jste brzy potkali na plážích po celém světě. O to rychleji se odpůrci kapitalismu, demokracie a svobody zorientovali ve světě politiky a ekonomie a etablovali se v něm jak ryby ve vodě.

Svoboda bolí. Byly jsme před pár dny na nádherném sborovém výletě, který skvěle připravil br. kurátor. Navštívili jsme Libiš s jejími přenádhernými památnými kostely. V tom našem tolerančním jsme v jedné lavici četli nápis – „V této lavici seděl krátce před svým hrdinným činem Jan Palach – člen našeho sboru“. O pár dní později byl otevřen ve Všetatech v jeho rodném domku památník. Díky všem, kteří se zasadili o jeho vznik.

Svoboda je zneužitelná. Historické události seběhly se v minulých týdnech. Nejvyšší zákonodárný orgán, tedy parlament, podal návrh zákona, který odporoval základům ústavy, práva a demokracie. Ti, kteří jsou za právní jistoty v našem domově zodpovědní, ti, kteří mají být experty na zákony, když je vytvářejí, podávají návrh zákona, který je proti všemu, na čem posledních třicet let náš stát stojí. Zamítl a pojmenoval ho až Ústavní soud. Předseda té rudé strany, pro nějž i jeho stranu je prý občan vždy na prvním místě, se rozčertil, a veřejně prohlásil, že Ústavní soud je politický orgán. Místopředseda našeho zákonodárského orgánu veřejně zpochybňuje nezávislost a autoritu soudu a tím celé justice.

Budeme slavit výročí nabyté svobody. Slavit a oslavovat je pro naše životy, zdraví i pocity štěstí velmi důležité. My jako křesťané máme co slavit – dočkali jsme se největší možné svobody v demokratickém státě. Ke křesťanským oslavám patří na první místo modlitba, vyjádřená vděčnost Bohu, ale také i pokání. To mám za

Obsah

Svoboda.....	1	<i>a služby</i>	5
Z jednání staršovstva.....	2	Sbírký – nejen podle nové agendy ČCE.....	5
Ztišením k Pánu.....	3	Pozvání na křeslo pro hosta	7
Seriál o hospodaření sboru – část 5 - <i>dodavatelé</i>		Kalendář na listopad 2019.....	8

první podmínku sebereflexe, při které se ptám, zda si darované svobody vážíme a pracujeme pro ni, zda nezapomínáme na odkaz našeho hrdinného bratra Jana Palacha a zda nás nesusazuje strach.

Svoboda je křehká květinka. Je radno o ní pečovat na každý den.

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva (3. 10. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

• *MŠ: úklid sborových prostorů – hotovo*

A-1. Duchovenská práce (viz Souterrain a sborový web)

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

Oba: supervize 15.-17. 9.; oběd s J. Kotasem řím. Kat. far. od Vojtěcha, pastorálka Salvátor

B. K PROJEDNÁNÍ

Plnění úkolů a usnesení

- *DM: dokončit začistění po opravě stoupaček (sklep, předsíň)*
- *H. Härtel: skříňka za stůl Páně – hotovo*
- *pokladna u vchodu – žádost předána H. Härtelovi*

B-1. Diakonie a křesťanská služba

- K. Sýkora rezignoval na funkci v DR odstěhování, povoláme náhradníka
- K. S. připraví společný projekt (koncert) sborů angažovaných v Diakonii, termín 10/2020

B-2. Finanční záležitosti

TČ - celocírkevní a seniorátní sbírky do konce roku:

- **JTD 27. 10., seniorátní adventní – 1. 12., na bohoslovce – 25. 12.**
- dědictví po p. Jílkovi – ukončeno – přihlásíme se k dani
- nový pokladník – br. Jenček ukončí činnost do 30. 9. 2019, presbyteri budou v rámci své služby zajišťovat i pokladní služby

B-3. Hospodářské záležitosti

- výměna vodoměrů v bytě a sboru – provedeno – SR ČCE

B-4. Trvající a nové úkoly

- partnerství s Glasgow – D. Sinclair – návštěva 6 hostů – 6. – 9. 12.

B-5. Z došlé pošty a různé

- 2. listopadu školení učitelů NŠ v Praze
- SV – konvent, 9. 11. v 9:00 hod.
- konvent – doporučení kandidátů k volbě sen. kurátora (br. Heller – kandidát dejvického sboru)
- gratulace F. Härtel k doktorátu; gratulace P. Hejl k jubileu
- přístup do sboru – s. Jana Drake, roz. Zavadilová
- oběd s J. Kotasem řím. Kat. far. od Vojtěcha (ples 25. 1. 2020, výlet farností 29. 3.)
- zveřejňovat do sborového programu pozvání od Vojtěcha k Taizé modlitbám 3. pátek v měsíci od 20:00 hod. – zahrneme do přehledu našich akcí
- K. Sýkora rezignoval na funkci presbytera (stěhování) – poděkování za práci
- s. Petříčková prodej Obchůdku jednoho světa 2. adventní neděli
- koncert Ewangswingu 1. 12. 2019 v 17:00 hod.
- 31. 12. silvestrovské setkání 17:00 P. Prosek

C. TÉMA

- komise pro hledání nového faráře – sešla se poprvé 22. 9. po bohoslužbách
- VP pro děti v našem sboru-shrnutí ohlasů ze sboru; potvrzena usnesení staršovstev z let 2007/7- PR, JM, MT – článek do sborového časopisu o možné praxi a termínech, do kdy mohou rodiče požádat o účasti dětí na VP
- VT a tzv. „tichá komise“ – vyhlášena anketa pro sbor – probíhá

Ztišením k Pánu

23. září (2019) pozvala naše „tichá“ skupina na setkání o tichu Denisu Červenkovou, členku řeholního společenství Sester karmelitek sv. Terezie.

Sestra pojednala hostování v našem sboru zčásti jako přednášku, respektive úvahy na dané téma. Měla svou prezentaci velmi pečlivě připravenou a bylo znát, že téma

jí je bytostně blízké. Nezaznamenávali jsme její vystoupení na diktafon, občas jsem si udělala poznámku, nicméně cokoliv se z obsahu její návštěvy pokouším reprodukovat, berte, prosím, jako parafrázování slyšeného, nikoliv jako citace. To předesílám, protože cokoliv bych napsala jinými slovy, než jakými to sestra Denisa řekla, bylo by nepřesné. To je zároveň jeden z poznatků, které jsem si z večera odnesla – sestra vážila, a mohli jsme to vnímat, každé slovo, které vyřkla. Když mluvila, byla naprosto v přítomnosti sama se sebou, s prostorem naší místnosti J. A. K. i s námi. Většinu z nás nezná, ale byla velmi pozorná k naší pozornosti.

Co s tím má společného ticho?

Všechno, nebo přinejmenším mnohé. Sestra mluvila o tichu jako o prostředku komunikace. Zaměřila se na trojí aspekt takto pojednaného ticha – ticho v liturgii a modlitbě, ticho v Bibli (na příkladu z 1 Kr, 19) a ticho jako zdroj inspirace, přičemž každé takto aspektované ticho představovala v realitě komunikace s Bohem a paralelně k tomu s lidmi: s jedním člověkem, s více lidmi, se sebou samým.

Kdo jste na setkání se sestrou byli, víte sami, co vám dalo, vám, kdo jste nebyli, nejsem s to – z důvodů výše uvedených – předložit rešerši. Mohu se nicméně pokusit shrnout, co oslovilo mne osobně. Ač mnohdy jde o skutečnosti, o nichž si myslíme, že „to přece víme“, není to tak úplně pravda. Víme to proto, že se to tak prostě říká, máme to načtené, slyšíme to opakovaně v kázáních, je to součástí našeho mravního kodexu – nebo to opravdu žijeme? Konkrétně: naslouchání, mlčení, mluvení. Každá taková položka by si zasloužila samostatně probrat na některém z našich skupinových setkání. Rovněž gesto, slovo, myšlenky, emoce. Poznamenala jsem si „slovo slyším na pozadí ticha“ nebo „mlčenlivé bytí s druhým člověkem“.

Sestra Denisa několikrát zmínila „myslím to vážně“ - sdělení opakovaním akcentované. Zahrnout ticho do svého života znamená – to už je, s dovolením, moje interpretace – vzít a brát komunikaci s Bohem vážně. Aby ke mně Duch svatý měl šanci „promlouvat“, neboli abych se nechal či nechala inspirovat, musím zmlknout. A v tom mlčení umět nebo se naučit odevzdávat to, co maří ticho, Bohu. Včetně emocí, i těch příjemných.

Máme to tak, že to Pánu Bohu odevzdat chceme, ale vlastně ne tak úplně. Vzdát se něčeho? Ano, ale kousíček bych si přece jenom ještě... znáte to? Je to taková jako hra – a tohle všechno, myšlenky, emoce, naučená slova, chytré/divné/zbožné komentáře, jsou rekvizity. V tichu žádné rekvizity nejsou. Cokoliv vede do ticha, vede k Bohu.

V druhé části setkání dala sestra prostor debatě, vedené otázkami přítomných a byl to čas stejně plodný jako první polovina prezentace – možná to bylo tím, jak

sestra sama působila, bděle, všímavě, koncentrovaně, že se i přítomní ptali k věci, večer se „nerozvařil“, zůstal tématický až do konce, všichni byli na stejné vlně.

Naší tiché skupině záleží na tom, aby ticho vstupovalo více do života našeho sboru jako přirozená komunikační dimenze. Tak, aby ho bratři a sestry vítali, nikoliv, aby se ho báli nebo aby je otravovalo. V tichu může člověk zažít hluboké aha-momenty.

Vám, kdo jste nemohli na setkání se sestrou Denisou přijít a třeba byste bývali chtěli, mohu doporučit některou z jejích knih – Náboženství jako teologický fenomén (2014) nebo Mezi duši a Duchem (spoluautor Michal Petr, 2015). Napsala toho víc, kromě knih i mnoho článků. Přednáší na Katolické teologické fakultě UK, vede meditační setkání a doprovází exercicie, setkání, jejichž je ticho důležitou součástí.

Wanda Dobrovská

Seriál o hospodaření sboru – část 5 - dodavatelé a služby

Pátá část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Za těmito díly mohou následovat další – vámi inspirované – s Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

Tvůrci obecných účetních osnov si občas vymýšlejí nejrůznější názvy, kategorie či označení účetních skupin. Pro laika je to mnohdy těžko pochopitelné. Zde je situace jasná.

Dodavatelé – služby.

Ovšem, co do této skupiny v našem sboru patří? To už je trochu složitější, ale ne příliš. Tak tedy především úklid sborových prostor, činnost sborové sestry a účetnictví. Tyto náklady jsou v našem sboru opravdu minimalizovány. Za jeden měsíc činí přibližně 10 tis. Kč. Pak přichází skupina dodavatelů, které nemůžeme odmítnout, neboť jsou „povinni ze zákona“. Jsou to revize všeho druhu a pojištění majetku. Nakonec do této skupiny patří drobnější náklady na, zdá se, banální věci. Jako je parkovné, praní, mandlování, inzerce sborových akcí a mnoho dalších malých vydání. V plánu nákladů pro tuto položku počítáme s částkou 180 tis. Kč. Pro potřeby sboru tedy zůstává částka **322 tis. Kč**.

Sbírký – nejen podle nové agendy ČCE

Sbírký jsou tradičně, od tolerančních počátků, vedle saláru a darů jedním ze tří hlavních zdrojů sborových příjmů. Připomeňme si, že salárem se původně (až do poloviny 20. století!) rozuměl předepsaný příspěvek na provoz sboru. Dary, ze své podstaty dobrovolné, byly většinou účelové. Sbírký byly vykonávány u příležitosti setkávání ve sboru, nejen při bohoslužbách (ještě pamatuji sbírký při schůzkách mládeže), dílem anonymní, dílem jmenovité na archy. Už z výše napsaného

vidíme, že dnešní praxe, v církvi i v našem sboru, se od té původní dost odchýlila.

Dnes jsme si zvykli, aspoň v našem sboru, že až na výjimky jsou chrámové sbírky určené na náš vlastní provoz. To znamená, že mimo účetní vykazování u nás není faktický rozdíl mezi sbírkami a salárem. V rámci silícího trendu přispívat sboru bezhotovostně se tak zdá, že význam sbírek upadá, jejich objem se stává méně důležitou částí sborového hospodaření a vlastně na nich až tak moc nezáleží. Konec konců se zdá, jak se také občas ozývá, že ani není potřeba do nich přispívat a stačí jen platit salár.

Při tom ještě v šedesátých letech celoroční objem sbírek v našem sboru násobně převyšoval úhrnnou výši saláru. Tak, jak církevní řády připomínají ideální procentuální závislost placeného saláru na osobním (případně rodinném) příjmu, salár v průběhu let stále roste a stal se určující složkou sborových příjmů, zatímco výše sbírek, nijak neurčená, rostla mnohem pomaleji a podíl sbírek tedy logicky trvale klesal.

Popsané věcné propojení sbírek a saláru ale není typické. V minulosti býval poměrně velký počet sbírek určen mimo běžný provoz sboru, za nějakým konkrétním účelem nebo ve prospěch některého z potřebnějších sborů. I dnes jsou stále sbory, které výslovně deklarují, že veškeré chrámové sbírky jsou určeny ven, tedy ne na potřeby vlastního provozu. Lze očekávat, že s postupujícím přechodem na samofinancování církve a vzhledem k rostoucí potřebě i finanční mezisborové solidarity význam sbírek jako svébytného zdroje příjmů poroste - pro tento účel jsou totiž mnohem vhodnějším nástrojem než co jiného. Proto mám za to, že dojde k jejich opětovnému zřetelnému oddělení od saláru.

Ted' se konečně dostávám k dopadu nové agendy na konkrétní provedení sbírek u nás. Jde o „běžící košíčky“. Loňské výroční sborové shromáždění tuto možnost odmítlo a je třeba to respektovat. Přesto je potřeba se zamyslet nad tím, jestli důvody pro toto rozhodnutí byly dosti pádné - některé z nich totiž při bližším pohledu neobstojí. Tedy jestli stávající praxe, na které tak lpíme, je tou jedinou správnou.

Skutečnost je taková, že v současnosti část sborů používá kasičky a košíčky u východu. V části jsou běžné „běžící košíčky“, i když ne v tak vyhraněné podobě, jako je zvykem v mnoha luterských kostelích v Německu. I stávající agenda z roku 1983 doporučuje: „Za nejvhodnější uspořádání sbírky pokládáme její přímé zařazení do rámce služeb Božích, a to po kázání. Sbírkou je odpovědí poslušné a vděčné víry na slyšení Kristova evangelia. Připomíná nám, že všechno své, ba sami sebe máme obětovat ve službě Bohu.“ Je to ovšem jen doporučení, nikoli pokyn a agenda konstatuje, že „sbírka je ve většině shromáždění vyloučena z bohoslužebného rámce a zařazena až úplně na konec.“ Proto vedle formulářů

(doporučených bohoslužebných pořádků) zahrnujících sbírku hned po ohláškách agenda obsahuje i formuláře, které akceptují sbírku při vycházení. V každém případě však požaduje, aby sbírku vykonal službu konající presbyter.

Tak tomu bylo, pokud pamatuji, i v Dejvicích, a to až do přestěhování do nové modlitebny ve Wintrově ulici před 21 léty. Na schůdcích u východu ze sálu stával službu konající presbyter, loučil se s odcházejícími a v levé ruce držel košíček. Bylo to takové kompromisní řešení, které ale odpovídalo platným doporučením. Teprve po přestěhování, s ohledem na dva (vlastně tři) východy ze sálu bylo zvoleno dnešní řešení se dvěma zavěšenými košíčky – jako z nouze ctnost při dané geometrii modlitebny.

A nyní, v čem se liší nová agenda. V obecných formulacích ne moc, stále preferuje sbírku začleněnou do nitra bohoslužeb, též akceptuje i její umístění na konec bohoslužeb. Na úrovni formulářů je ale patrná změna: ani jeden z nich nemá druhou variantu – tím ji odsouvá do role myslitelného, ale nikoli žádoucího uspořádání. Je to taková vlnidná forma tlaku na to, jak by měly bohoslužby v naší církvi probíhat.

Jedním, asi hlavním důvodem pro loňské odmítnutí „běžících košíčků“ byl pocit, že bude vidět, kdo do sbírky dává méně nebo více, nebo dokonce zrovna dnes nic. Z návštěv ve vinohradském sboru si pamatuji, že při vši snaze se mi nepodařilo rozpoznat, kolik lidí v okolí z ruky do košíčku pouštějí. Takže z toho žádná obava být nemusí. A kdyby někdo viditelně neměl do sbírky nic připravené, tak se přece nic tak strašného neděje! A po pravdě řečeno, se zviditelněním to vlastně je úplně naopak. Pokud se někdo systematicky oběma košíčkům obloukem vyhýbá, tak si toho nelze nevšimnout. Což si asi neuvědomujeme a také to vlastně nikomu nevadí (?)

Takže, co my na tuto výzvu? Třeba na ni nemusíme reagovat hned. Ale máme čekat, až na to třeba náš budoucí farář opravdu zatlačí?

Jan Mašek

Pozvánka na Křeslo pro hosta

V listopadovém křesle pro hosta usedne br. Martin Prudký. Název jeho povídání je

O tajemstvích biblických rodokmenů – od Adama po Ježíše.

Biblické rodokmeny patří k málo čteným pasážím Písma. Už od starověku si lidé lámou hlavu nad tím, jak jejich údajům porozumět a jakou úlohu tyto oddíly vlastně v Bibli mají. Martin Prudký vydal letos komentář k úvodním kapitolám knihy Genesis, kde se problematiku rodokmenů „od Adama“ zabývá. Materiál k výkladům tohoto komentáře vznikl také při biblických hodinách v našem dejvicském sboru. Během večera nás Martin Prudký uvede do těchto nesnadných biblických látek doslova od Adama (Gn 5,1n) až po Ježíše (Mt 1,1-17 a Lk 3,23-28).

Kalendář na listopad 2019

Bohoslužby	3. 11. VP	Ruml VP
ve sboru -	10. 11.	M. Trgalová
neděle 9:30	17. 11.	P. Ruml s dětmi, NP
	24. 11.	P. Ruml sborový oběd (Trgalová Chotiněves)
Katechumeni	12. 11. s Xcátníky	
Děti	čtvrtek 17:00 maminky s dětmi 7. 11. v 9:30 náboženství v Suchdole: 11. 11. pátek 13:30	
Konfirmandi	pátek 14:45 hod.	
Nedělníci	neděle 17. 11. po bohoslužbách	
X-cátníci	úterý 12. 11. od 19:00	
Naši pěvci	středa 18:30, neděle 17. 11. při bohoslužbách	
Křesťan. služba	1. 12. po bohoslužbách	
Modlitby Taizé	15. 11. 20:00 (Kolejní 4; vždy 3. pátek v měsíci)	
Hodina pohybu	termíny po dohodě	
Biblická hodina	úterý 17:30 (ep. Římanům)	
Klub poznávání	31. 10. 9:50 výstava Hrad	
Křeslo pro hosta	28. 11. 19:00 Martin Prudký	
Staršovstvo	14. 11. v 19:00	
Zpívání	Diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 17. 11. 2019.

Prosincové číslo vyjde 24.11. 2019

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc

tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6

tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)

tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

http://dejvice.evangelnet.cz, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. 2400319773/2010

var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103

Čas radosti, veselosti

světu nastává v adventu a o Vánocích. Jsou před námi a můžeme se hodně těšit. Budou dárky, světýlka ve tmě, hodně vůní a také hodně muziky.

Při tom velikém těšení na to budoucí je dobré se také ohlédnout. Můžete zjistit, že věci budoucí a jejich kvalitu velmi určuje právě to, jaká byla minulost.

Co je za námi? V celospolečenském rozměru oslava svátku Dne demokracie a boje za svobodu. Někteří jej prožívali jako vzpomínku na to, co se stalo před desítkami let. Jiní ho chápali jako výzvu k dalšímu boji za demokracii i svobodu, protože ten boj zřejmě nikdy neskončí.

V našem osobním životě se také podívejme – na začátku adventu – každý zpátky a přeberme si, co nám udělalo radost, a na co je nejlépe co nejrychleji zapomenout-aby ten čas radosti veselosti byl opravdu nezkalený.

Na sborové a církevní rovině je moje ohlédnutí zpět do listopadu spojeno s dvěma krásnými a slibnými událostmi. Br. Matouš Hejl mohl slyšet (a my mnozí s ním) ve světové premiéře svoji skladbu v Rudolfinu. Naše bohoslovecká fakulta, do které většina z nás farářů chodila, slavila nádherně 100. výročí od svého založení. A při těch oslavách mj. dostal náš sborový kantor br. Filip Härtel pamětní medaili za svoji diplomovou práci. Je slibné, když dva z nás prožijí takovou radost (a my mnozí s nimi) a ještě k tomu víme, že oba jsou tak bytostně spojeni s hudbou. To znamená, že jejich hudební obdarování, která v minulosti někdo objevil a pěstoval, slibuje i do budoucích časů... hodně muziky! A to je důvod k těšení!

Tím nejdůležitějším základem naší budoucí radostí je, že čas veselosti nastal proto, „že Bůh věčný, nekonečný, narodil se z Panny“. A že jeho zrození, život, ukřížování i vzkříšení otevírá světu i každému dobrou budoucnost. Tak se těšme, slavme, vzpomínejme i bojujme.

Pavel Ruml

Obsah

Čas radosti, veselosti.....	1	Vzpomínání na Jana Masaryka	9
Z jednání staršovstva.....	2	Jak jsme hlasovali o tichu.....	15
Dům Na skále – náš kontrolní den.....	3	Veliká radost!.....	17
<i>Seriál o hospodaření sboru: část 6 - provoz,</i>		O Saulu a Davidovi.....	17
<i>údržba, vybavení sboru</i>	7	Maraton psaní dopisů Amnesty Interantional 2019.....	18
Setkání učitelů nedělní školy.....	8	Kalendář na prosinec 2019.....	20

Výtah z jednání staršovstva (14. 11. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

- *MS: úklid sborových prostorů – hotovo*

A-1. Duchovenská práce (viz Souterrain a sborový web)

A-2. Další shromáždění ve sboru i jiné

- *koncert Evangswingu 1. 12. 2019 17:00 hod.*
- *ekumenická snídanež 3. 12. 8:30*
- *Syringa 6. 12. v 18 hod.*
- *Silvestr – P. Prosek, P. R. 17:00*
- *generálka děti 21. 12. 9:30-12:00; zkoušky 24. 11., 1. 12. a 8. 12. vždy po bohoslužbách*

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

- *MT: supervizní konference (bienále) 3.-5. 10., úvodní seminář vikariátu (6.-11. 10.) předsvatební přípravy 2x, předkřestní 2x, pastorece 2x, svatba 1x, studijní volno (psychoterapeutický výcvik 15.-20.10.), supervizní vzdělávání 6. 11., příprava vánoční hry, byrokratický seminář vikářů 11.-12. 11.*
- *PR: předsvatební 2x; pastorece, MO kázání při bohosl. pro veterány 8. 11.; 100. výročí GŠ, Český rozhlas Vertikála s Janem Sokolem; Noe (Křesť. magazin) - Stodůlky; pohřeb br. Opočenského - veterán z Chotíněvsi; 100. výročí ETF UK, 17. 11. Letohrad, oslava st. svátku*

B-1. Diakonie a křesťanská služba

- Za br. Sýkoru postupuje za člena dozorčí rady J. Petříček, budeme volit náhradníka
- Nové vedení DR: bratr Řeháček předseda, bratr Provazník místopředseda, Michal Vogel člen velké DR.

B-2. Finanční záležitosti

- nový pokladník – Jana Cihlová – děkujeme!

B-4. Trvající a nové úkoly

- jednání se Sinclairovými o partnerství se sbory v zahraničí-Glasgow – D. Sinclair

B-5. Z došlé pošty a různé

- konvent - gratulace D. Hellerovi, J. Maškovi
- Eliška Härtelová - osvědčení o způsobilosti ke službě výpomocné kazatelky - gratulace;
- výstup ze sboru – stěhování – Zuzana Švihelová Lavická
- Vlčí máky – Den veteránů - výnos 2 600,- díky MT

- repartice - navýšení celkem o cca 15 tis. na příští rok
- Z. Srba - pěvecká skupina Senior fitnes – společný zpěv cca na 3 hodiny – 9. 12.
- děti nadílka
- s. Petříčková prodej Obchůdku jednoho světa 2. adventní neděle 8. 12.
- D. Caldwellá prodej dílny Diakonie Praha 3. adv. neděle
- koncert Evangswingu 1. 12. 2019 17:00 hod.
- 5. 11.-3. 12. 2019 - dohled na květiny
- podzimní bazar plodů 20. 10. 2019 – výnos, doplní ss MŠ
- Dan Molnár - Maratonu dopisů 15. 12. Amnesty International
- oběd pro sbor – 24. 11. – kdo pomůže s přípravou, ohlásit, sobota od 10:00
- polévka pro bezdomovce 28. 11. - M. Jílková, PR a TN odvezou a rozdají
- rozloučení se s. Jaroslavou Němcovou – neděle 24. 11. při bohoslužbách, schváleno

C. TÉMA

- VT a tzv. „tichá komise“ - vyhodnocena anketa – bude uveřejněno v Souterrainu

Dům Na skále – náš kontrolní den

Jsmo s kamarádem Markem Světlíkem taková dvojka, že se po nedělních bohoslužbách v Dejvicích chodíme projít třeba do Stromovky za účelem zjistit, co je nového nebo co se změnilo od poslední - např. na stavbě známé restaurace „Šlechtovka“. Jiná taková akce, která nás eminentně zajímá, je rekonstrukce toleranční modlitebny v Truhlářské 8, v Praze 1. Jak je někdo z nás poblíž, snaží se pořídit foto ze stavby a informuje druhého. Musím říci, že v tomto případě

Přibito na fasádě

jsme velice spokojeni (zřejmě k tomu přispěla i výměna garnitury na radnici a po dlouhém přešlapování se rekonstrukce rozběhla).

Z médií jsme se dozvěděli, že Městská část Prahy 1 vyčlenila v rozpočtu na rok 2019 částku 45 mil. Kč na rekonstrukci historického objektu v Truhlářské ulici č. 8. Předpokládané celkové náklady mají být cca 70 mil. Kč. Projekt rekonstrukce byl zpracován v roce 2018 ateliérem KAVA. Plnohodnotné využití domu je navrženo ke zpřístupnění a využití všech prostor domu – tedy i sklepů a podkroví. Proto bude dispozice domu doplněna o novou venkovní věž se schodištěm a výtahem. To umožní bezbariérový přístup do všech podlaží a jejich využití pro větší počet osob i z hlediska požárních úniků. Obdobně jako jsou novodobé zásahy čitelné v exteriéru, bude také interiér doplněn o další drobné vestavby, jako jsou sociální a technická zařízení.

Pohled ze dvora – budoucí zelené oázy uprostřed města

Pod letitými nánosy vrstev odborníci odkrývají původní stav budovy. Podle Wikipedie: Dům čp. 1113/II v Praze na Novém Městě v Truhlářské ulici č. 8 je původně gotický dům, přestavěný barokně a klasicistně. Nazýván byl zprvu „Na skále“. Vznikl sloučením dvou nebo tří starších domů. V 80. letech 17. století a v první čtvrtině 18. století byl barokně přestavován, zásadní přestavba po roce 1784 souvisí s tím, že dům koupila evangelická církev a taneční sál v prvním patře upravila na modlitebnu pro 300 osob. Dům sloužil prvnímu českému protestantskému sboru na území Prahy po vydání Tolerančního patentu; jednalo se o sbor augsburského vyznání. V modlitebně byly dvě řady lavic, za stolem Páně stála nízká kazatelna a po straně byly varhany. V dalších částech domu byly

byty pro duchovního a kostelníka. Od roku 1785 využíval modlitebnu i německý protestantský sbor, který v roce 1790 nebo 1791 přesídlil do kostela svatého Michala v Jirchářích.

Památkáři při práci

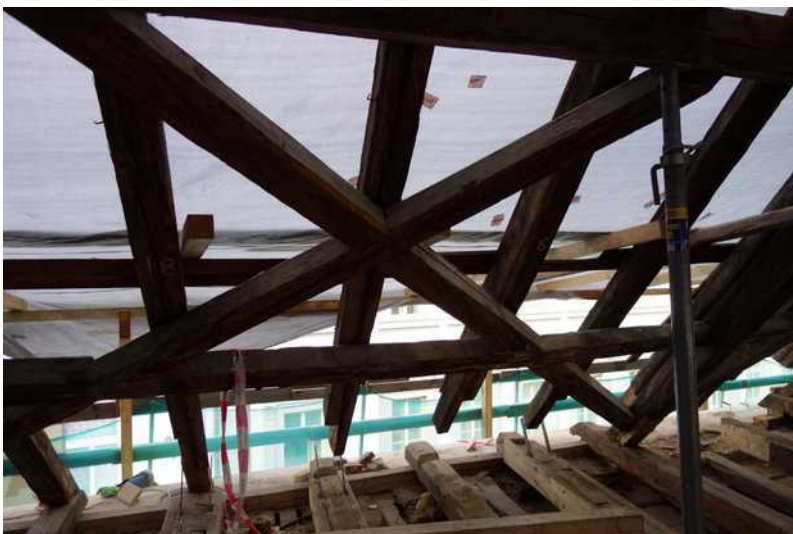
Po Protestantském patentu český sbor získal v roce 1863 kostel U Salvátora, dům v Truhlářské ulici byl pronajat a opět tu vznikl taneční sál. V roce 1905 sbor dům prodal a za získané peníze opravil salvátorský kostel. Ve 20. století byl sál rozdělen příčkami na byty, dům se dochoval v podstatě v původním stavu,

v jakém byl v 19. století. Je možné, že pod vrstvami omítky zůstala zachována dekorativní výmalba či nápisy biblických veršů, kterými jsou tradičně zdobeny interiéry tolerančních modliteben.

Cenné zbytky původní výmalby prosvítají na stropě

Staré trámy barokního krovu s ondřejskými kříži se propojí s novými

Všichni se můžeme těšit, že se alespoň částečně naplní usnesení synodu naší církve a bude zde zřízena stálá expozice dějin evangelíků v naší zemi.

Vizualizace hotové stavby dokončené zhotovitelem, firmou AVERS roku 2020

Text a foto Jiří Hlavsa (JiH)

Seriál o hospodaření sboru: část 6 - provoz, údržba, vybavení sboru

Šestá část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Za těmito díly mohou následovat další – vámi inspirované – s Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

O co jde tady? Určitě nemusím zvlášť vysvětlovat. Kytky, kafe, papíry, tonery, čaj, sušenky, mléko, cukr, sůl, úklidové prostředky, víno k VP, suroviny na vaření polívek pro bezdomovce, tiskoviny všeho druhu, toaletní papír, papírové ručníky, praní ubrusů, ručníků a utěrek – jejej, mohl bych psát ještě hodně dlouho.

Potom, jako doma. Trouba nefunguje, těsnění netěsní, záchod nesplachuje, nebo splachuje pořád. Žárovky nesvítí, varhany nehrají. Klikla od dveří se naprosto sama ulomila. Sklo mezi nástěnkami a „galérou“ se rozbilo. Kdy???. Nikdo neví, ale je třeba to spravit. No, znáte to z vlastního bytu. Prostě mnoho věcí. Ale všechny je třeba nějak objednat a zaplatit.

K tomu vybavení sboru. Dostávám se na tenký led. Je třeba, aby každý člen sboru pochopil, že v našem sboru nám patří varhany a VITRÁŽE. Pak stoly a židle. Potom „odnesitelné“ přístroje odkudkoliv. Jinak vše, co jsme kdy koupili, patří naší církvi, zjednodušeně Synodní Radě. Vyzýval jsem Vás, abyste se neostýchali, a třeba začali se mnou diskutovat. Ne proto, že bych za to mohl, ale proto, že vím (nebo si myslím), proč to tak je. K tomu vybavení. V roce 2018 jsme za nové podlahy, nábytek, přístroje do kuchyně zaplatili přibližně 70 tis. Kč. Když sečtu

všechny náklady, které jsem se pokusil v tomto odstavci vysvětlit, dojdou k číslu přibližně 206 tis. Kč.

No, a tady bych mohl ukončit tento díl a konstatovat, že pro potřeby sboru zůstává částka 116 tis. Kč. Já ale vím, že ve výkazu roku 2018 zbývá částka okolo 128 tis. Kč. No, to je částka, kterou náš sbor věnoval jako dar jiným, kteří pomoc potřebují.

Průšvih. Pokud si vezmete kalkulačku, zjistíte, že někde „lítá“ asi tak 12 tis. Kč. Ale nebojte, to nikdo neukradl ani nevytuneloval. To jen já jen od začátku seriálu blbě zaokrouhluji. Za to se omlouvám.

A vlastně tím končím tento seriál. Protože, **když dobře počítám, jsme v rozpočtu mých úvah na nule**. Ale kdybyste se někdo na cokoliv zeptal, můžeme pokračovat.

Setkání učitelů nedělní školy

Dne 2. 11. jsem se zúčastnila s naší Magdalenkou setkání učitelů NŠ, které se letos konalo v Praze v Husově domě v Jungmannově ulici. Bylo nás asi 40. Přivítala nás sestra Daniela Bednaříková a popřála nám, abychom si tu sobotu užili a abychom byli jako Marie, která poslouchala Ježíšovo slovo a ne jako její sestra Marta, která stále chystala pohoštění a nezastavila se (tak jak to děláme v dnešní uspěchané době i my).

Pobožnost na téma „Uzdravení v sobotu“ (Jan 5, 1-18) měla sestra Eva Šormová. Ježíš nás zve v neděli ke svému slovu. Chodíme do kostela se svými starostmi, abychom se jich zbavili. Ježíš říká nehřeš, jako by říkal, abys neztratil vztah ke mně. Židům vadí, že Ježíš pracuje v sobotu, ale on je jako Bůh, který pracuje pořád, neúnavně. My se máme radovat, že Ježíš slouží nám a my můžeme sloužit ostatním.

Pak následovala přednáška psychoterapeuta PhDr. Jiřího Černého „Význam komplexů pro růst a zrání“. Komplex je základní stavební kámen. Komplex má dva póly – vědomí (pozitivní, světlé) a nevědomí (záporné, tmavé). Musí se propojit světlé s tmavým, dát dvojice do vztahu a snažit se je vyrovnat. To, co je zdravé, je v rovnováze. Je to důležité z psychického hlediska. Analytická psychologie (rozklíčování ke kořenům opakujících se chyb) má mnoho společného s křesťanstvím (nepochopitelné tajemství mezi Božstvím a lidstvím Ježíše Krista). Vše má rub a líc. Pravda je někde uprostřed.

Po přednášce jsme se rozdělili do skupin, kde jsme diskutovali o NŠ ve svých sborech. Pak následoval oběd (dobrá bageta) a pak jsme se rozešli do předem stanovených odpoledních dílen:

Práce s náctiletými – bibliodrama – Davidův příběh (Angelika Pintířová)

Věkově smíšené skupiny (Eliška Sochůrková)

Předvedení metody Godly Play (Petra Bandhauer)

Strukturovaná práce s biblickým textem (Eliška Havelková)

Ukázková hodina z Kréda (Romana Kuboňová)

Při ukázkové hodině na téma Krédo Romana Kuboňová nejdřív mluvila obecně, jak by hodina v NŠ měla vypadat. Každá hodina by měla mít svůj rituál – přivítat děti, seznámit se navzájem, zpívat, důležitá je modlitba. Jádro výuky vidí ve 4 bodech:

1. zaujmout – nějaké překvapení – vizuálně nebo slovně
2. střed NŠ – základ – symbol – hmatatelný
3. zvěst – srozumitelná (říct si sama sobě) - nabalit na to příběh
4. výstup – co si děti mají odnést

Je řada metod, které můžeme používat – vyprávění, práce s textem, dramatické ztvárnění, diskuse (rozhovor). Při vyprávění můžeme zapojit vlastní zážitky, neukázňovat, ale zapojit děti, používat rekvizity. Při práci s textem můžeme hledat místa na mapě, číst role např. v klobouku a čepici, seřadit příslušné obrázky týkající se textu. Při dramatickém ztvárnění hrajeme role, vytváříme interview a můžeme tvořit – stříhat, lepit, malovat, modelovat, stavět kostky nebo luštit křížovky a kvízy.

Ukázkovou hodinu na téma Věřím v Boha demonstrovala R. Kuboňová na příběhu o návratu ztraceného syna. Tento příběh je také o milosrdném spravedlivém otci, jako je Bůh.

Zakončili jsme toto setkání písní při kytarě. Program byl velice zajímavý. Doporučujeme, aby se semináře příští rok zúčastnili i jiní učitelé NŠ.

I. Hellerová

Vzpomínání na Jana Masaryka

Letos by se dožil 110 let věrný člen sboru dejvického JUDr. Štěpán Kovářik (1909-1992). Pocházel z Protivína v jižních Čechách, vystudoval práva v Praze a Dijonu a jako právník byl zaměstnán na ústředních zemských úřadech. Za nejšťastnější období svého života považoval léta, kdy se s rodiči přestěhoval do Kostelce nad Labem. Zde začal pracovat v nedělní škole a postupně i s mládeží a dorostem. Jako učitel nedělní školy byl velice oblíbený. Kromě obvyklé látky vymýšlel dětem spoustu kvízů, celoročních bodovacích soutěží, her, pořádal výlety. Vedl dva pěvecké sbory: Zpěváčci se rekrutovali z řad dětí, Pěvecký kroužek výhradně z řad dorostu

a mládeže. Při slavnostních bohoslužbách se oba sbory spojovaly ke čtyřhlasému zpěvu. Děti i mládež vedl dr. Kovářik k samostatnému organizování činnosti (např. nedělní školu řídil jakýsi pracovní „Výbor radosti“). Děti formou soutěží zpracovávaly všechny důležité události ve sboru.

V Kostelci byl dr. Kovářik dokonce kurátorem a často vedl bohoslužby jako laický kazatel. Od r. 1945 se stal členem sboru dejvického, kde po několik let pokračoval v práci učitele NŠ. - Jeho manželka Blažena i dcera Jelena Hlavsová s rodinou byli a jsou věrnými účastníky sborového života.

Z rukopisu Štěpána Kovářika dětem a vnoučatům:

„Pán našich osudů dal mi mnoho darů; často si kladu otázku, zda, zač, čím jsem si je zasloužil: ničím, jen, že On si to přál. Z nich tři největší jsou:

1/ že jsem v Kostelci n/L. mnoha mladým lidem ukázal celoživotně cestu k Bohu – a tím i sobě;

2/ že mi Bůh dal dobrou manželku a přes ni 3 děti a 7 vnoučat;

3/ že jsem přišel do blízkosti vzácného člověka - Jana Masaryka.

A poněvadž to třetí se týká největšího okruhu lidí, chtěl bych to zachovat svým vnoučatům; chtěl bych budoucím generacím vylíčit, jak probíhala má osobní setkání.“

VZPOMÍNÁNÍ NA JANA MASARYKA

Ze všeho, co mi bylo dopřáno během mého pestrého života prožít, nejvíc si vážím toho, že mě ruka Osudu přivedla do těsné blízkosti Jana Masaryka, že jsem s ním strávil mnoho nezapomenutelných chvil, že jsem postupně poznával jeho nesmírné znalosti a zkušenosti, jeho bystrost a vtip, šlechetné srdce, smysl pro právo a spravedlnost. Byl tak oblíben a milován všemi vrstvami národa, ten „náš Honza Masaryk“, byl ve své době náš „velkej svatej“. Nikdy jsem nebyl na pochybách, že opravdu celý národ, který se hrnul za JM, kde se objevil, a zářil nad trefnými historkami, které vyšly z jeho úst, že opravdu celý národ se radoval z Janovy velké bystrosti, smyslu pro spravedlnost a lidovost.

Mezi všemi lidmi, s kterými jsem se sešel, vrcholně vynikal bystrostí úsudku, životními zkušenostmi v politickém a diplomatickém životě (poznal zblízka většinu velikánů současných dějin, výstižně je prokoukl a dovedl charakterizovat), skromností, jednoduchostí a nepathetičností, dobrým srdcem, které dělil i s těmi nejmenšími, smyslem pro spravedlnost, výstižným vtipem a věrným střežením otcova i matčina odkazu.

První setkání s Janem Masarykem

Když nám umřel TGM, věděli jsme, že se připravuje slavnostní a citové rozloučení. Záviděl jsem kolegům, kteří byli na nižším stupni výkonné policejní

služby, že při výkonu služby budou blízko. Jak jsem zajásal, když jsem dostal dekret zemského prezidenta, že se přiřazuji na několik dnů k výkonné policejní službě, a to až do ukončení pohřbu TGM. S pietou a s láskou jsem tuto službu vykonával. Rakev s naším drahým TGM byla vystavena v Plečnikově síni na Hradě a zástupy těch, kteří chtěli vzdát poslední hold, se táhly daleko, daleko přes Pohořelec. Mým úkolem bylo nyní udržet pietní ovzduší před zavřenou rakví. Byl jsem rád, když jsem v tom přicházejícím zástupu viděl své známé. Zařídil jsem jim bližší příchod. - Byl jsem šťasten, když jsem jako výkonný policejní právník dostal vyrozumění, že mám vykonávat pietní službu při pohřebním průvodu a že ručím za bezpečnost a důstojnost v úseku velmi choulostivém, a sice od ulice Karoliny Světlé až k Národnímu divadlu. Když projížděla rakev TGM na lafetě, šli za ní vnuci TGM a syn zemřelého prezidenta Jan. Ten se na mne podíval. Významným dlouhotrvajícím pohledem mi dával najevo uznání, že nejchoulostivější úsek prošel naprosto hladce. Za členy rodiny šli smuteční hosté - hlavy států z Evropy i ze zámoří. Byly velké strachy, aby - když budou procházet průchodem domu u Karlových lázní - nesvrhl někdo z okna výbušninu na některou tu hlavu. Několikrát jsem tento úsek předem prošel a stále kontroloval osobně já i další policisté. Při této službě jsem byl zachycen v uniformě proti Hradčanům na fotografii v časopise.

Jan Masaryk - člen vlády a personálního komitétu ministrů

Po návratu do ČSR ze San Franciska 30. července 1945 ujal se Jan Masaryk neprodleně výkonu všech svých funkcí. A tak se jednu středu objevil ve schůzi personálního komitétu vlády, jehož byl členem. U podlouhlého pracovního stolu seděli na jedné straně ministři, na druhé vyšší úředníci personálního odboru Úřadu předsednictva vlády (ÚPV). Tam jsem seděl i já a vedle mne bylo volné místo. JM se nijak nedral na stranu ministrů a klidně si sedl vedle mě. V této době hrozného nedostatku cigaret vytáhl plechové pouzdro amerických „Navycut“, zapálil si, nabídl mi také a přes mé zdráhání mi vnutil plnou krabici této vzácnosti se skromným tvrzením: „Jen si vemte, já jich mám.“ To ovšem udělalo obrovskou radost kuřákům personálního odboru, kteří mě přiměli, abych v jejich zájmu vystupoval jako kuřák a nechával se takto pravidelně obdarovávat. „Štěpáne, to nám neuděláš, abys to odmítal s řečma, že jsi nekuřák!“ Toto srdečné nabízení trvalo až do doby, kdy byla personálnímu komitétu ministrů ve Strakovce přidělena nová místnost s vymezením místa předsedy, ministrů a úředníků. Pak byly tak přidělovány zvláštní dotace cigaret „pro vládu“. Když nějaké zbyly, pak Kopecký - a někdy i sám Gottwald - je ze stolu shráblí a „přidělovali“ na místě úředníkům ÚPV. Ale jen těm, kteří byli „u KSČ“.

Vztah Jana Masaryka k ostatním ministrům v personálním komitétu ve vládě

Popularita JM (z Londýnského rozhlasu) nás vedla k tomu, abychom sledovali jeho vztah k ostatním ministrům a jeho výstižná, charakteristická a většinou vtipná „ousloví“. Od jeho familiárního tónu se nápadně lišilo, že při úředním styku zachovával uctivost v oslovování. Např. prezidentovi Benešovi vykal, před lidmi mu vždycky projevoval úctu oslovením „pane prezidente“. Dr. Beneš mu přes dlouhou známost a naprostou důvěru důsledně vykal a oslovoval jej „Jene“. Blíží a familiární bylo oslovování s prezidentovou chotí, kterou oslovoval „Hančí“ a ona jej „Jendo“ a tykali si. Pyšně si přinesl do personálního komitétu nádhernou růži, položil ji před sebe a otočil se na mne se sdělením: „To mám od Haničky“. Fierlingerovi říkal „pane předsedo“ a vykal mu. Myslím, že Fierlingerovo zrádovství odhaloval JM postupně teprve později. Neušlo mu (při jeho bystrosti), jak Fierlinger při řešení zásadních otázek šilhal doleva na grimasy Gottwaldovy a podle nich pak zaujímal za předsednickým křeslem stejné stanovisko a vedl k němu jednání.

Blízcí mu přirozeně byli členové naší londýnské vlády: Šrámka, předsedu londýnské vlády a nyní jednoho z náměstků předsedy vlády, uctivě oslovoval jako „pana předsedu“ (vysvětlovalo se to jako „londýnské vlády“), někdy „Monsignore“. Vždycky uctivě, uznale a s vykáním. U ministra pošt Hály očividně prohlédl jeho prostoduchost, těžkopádnost úsudku, moc si ho nevážil a nedostával se s ním do familiárnějšího rozhovoru. Ministru školství dr. Jaroslavu Stránskému vykal a říkal „Jaro“. Vážil si asi jeho minulosti a blahovlnně přezíral jeho občasně zastření smyslů, které se tu a tam dostavovalo a střídalo s bystrými závěry. Masaryk měl zřejmě z londýnské spolupráce a i z předválečných Lidových novin na Stránského dobré vzpomínky.

V ministru Nejedlém viděl JM pořád spíš vysokoškolského profesora a spisovatele rozsáhlých a hodnotných literárních souborů než „dávného předválečného komunistu“. (Teprve r. 1981 jsem se dozvěděl, že Nejedlý vstoupil do KSČ až ke konci II. světové války.) S Václavem Majerem, ministrem zemědělství, si tykali: „Václave“ - „Honzo“. Politicky skoro stejná linie i smysl pro pravdu, slušnost.

JM byl svědomitým návštěvníkem personálního komitétu ministrů, jehož byl členem. Přicházel vždy včas - narozdíl od jiných ministrů. Také předseda, ministr vnitra Nosek, přijížděl do Strakovky ještě s časovým náskokem, ale pravidelně se ještě stavěl pro radu a pokyny u Gottwalda. Ostatní členové vlády přicházeli s půlhodinovým, někdy i s hodinovým zpožděním a své těžké aktovky si nechali nosit svými osobními ochrannými strážci. JM si několikrát stoupl u vchodu, provolával: „Excelence přicházejí!“ a hluboce se jim k jejich nelibosti klaněl.

Jednou však přišel také notně pozdě. V Praze bylo velké jednání se zástupci Polské republiky o vymezení československých hranic. Poláci se už dříve ukázali být velmi zříční vůči nám. I můj ročník zažil v r. 1920 filatelistický přetisk na známkách „SO“ („Slezsko ohraženo“): kus Slezska opravdu urvali Poláci. Dále jsme zažili v r. 1938, když Hitler nám ukrájel pohraničí až k Mělníku, že Poláci a Maďaři honem přiskočili a přikrojili si značná území. - Jak to bude dnes? Mezi komunisty byla optimistická situace: teď jsme přece s Poláky bratři, oba příslušníci velké ruskoslovanské rodiny. - Bylo už hodně přes poledne, když se otevřely dveře zasedací síně a v nich majestátní postava JM. Ministr Nejedlý, nyní novopečný réglrecht organizovaný komunisty, přes celý sál křičí: „Tak, pane ministře, co bratři Poláci?“ Odpověď byla lakonická, ale výstižná: „Pane profesore, bratři Poláci jsou ohromný. Víte, že vám Litomyšl nechají?“

JM chodil do personálního komitétu vlády vždy včas. Při čekání na druhé vyzýval personalisty: „Kluci, pojdte se vyvenčit na chodbu Strakovky!“ A odtud i jeho vzpomínky a glosy:

„Nic nevydrbá duši tak jako muzika!“

„Ta Mařenka Majerová by ještě za hřích stála.“

JM nemiloval recepcy. V Anglii poslal pozvánku: Jan Masaryk dovoluje si nepozvat Vás na večírek. (Za ušetřené peníze dostalo velvyslanectví auto.)

JM byl pozván na zámeček v lese. Vystoupil u brány a prošel se pěšky k domu. Hostitelka při uvítání: „Neráčíte si umýt ruce?“ - „To už jsem udělal za tím tlustým bukem.“

JM ve Sv. Mořici: „Kluci, držte se, v Hustopeči obrací obraz ke zdi - tata nemusí vidět, co robím.“

„O manželství nemohu mluvit, poněvadž, jak známo, v této disciplíně jsem propad!“

Jednou čekal Gottwald na Masaryka: „Vy, pane ministře, jako politik....“ - „Pardon, já jsem slušný člověk!“

Když se schylovalo k hlasování a JM věděl, že by nesouhlasil, prohodil: „Nadešel čas, abych se šel...“

Při zasedání přišla zpráva, že hoří důl. Ministři Fierlinger a Nosek se přeli: „To bylo na mém dole!“ - „Ne, to se mýlíš, to bylo na mém!“ - Masaryk: „A heled'te je! A potom, že už nemáme žádný uhlobarony!“

„Není nic krásnějšího na světě než vyklonit se z okna a dívat se na Loretu!“

Na dotaz, jak se těší na spolupráci v nové vládě v březnu 1948, odpověděl lakonicky: „V této vládě si rád zavládnou, stačí?“

Moje poslední setkání s živým Janem Masarykem

Je poslední lednový týden 1948. Začíná pondělkem 30. ledna, to je den narozenin

mé manželky. Oslavovat je budeme až večer, těším se na to.

Ráno přiběhnu do své pracovny v přízemí Strakovy akademie. Přichází jeden z mých spolupracovníků, JUDr. Bedřich Kotrouš, takto mj. také předseda ROH ÚPV: „V pátek odpoledne, Štěpáne, jsme měli výborku ROH, přišel tam taky Reiman (vedoucí úřadu ÚPV) s návrhem, že bys přešel do vnitra na Osídlovací úřad. Potřebujou tam nutně právníka.“ - „A co vy?“ já na to. - „Zamítli, až na jeden hlas - tý komunistky.“

V 11 hodin mě zve Reiman k sobě. Odevzdává mně překládací dekret do odboru ministerstva vnitra. Ušklíbne se při tom: „A mějte se hezky!“ Vůbec se s ním nebavím - vždyť jsem prohlašoval za „pakty“ opatření, která úřad učinil bez souhlasu odborové organizace. Ostatně ani podpis předsedy vlády není všecko; je-li vláda jiného stanoviska. Již dva náměstkové předsedy vlády mi vzkázali, že toto opatření v úřadu předsednictva vlády učiní předmětem rozhodování na nejbližší schůzi vlády a že oni zaujmou velmi rozhodné stanovisko v můj prospěch.

Další den - v úterý - jsem zjistil, že personální komitét nebude tuto středu; rozhodl jsem se neodkládat a alespoň dva z jeho členů, o kterých jsem si myslel, že jsou mi nejbližší, že navštívím na jejich ministerstvu: Drtinu a Masaryka.

Od Drtiny zamířil jsem tramvají přímo na Loretánské náměstí, do Čermínského paláce, do jeho levé brány, kudy jsme před rokem kráčeli k reprezentačním sálům. JM mi přišel v ústrety stisknout ruku, vrátil se ke svému psacímu stolu a mě posadil proti sobě: „Co se děje?“ - „Dostal jsem dekret od předsedy vlády, že jsem překládán z Úřadu předsednictva vlády do ministerstva vnitra.“ Ministroví hned bleskly souvislosti: „A co Lutovský?“ (Lutovský byl před časem jmenován vedoucím personálního odboru v ÚPV na místo dr. Tržického, který byl odstraněn z ÚPV do Státního řádu úřadu statistického. Dr. Lutovský byl komunist. Víc než platnými předpisy se řídil pokyny a přáními KSČ.) Odpověděl jsem podle pravdy: „Ten má být povýšen na ministerského radu.“ Na tato má slova chytil se JM za hlavu se slovy: „To je hrozný!“ Pak se ode mne dal informovat o podrobnostech toho mého „přeložení“ i o tom, jaká jsou stanoviska jednotlivých členů vlády. Pak řekl: „Je samozřejmé, že v páteční schůzi vlády se vás pořádně zastanu. Ale víte, jak to teď v tej naší vládě vypadá.“

„Manželovy naděje se upíraly k 10. březnu, kdy byl Janem Masarykem pozván k audienci na 10. hodinu dopoledne“, pokračuje ve vzpomínkách jeho paní Blažena Kovářiková. „Šel rozhodně známou cestou, ale vrátný ho nechtěl pustit dál. 'Jsem k panu ministroví pozván.' - 'To by musel někdo pro vás přijít.' Manžel se spojil s dr. Žourkem. Než přišel, cítil zvláštní ovzduší neklidu. Jak se dr. Žourek objevil, hned k němu: 'Prosím tě, co se tady děje?' - 'Masaryk je v Pánu!'

Domů se vrátil k poledni a když mi říkal, co se stalo, plakal. Viděla jsem ho

poprvé v životě plakat... Celá další léta vzpomínal na JM s láskou. Jak měl možnost zblízka ho poznat, nevěřil, že by se vzdal života dobrovolně.“

Poslední večer svého života měl Jan Masaryk na nočním stolku otevřenou bibli. Nový zákon, List ke Galatským 22: „Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost ...“

(Souterrain 7-8 / 1997; zkráceno)

Jak jsme hlasovali o tichu

Milé sestry, milí bratři, nejprve chci za naši „tichou“ skupinu poděkovat všem, kteří jste věnovali chvilku svého času k zamyšlení nad 4 otázkami a jejich zodpovězení.

Ankety se zúčastnilo celkem 34 respondentů, přičemž jeden z nich odpověděl pouze na jednu otázku. Na 18 anketních lístcích/e-mailech byly připojeny i osobní názory, vzkazy, návrhy.

Podíváte-li se na výsledky, je z nich jasné, a taky jsme to tak očekávali, že jsme lidé rozdílní a každému vyhovuje něco jiného. Ani jedna otázka však nevyšla zcela jednoznačně, vždycky je někdo, komu změna vadí.

Ale na druhou stranu je nepochybné, že hudba je pro nás důležitá, hraje v našem prožívání podstatnou roli, je svébytnou součástí bohoslužeb, a napomáhá k tomu, oč nám v naší anketě šlo, totiž ke ztišení.

Budeme se tím tématem dále zabývat a vaše odpovědi nám budou cenným vodítkem.

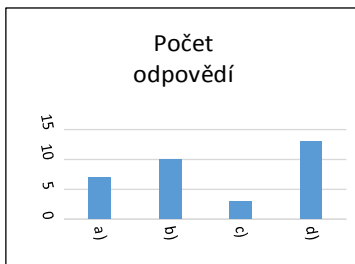
Za „tichou“ skupinu Věra Tichá

Anketa - chvíle ticha při bohoslužbách

1) Varhanici před začátkem bohoslužeb nehrají, varhanní hudba zní až s příchodem faráře...

- a) je to tak lepší, mohu se soustředit, ztišit
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
- d) vadí mi tato změna

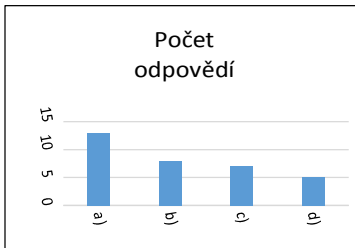
Odpověď	Počet odpovědí
a)	7
b)	10
c)	3
d)	13

2) Farář a presbyteři nevstávají před koncem písní, tempo bohoslužeb se tím zvolnilo, nikam nespěcháme...

- a) je to dobré, vítám tuto změnu
- b) je to zbytečné
- c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
- d) vadí mi tato změna

Odpověď	Počet odpovědí
a)	13
b)	8
c)	7
d)	5

3) V přímluvné modlitbě je chvíle pro tichou modlitbu

- a) ano, je to tak dobře, uvítám vždy
- b) ano, uvítám občas
- c) je mi to jedno, není to pro mě tak důležité
- d) vadí mi to

Odpověď	Počet odpovědí
a)	16
b)	11
c)	2
d)	5

4) Na konci bohoslužeb zní postludium, farář s presbyterem a celé shromáždění po tu dobu stojí...

- a) ano, líbí se mi to tak, mám ještě chvíli pro ztišení
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) není to pro mě důležitá změna
- d) vadí mi tato změna.

Odpověď	Počet odpovědí
a)	17
b)	4
c)	7
d)	5

Nový seniorátní kurátor a 1. náměstek seniorátního kurátora s platností od 1. 12. 2019 na 6 let

Foto M. Trgalová

Veliká radost!

7. listopadu uvedla Česká filharmonie ve světové premiéře novou skladbu bratra Matouše Hejla Crossings. Dílo vzniklo na přímou objednávku orchestru na základě skladatelské soutěže, v níž se Matouš Hejl umístil mezi třemi nejlépe hodnocenými hudebními tvůrci (dalšími byli Jana Vöröšová a Adrián Demoč). Česká filharmonie je v oblasti soudobé hudby orchestrem velmi vybíravým, takže to, že nastudovala a na mimořádném koncertě díla těchto autorů veřejně provedla, je opravdu mimořádný úspěch. Koncert byl vpravdě sborovou událostí, protože skladbu Matouše Hejla si do Rudolfinu přišla poslechnout spousta dejvičáků z ČCE, pro mnohé z nichž to možná bylo i zajímavé rozšíření obzorů o zážitek z typu hudby, kterou není slyšet tak často.

O SAULU A DAVIDOVI (Salvátor ve čtvrtek 19. prosince)

Händelovo oratorium Saul je rozměrné celovečerní dílo, kde vystupuje asi 12 postav, sbor a orchestr. Popisuje pád prvního izraelského krále Saula, kdysi zbožného a chodícího s Bohem, na samé dno. Jeho pýchu, odklon od Hospodina,

žárliivost, nenáivst a konečně i úklady o Davidův život. Popisuje rozpolcení Saulova syna Jonatana mezi hlubokým přátelstvím k Davidovi a rodičovskou úctou k otci.

Naši pěvci provedli před půldruhým rokem asi hodinový koncertní průřez tímto oratoriem, který se setkal s velkým zájmem, a tak se rozhodli Saula znovu zařadit. Tentokrát (v předvánočním čase) je provedení vedeno spíše myšlenkou zaměřit se na to, jak Hospodin provedl Davida, z jehož rodu vzejde jednou Ježíš, všemi nástrahami a pastmi, které mu Saul připravil.

Zpívat budou Ivo Michl (Saul), Jan Mikušek (David), Kristýna Vylíčilová (Míkol - tuto roli zpívala letos i po boku slavného Andrease Scholla), sbor Naši pěvci, hraje komorní orchestr, tančí Alena Baxová, provedení řídí Lydie Härtelová.

Zveme co nejsrdečněji ve čtvrtek 19. prosince v 19:30 do evangelického kostela u Salvátora v Salvátorské ulici.

lih

Maraton psaní dopisů Amnesty Interantional 2019

Náš Dejvický sbor se opět - již potřetí - zapojuje do největší lidskoprávní akce upozorňující na porušování práv. Stovky tisíc příznivců a aktivistů lidskoprávní organizace Amnesty International z celého světa se v období kolem Dne lidských práv (10. prosinec) zapojí do akce Maraton psaní dopisů. Ručně psané dopisy, e-maily, SMS zprávy, faxy a tweety zaplaví ty, kteří jsou po celém světě zodpovědní za věznění, utlačování nebo mučení 4 vybraných obětí bezpráví, za nesmyslné stíhání 2 záchranářů a za lhostejnost k trpícím v 1 případě obětí tajfunu. Letos se ke stovkám míst v ČR, kde se Maraton pořádá, přidá i modlitebna našeho sboru. Od neděle 8. 12. budou v předšálí k dispozici předtištěné materiály a obálky k psaní dopisů všem, kdo si budou chtít svoje dopisy připravit v klidu doma. **V neděli 15. 12.** po bohoslužbě při kávě a čaji budeme psát a připravovat dopisy přímo v modlitebně, budou se shromažďovat i hotové dopisy přinesené z domácí přípravy. Je dobře možné, že nás přítom navštíví i někdo odjinud - dopisovací akce je ohlášena na internet. stránkách Amnesty International jako veřejná.

Budeme ručně psát dopisy za tyto lidi:

- **Ibrahim Ezz El-Din** z Egypta, lidskoprávní výzkumník, který zmizel beze stopy
- **Yasaman Aryaniová** z Iránu, která za protest proti povinnému zahalování dostala 16 let vězení
- **Yiliyasijiang Reheman** z Číny, ujugurský mladík, který byl deportován do převýchovního tábora
- **Emil Ostrovko** z Běloruska, který dostal 8 let vězení kvůli nepoctivému zaměstnavateli
- **Marinel Sumoková Ubaldová** z Filipín, environmentální aktivistka, která přežila tajfun a teď bojuje za klima
- **Sarah Mardiniová a Seán Binder** z Řecka, kterým za pomoc lidem na útěku hrozí vězení

CÍL MARATONU

Cílem Maratonu psaní dopisů je společně ručně napsat a poslat co nejvíc dopisů s výzvami vládám či úřadům příslušných zemí, a upozornit tak na porušování práv konkrétních lidí. Přímou obětí bezpráví je možné psát dopisy solidarity, a vyjádřit jim tak podporu. Výsledky jsou opravdu vidět. Už v průběhu akce jsou lidé osvobozováni z vězení, nečinné úřady začínají jednat, špatné zákony se mění nebo ruší.

Před masivním mezinárodním tlakem nemůže nikdo jen tak zavírat oči.

„Když se stovky tisíc lidí postaví na stranu obránců lidských práv, úspěch je zaručen. Maraton psaní dopisů vysílá zprávu všem tyranům, že jejich trestná činnost už není tajemstvím a celý svět bedlivě sleduje jejich další kroky. Každý dopis, e-mail nebo podpis na petici, který autority obdrží, oslabuje jinak nedotknutelné brnění moci,“ říká Salil Shetty, generální tajemník Amnesty International.

Ročník 2018 byl pro Maraton v Česku velice úspěšný. Celkem bylo evidováno 16 637 napsaných či ručně podepsaných dopisů, které byly odeslány úřadům nebo přímo vězněným či pronásledovaným lidem a jejich blízkým. Dalších 8 471 bylo podepsáno online. Celkem se nám tedy podařilo shromáždit 25 108 dopisů. Do akce se zapojily školy, knihovny, skautské oddíly, kavárny nebo třeba rodiny píšící dopisy prostě večer v obýváku.

Vaše dopisy skutečně mění životy!

Obecně platí, že dopisové akce výrazně ovlivní až 30% případů. Ani předcházející léta nebyla výjimkou:

– v červnu roku 2018 byl propuštěný z vězení Tadjadine Mahamat Babouri, který v září 2016 umístil na Facebook několik videí, v nichž obvinil čadskou vládu a její spolupracovníky z korupce a zneužívání veřejných prostředků. Za to ho uvěznila a hrozilo mu doživotí. Díky Vaším dopisům Mahadina v roce 2018 propustili z vězení a může tak opět být se svou rodinou. Mahadine nám vzkázal: „Děkuji Vám z celého srdce. Děkuji za vaši oddanost a angažovanost za ochranu a dodržování lidských práv v Africe“

– byla propuštěna Me Nam: „*Byla jsem pořád v šoku, když mě můj syn a dcera objali v letadle. Čekali jsme na tuhle chvíli přes dva roky. Tohle shledání je vzkazem těm, kteří mě uvěznila – že nejsem sama, a že hlas svobody nikdy neutichne*“. Me Nam byla jednou z nejvlivnějších blogerek ve Vietnamu. Kvůli příspěvkům na Facebooku, kde upozorňovala na ničení životního prostředí a vyzývala k akcím proti policejnímu násilí, ji za údajné „vedení propagandy proti státu“ odsoudili k deseti letům vězení. I díky mezinárodnímu tlaku Amnesty byla Me Nam v říjnu 2018 propuštěna. V současné době žije i s dětmi ve Spojených státech.

O dalších případech, kde dopisy Amnesty International pomohly, se dočtete na sborové nástěnce. Další materiály a podrobnosti najdete v dokumentech na Maratonském webu:

<https://maraton.amnesty.cz/materials>

Daniel Molnár

Kalendář na prosinec 2019

Bohoslužby	1. 12. VP M. Trgalová, Ruml, křest
ve sboru -	8. 12. VP M. Trgalová (Obchůdek jednoho světa; hosté Glasgow)
neděle 9:30	15. 12. VP P. Ruml Obchůdek Diakonie
	22. 12. M. Trgalová dětská vánoční slavnost
	25. 12. VP P. Ruml Boží hod vánoční
	26. 12. VP M. Trgalová sv. Štěpána
	1. 1. VP P. Ruml Nový rok
	5. 1. VP P. Ruml
	12. 1. Z. Susa (M. Trgalová Chotíněves)
Děti	čtvrtek 17:00; maminky s dětmi 5. 12. v 9:30; náboženství v Suchdole: 6.12. 13:30
Konfirmandi	pátek 14:45 hod.
Nedělníci	3. neděle po bohoslužbách: 22. 12.
X-cátníci	úterý 10. 12. od 19:00
Naši pěvci	středa 18:30, neděle 8. 12. při bohosl., koncert 19. 12. v 19:30 (Salvátor)
Křesťan. služba	1. 12. po bohoslužbách
Modlitby Taizé	20:00 (Kolejní 4; vždy 3. pátek v měsíci)
Hodina pohybu	termíny po dohodě
Biblická hodina	úterý 17:30 (ep. Římanům)
Klub poznávání	12. 12. tradiční vánoční posezení
Staršovstvo	5.12.v 19:00
Zpívání	Diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 5. 1. 2020.

Lednové číslo vyjde z technických důvodů 12. 1. 2020.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčina 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103